

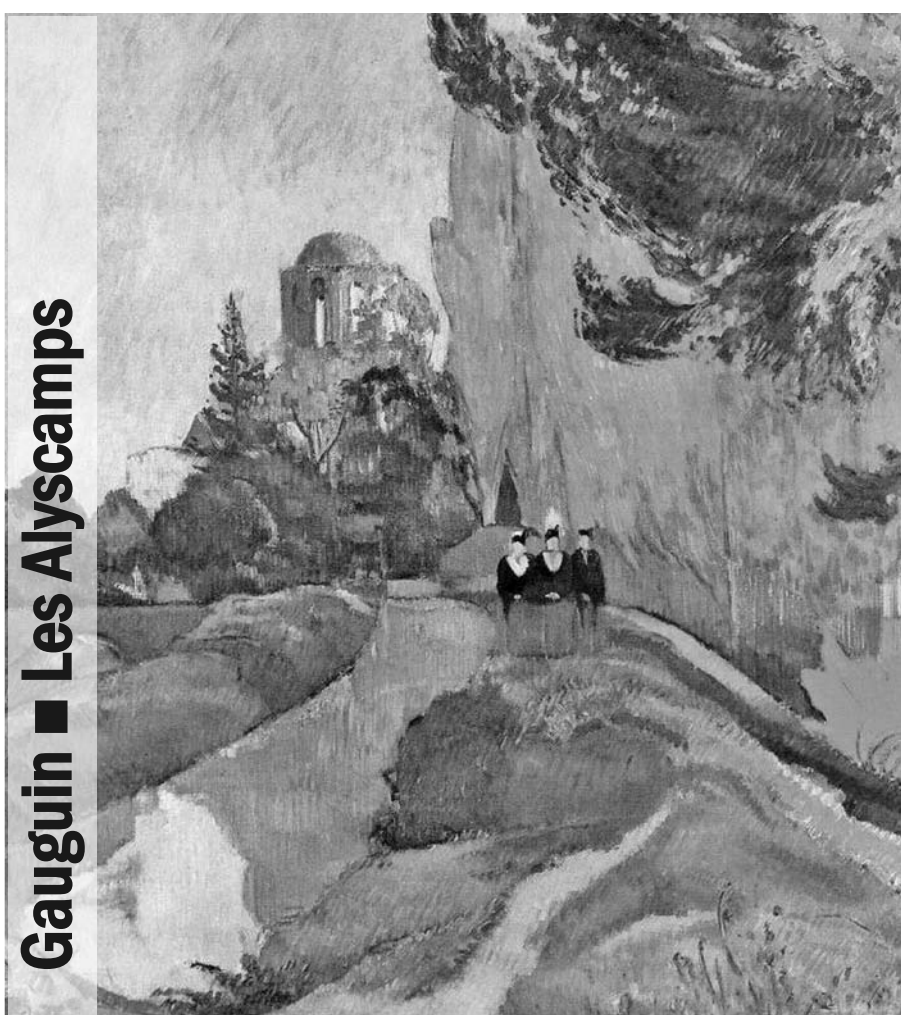
Revistă premiată cu medalia și diploma „Pamfil Șeicaru” pentru literatură 2008

Climatare

literare

Anul 3 ● NR. 21 ● iulie 2009

Foaie pentru minte și inimă, oablă și neatârnată

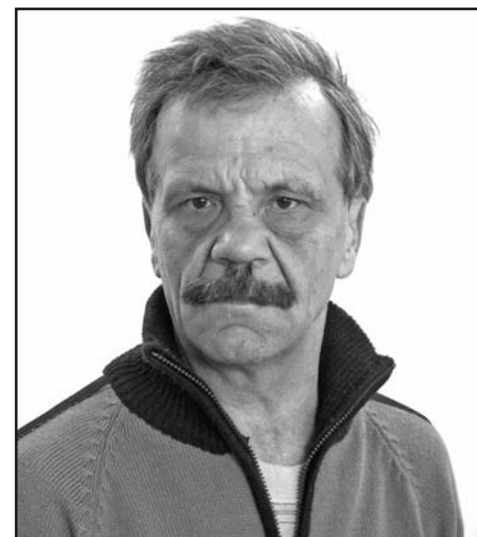

Gauguin ■ Les Alyscamps

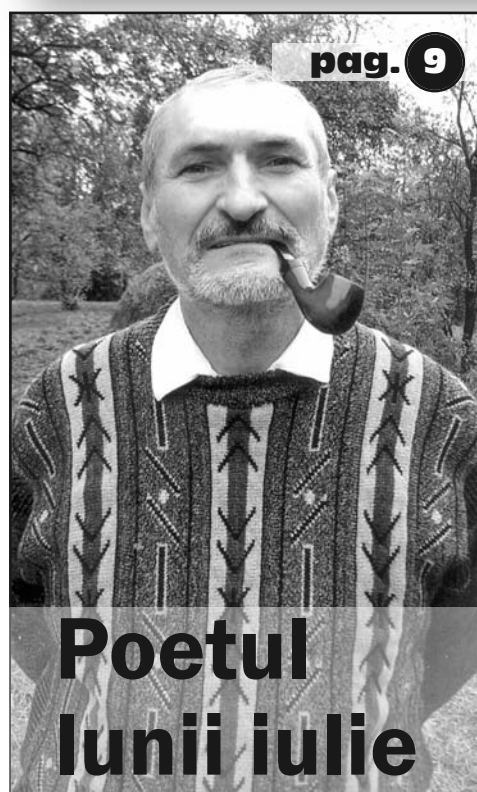
Text despre o miraculoasă băutură

Ion Iancu Vale

Șerpoaică prolifică, spaima, se vără uneori să-și nască puii sticloși și orbi în visele sale. Se scoală în crucea nopții cu ochii, cu părul, cu palmele cu tot gândul, cu tot sufletul, jilave de neliniște. Dar nu strigă după ajutor, căci nimeni n-ar putea ucide nenumărații, sticloșii și orbi pui de șarpe lepădați în visele lui; nu se roagă și nici nu se închină la icoane pentru că nici un sfânt nu i-ar putea îndepărta. Nici măcar narcotice nu ia, căci nici cel mai de plumb somn nu-i poate alunga. Atunci nu face nimic altceva decât să bea, el având rafturile pline. Alege astfel câte unul din arătoasele clondire și gustă încet-încet să îl cuprindă aburii beției

până în străfundul întunericului, să alunge sticloșii și orbi pui de șarpe fătați cu nemiluita în visele lui. Ia pe rând câte o gură de suflet ba dintr-o carte, ba dintr-alta, ba dintr-un vers sau o cugetare, ba într-un aforism sau dialog. Se mai oprește un bob zăbavă să se lumineze bine cu tăria lor și iară soarbe o gură de putere, ba dintr-o doină ori baladă, ba dintr-un basm ori un colind. Și tot așa alte și alte licori până adoarme liniștit, copilărește și nenumărații sticloșii și orbi pui fug din visele lui, lor neprimindu-le dumnezeiasca băutură ce se găsește din belșug în casa mea.

pag. 9

Poetul
Iunii iulie

Nietzsche,
între răsăritul
zeller și
amurgul lor

pag. 10

Poezia vieții, poezia morții

pag. 3

Protocronismul

pag. 2

Un Richard al III-lea al
vremurilor noastre

pag. 6

Jurnalul unui scriitor de romane
sau „Gogu, c'est moi”

pag. 7

Asasinarea poetului Nicolae Neagu

pag. 18

pag. 16 Romanul minimalist
Golgota poemelor

pag. 14

pag. 22

Calul,
un animal
puternic,
înțelept
și util

Protocronismul (8)

Theodor Codreanu

Statistica arată că ideologia omului nou, internaționalist a produs hibridarea, mancurtizarea cărturarilor români, evocând fenomenul din celebra carte a lui Julien Benda, Trădarea cărturarilor.

Pe de altă parte, nici cei din tabăra protocroniştilor n-au avut, până la capăt, curajul unei „disidențe” naționale, unii iluzionându-se că „patriotismul” socialist poate ține loc naționalismului, mulțumindu-se, în bună măsură, cu polemica sterilă cu gruparea adversă, simplificând, mai degrabă, teoria lui Edgar Papu decât s-o nuanțeze și s-o facă un veritabil motor al renașterii naționale. Mai mult de atât, ei n-aveau cum să iasă din tiparele unei reviste „de partid”, de vreme ce li se impuneau editoriale găunoase, ideologizate. Din acest punct de vedere, și Luceafărul, și România literară consonau perfect. Ba exista și aici o „întrecere”. Să dau un exemplu. În 1981, istoricul literar George Ivașcu, a publicat o antologie cu articole de adeziune la politica culturală a partidului, intitulată Profil de epocă (Ed. Eminescu). Erau articole apologetice dintre anii 1965-1981, spre cinstirea celor cincisprezece ani de lumină! Ei bine, majoritatea materialelor fuseseră publicate în România literară, puține din alte publicații și nici unul din Luceafărul. Iată, așadar, în ce consta „polemica” dintre cele două grupări!

Caricaturizarea ideilor lui Edgar Papu își are, altfel zis, tâlcul ei istoric. Dar iată că documentele ies la iveală și minciuna dovedește din nou că are picioare scurte. Nu demult, au apărut interviurile lui Edgar Papu, adunate în volum prin grija lui Ilie Rad și a lui Grațian Cormoș, la Editura Limes din Cluj-Napoca (2005). Acest corpus vine să îndrepte ceea ce istoricii neprofesioniști au strâmbat. Norocul nostru că încă trăim într-o perioadă de oarecare libertate, altfel ar trebui să luăm informațiile numai din tratatele de istorie (preluate și de altele!) drept adevăruri indiscutabile, cum le și consideră tinerele generații, care nu mai știu nimic de deontologia profesională a unui Miron Costin, dat fiind că basnele

au fost proclamate de postmoderni ca fiind condiția însăși a istoriografiei! Interviurile s-au tipărit în diverse publicații între 1969 și 1993, la care se adaugă unul postum, consemnat de Ovidiu Ghidirim și apărut în Lamura (2002). Ilie Rad ne mai oferă niște Anexe, care cuprind scrisori primite de la profesor, plus scrisoarea lui Edgar Papu trimisă Suzanei Gâdea la 15 decembrie 1986, prin care solicita dreptul la replică la atacul din România literară venit de la „tov. Gheorghe Rădulescu”, cunoscutul lider și ideolog al partidului comunist. Oare pe cine trebuie să-l considerăm ideolog oficial al partidului, pe Edgar Papu sau pe Gogu Rădulescu? Curios lucru ca tocmai întemeietorului „ideologiei protocronice oficiale” să i se interzică dreptul la replică, atât din partea lui Gogu Rădulescu, cât și a Suzanei Gâdea! Scrisoarea a putut apărea abia în 1996. În schimb, cum arătam, Edgar Papu a primit semne de susținere și de solidarizare din partea lui Mircea Eliade. Era Eliade ideolog al politicii culturale a P. C. R., iar Gogu Rădulescu și Suzana Gâdea anticomuniști? Ar fi prea de tot! Mai mult, Eliade a refuzat toate invitațiile regimului comunist de a reveni în România ca vizitator! Or, spre informarea unor istorici ca Dennis Deletant sau Siani-Davies, trebuie spus că Gheorghe Rădulescu a luat cea mai dură atitudine împotriva protocronismului! Iar Siani-Davies, în linia onestității sale predominante în lucrarea citată, știe limpede că grupul Gogu Rădulescu a fost extrem de obedient față de linia partidului, nicicum unul contestatar. Nici unul dintre cei șase membri ai CPEx n-a dat vreun „semn de opoziție deschisă față de politica lui Ceaușescu”, stenogramele din ședințele acestui organism de vârf atestând „o supunere servilă”, „într-o atmosferă de stagnare intelectuală”. Logica ne arată că, atacându-l pe Edgar Papu, Gogu Rădulescu reacționa tot cu „supunere servilă” față de Ceaușescu!

Așa se explică faptul că polemica declanșată de cartea lui Edgar Papu, începând cu 1977, nu s-a sfârșit deloc cu o victorie a protocronismului. Într-o măsură, apoi, conceptul însuși n-a fost suficient teoretizat de autor și vina o poartă Edgar Papu însuși, fiindcă în Din clasicii noștri el doar și-a schițat teoria, lăsându-i pe alții s-o „dezvolte”, de unde s-au ivit denaturări și redușii, care au înlesnit combaterea și chiar ridiculizarea ideii, deși era veche și firească de multe secole. În definitiv, cum s-a văzut, protocroniștii au fost în România o minoritate, fiindcă – după cum atrăgea atenția Edgar Papu – nu oricine e capabil de judecăți și de evaluări protocronice, dat fiind că

e nevoie de vastă erudiție, de vocație comparatistică etc. Cum ar fi putut ideologia comunistă, dogmatică și lipsită de cultură, să înțeleagă și să adopte o realitate culturală extrem de complexă precum protocronismul? Nici nu e de mirare că, în cele din urmă, lui Edgar Papu i s-a interzis dreptul la exprimare. În nr. 2/1986 al revistei România literară, Gogu Rădulescu publica, erijându-se în cunoscător, articolul Profesorii mei de limba română, în care nu numai că nu adopta protocronismul ca ideologie partinică, dar îi aducea grave acuze, între care și aceea că a readus „prezența ideilor de extremă dreaptă în publicistica noastră”. Bietul Edgar Papu, uluit că spiritul ideologic stalinist din anii 50 se întoarce, vorbește, în răspunsul său supus interdicției, de „incalificabile incriminări”, fiindcă, la drept vorbind, între opera lui și „extrema dreaptă” interbelică e o distanță ca de la cer la pământ. Mai mult, protocronismul nu e nici măcar o teorie, cum s-a pretins, ci, pur și simplu, o constatare de bun simț, o realitate culturală prezentă în orice formă de comparatism care admite realitatea evoluției paradigmelor culturale de-a lungul istoriei. O intervenție lucidă în acest sens a avut, în 1978, Adrian Marino, cel mai competent comparatist al vremii, care identifica în protocronism un „fenomen cultural universal”. El propunea, de aceea, și un alt termen, pancronismul, apariția simultană a unor idei fără ca autorii să știe unul de altul. Mai mult de atât, contrazicându-l pe N. Manolescu, Adrian Marino considera că fiecare operă de valoare, ca unicat, este protocronică. Marino aprecia corect că protocronismul nu-i antiteza sincronismului, ci sincronism diferențiat, chiar după formulă lovinesciană. Marino arăta că există două feluri de sincronism: cel deja numit și sincronismul de imitație, epigonic și lipsit de interes în istoria culturii, cel îmbrățișat cu fanatism de vulgarizatorii lui Lovinescu. Apărând sincronismul diferențiat, adică protocronismul, Adrian Marino susținea, în spirit blagian, tocmai occidentalizarea, iar nu închiderea față de Apus, cum au pretins adversarii ideii: „Occidentalizarea» nu poate fi concepută decât ca un incitant, ferment, stimulent, termen riguros de confruntare pentru totalitatea virtualităților noastre spirituale”. Exact ceea ce susținea și Eliade, dar nu altceva Edgar Papu. Altminteri, chiar și contestatarii ideii se vedeau nevoiți să se exprime în termeni protocronici, ca în „expresivitatea involuntară” a lui Eugen Negrici.

Pagină realizată de
Horlia Miltrea

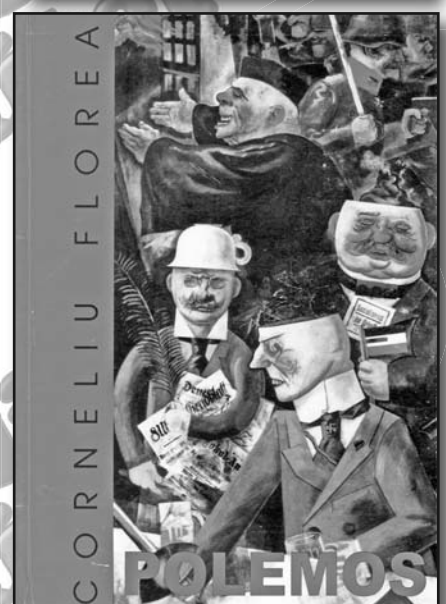

Cu ocazia zilei sale de naștere - 1 iulie - îi urăm lui Claudiu Duică (cel fără de care revista noastră nu ar mai exista), viață liniștită, cu sănătate și împliniri depline alături de cei dragi.

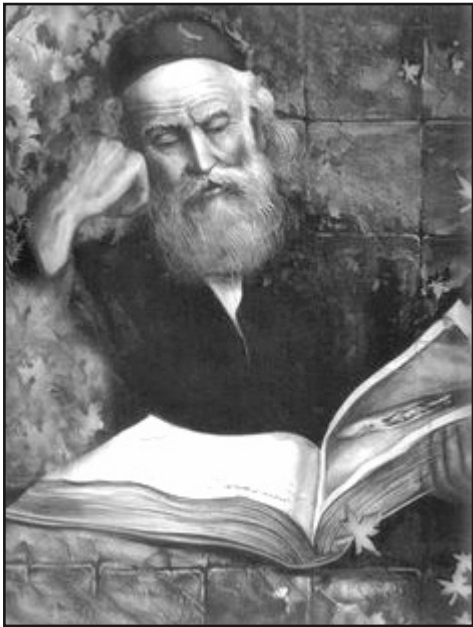
La Mulți Ani și galop fără zăbală pe câmpia vieții.

Climate literare

Din biblioteca revistei „Climate literare”

Poezia vieții, poezia morții

Omar Khayyam

Își strânge-n juru-i pudic tunica de mătase.

În astă seară vinul mă-nvaț-un sens mai pur:
Cu sânge cast, de roze, paharele ni-s pline,
Iar cupa-i modelată din încheșat azur.
Și noaptea-i pleoapa unei lăuntrice lumine...

Mă fascinează pururi un chip frumos de fată
Și mâna-mi are veșnic magnet pentru pahar.
Căci orice-atom din mine se bucură de-un har,
Oricărei părți din mine o bucurie-i dată.

Ieri dis-de-dimineată cu-o fată ca o stea
Sorbeam parfumul nopții și vinul roz și ora.
Ca perla-n scoică vinul așa intens lucea,
Încât trezi deodată din somnu-i aurora.

Din cripta mea arome de vin au să emane,
Încât cei ce vor trece pleca-vor îmbățați.
Și-atât senin pluti-va în nimburi diafane,
Că-ndrăgostiții sta-vor în loc transfigurați.

Un câmp de roze-i lumea. Privighetori le cântă.
Iar fluturii sunt oaspeți. Când nu-s privighetori,
Nici trandafiri, nici fluturi - am stele-n loc de flori,
Iar șoapta ta e harfa ce-mi face ora sfântă.

Puțin mai mult vin roșu, pentru ca trandafirii
Pe-obrajii tăi, iubito, mai vii să se deschidă.
Khayyām, puțin mai multă tristețe fericirii,
Căci în curând iubita va-ncepe să-ți suradă.

E-april. Plutește-n aer o vrajă de nespus.
Se nasc din nou speranțe și-ndemnuri de a fi.
Fiece floare albă e mâna lui Moisi
Și-n fiecare briză respiră, blând, Iisus.

Zefirul răcorește obraji rozelor
Și-n umbră parfumată ne mângâie extazul.
Atât de plin de vrajă și de noroc e ceasul,
Că tristul ieri dispare ca fulgul de ușor...

Noi suntem sensul unic al veșnicului Faur
Și noi esență primă din ochiul său curat.
Al lumii cerc l-aseamăn cu un inel de aur
În care omul este rubinul încrustat.

Toți idolii pe care atât i-am adorat
Mi-au sângerat credința cu răni ce nu se vindec.
Mi-ai înecat tristețea în vinul parfumat
Și mi-au vândut la urmă renumele pe-un cântec.

Cu trandafiri se umele azurul de cleștar,
În aer curge-n picuri viersul privighetorii.
- Când știi că-n clipa asta smintiți visează glori...
Ce mătășos ți-e părul și trupul cât de clar!

Când vioreaua-n haină de ametist apare.
Iar roza la suflarea zefirului se-nvoaltă,
Bea vin c-un trup alături, sculptat de-o fină daltă
Și sparge apoi cupa cuprins de încântare!

Când te-a secat de lacrimi viața care doare,
Gândește-te la roua din geana unei flori.
Și când ai vrea ca noaptea din urmă să coboare,
Gândește la trezirea unui copil în zori.

Trezește-te căci zorii în noapte-au aruncat
Cu pietre, și toți aștrii din cer i-a alungat.
Și, iată, vânătorul din Est c-un nimb de aur
L-a prins în laț pe Turret, vestitul rege maur.

Mai toamnă-mi vin în cupă! Mi-e inima bolnavă.

Vin roz ca trandafirii. Vin vechi de tămâioasă.
Vin, ca să-nnece tristețea! Iar mâna ta duioasă
Să-nlăcrămeze harfa din strune de mătase...

Duh clar de vin e-n cupă, - și-n vasul de cleștar
Un suflet străveziu e. Cel ce-i opac și van
Nu-i demn să-mi stea la masă. Doar sfântul
meu pahar.
Căci el este deodată și dens și diafan.

Zefirul blând desface a rozei fină haină.
Divina-i frumusețe privighetoarea-ncântă.
Mergi și te odihnește la umbra ei cea sfântă,
Căci țarna-i dă viață și ea din nou o-ntaină.

Ce zi frumoasă-i astăzi! Și cât de blând ze-
firul!
În rouă-și spală fața aprinsă trandafirul.
Privighetoarea-i spune în grai străvechi și sfânt:
„Îmbată-te tot timpul de-arome și de cânt!”

Voi, fetelor frumoase, cu-obraji de catifea,
E mai. Vom face-un lucru oprit de Sfânta Carte:
O să vărsăm în iarbă vin roz până departe
Și-o să schimbăm grădina în cimpuri de lalea.

Când briza dimineții desface-a rozei haină
Șoptindu-i: „Toporașul s-a desfăcut în luncă” -
Demn să trăiască-i numai cel ce contem-
plă-n taină
Iubita care doarme, bea cupa și-o aruncă.

Privește cedrul mândru! Atâtea brațe are!
Dar nu ca să cerșească, ci ca s-adune soare.
Și limbi nenumărate au nuferii și crinii.
Vorbesc însă limbajul tăcerii și-al luminii.

Charles Baudelaire

Albatrosul

Din joacă, marinarii pe bord, din când în când
Prind albatroși, mari păsări călătorind pe mare
Care-nsoțesc, tovarăși de drum cu zborul blând
Corabia pornită pe valurile-amare.

Pe punte jos ei care sus în azur sunt regi
Acuma par ființe stângace și sfioase
Și-aripile lor albe și mari le lasă, blegi
Ca niște vâsle grele s-atârne caraghioase

Cât de greoi se mișcă drumețul cu aripe!
Frumos cândva, acuma ce slut e și plâpând
Unu-i lovește pliscul cu gâtul unei pipe
Si altul fără milă îl strâmbă șchiopatând.

Poetul e asemeni cu prințul vastei zări
Ce-și râde de săgeata și prin furtuni aleargă
Jos pe pamînt și printre batjocuri și ocări
Aripele-i imense-l împiedică să meargă.

Balconul

Stăpână pe-amintire, iubită-ntre iubite!
Tu, grija mea și unic tezaur de plăceri
Mai știi tu dezmiardarea iubirii fericite
Căminul blând și vraja văraticelor seri
Stăpână pe-amintire, iubită-ntre iubite!

În serile când lampa ne lumina plâpând
Sau pe balcon în roze amurguri visătoare
Ce dulce-ți era sânul si sufletul ce blând
Ne-am spus adesea lucruri în veci nepieritoare
În serile când lampa ne lumina plâpând

Cît de frumos e-apusul în serile senine
Ce adîncime-n spațiu și-n suflet ce delir

Crăiasă-ntre iubite, când m-aplecăm spre tine
A sângelui mireasmă visam să ți-o respir
Cît de frumos e-apusul în serile senine

Pe nesimțite noaptea prindea să creasca lin
Și ochii mei privirea cereau să ți-o ghicească
Și îți sorbeam suflarea, o farmec!, o venin!
Și-ți adorneam piciorul în mîna mea frățească
Pe nesimțite noaptea prindea să crească lin

Știu să-mi aduc aminte de clipele senine
Și-mi văd din nou trecutul în poala ta pitit
Căci unde vraja-ți dulce o pot găsi mai bine
Decât în blîndu-ți suflet și-n trupul tău iubit?
Știu să-mi aduc aminte de clipele senine

Aceste jurăminte, miresme, sărutări
Din hăuri nepătrunse se vor mai naște oare
Cum, după ce se scaldă în nesfîrșite mări
Pe cer se urcă iarăși întineritul soare?
- O vis! o, jurăminte! sărutări!

Imnul frumuseții

Vii din înalte ceruri sau ieși din adîncime,
O, Fumusețe? Reaua și buna ta privire
Împrăstie de-a valma și fericiri și crime,
De-aceea tu cu vinul te potrivești la fire.

În ochii tăi stau zorii cu serile-mpreună;
Sărutul tău e-o vrajă și-o amforă ți-i gura;
Si când reversi miresme de-amurguri cu furtună
Se face laș eroul, vitează stărpitură.

Răsari din hăul negru? Cobori din lumi stelare?
Destinul ca un câne pe poala ta se ține;
Și bucurii și chinuri tu sameni la-ntâmplare;
Stăpâna ești și nimeni nu e stăpân pe tine.

Calci peste morți de care îți râzi cu mult dispreț;
Ai juvaeruri multe și Groaza dintre toate
Nu-i cel mai slut, și - Omorul e-un breloc de preț
Pe pântecul tău mândru săltând cu voluptate.

Orbitul flutur zboară spre tine, lumânare,
Slăvindu-te drept torță când a-nceput sa ardă.
Acel ce-și strânge lacom iubita-n brațe pare
Un muribund ce-n taină mormântul și-l dezmiardă.

Că vii din iad sau luneci din cer, ce-mi pasă mie,
O, Fumusețe, monstru naiv și fioros!
Când ochii tăi, surâsul, piciorul tău mă-mbie
Spre un infinit de-a pururi drag și misterios?

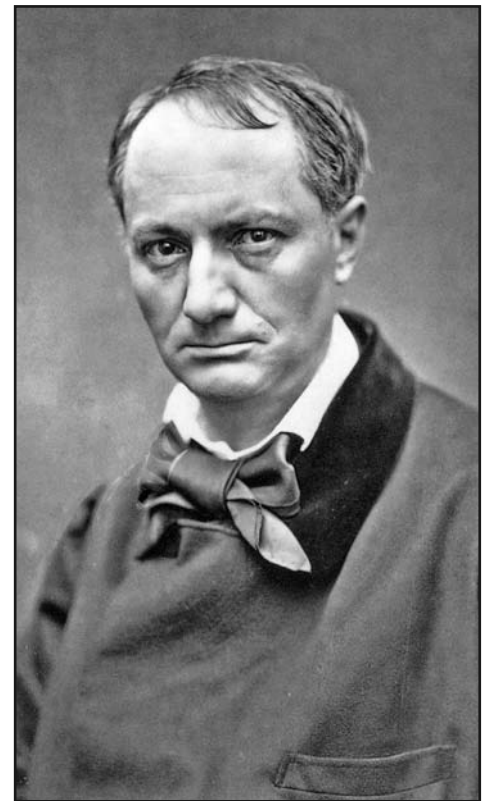
Sirenă rea sau înger, drăceasca sau divină,
Ce-mi pasă când tu - zâna cu ochi de catifea,
Mireasmă, ritm, lucire, o! singura-mi regină! -
Faci lumea nu prea slută și clipa nu prea grea?

Ceasomicul

Ceasomic! Zeu amarnic, nepăsător, c-un deget
Pe fiecare ameninți spunându-i „Nu uita!”
Durerile în freamăt curând s-or implanta
În inima-ți ca-n tina lovită fără preget

Placerea ca un abur în zare va pieri
Cum în culise-și pierde silfidă legănarea
Oricare clipă soarbe un strop din desfătarea
Ce tututor ni-e dată cât timp vom mai trăi

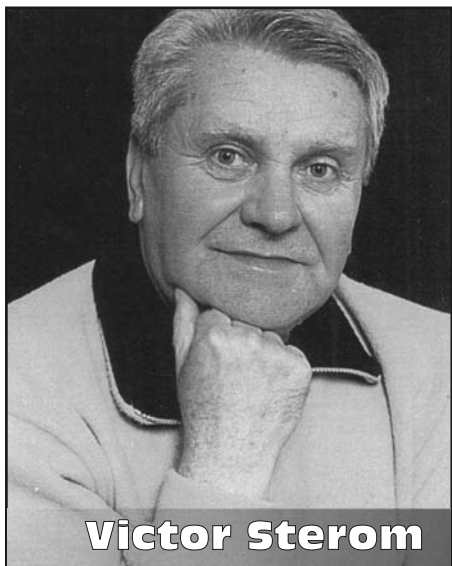
De trei mii șase sute de ori pe ceas. Secunda
Șoptește: „Ține minte!” Cu glasul lui mărunț
De greier, spune - Acuma: tot Altădată sunt
Sugând cu trompa-i hâda viața ta ca unda!

Remember! Esto memor! Tu mâna spartă!
Vezi!
(Vorbește-n orice limbă gâtleeju-mi de metal)
Minutele sunt scumpe, nebune - mineral
Al carui dram de aur se cade să nu-l pierzi!

Adu-ți aminte: Timpul ce tot mai lacom joacă
Nemăsluind, câștigă oricînd, e scris așa
Dar ziua scade; noaptea e mare; nu uita!
Genunea e-nsetată; clepsidra tot mai seacă.

Curând suna-va ceasul când și Norocul viu
Și vrednica Virtute, soția ta fecioara
Și chiar Căința (hanul de cea din urma oară!)
Ți-or spune: „Mori bătrâne mișel!
e prea târziu!”

Victor Sterom

„O biserică plină de fluturi./Cu icoane prăfuite de polen./Înecată într-o tăcere pe care/Încetele mișcări ale aripelor/O otrăvesc adânc și ritmic;/O biserică în care/Antene/Încârceiate la vârf/Pipăie oarbe altarul./În timp ce lumina/Se prăvălește sfărâmicioasă/Peste ambigulul foșnet/De haine de sfinți/Și de aripi...” (pagina 45). Am citat o parte din sublimul poem pe care voi continua să-l citez, nu înainte de a consemna faptul cum că o trăsătură dinstinctivă a poeziei Anei

Fulguratii

de Victor Sterom

Ana Blandiana ■ Somnul din somn ■ Editura Cartea românească ■ București

Blandiana e fără îndoială amestecul îndurării cu aplecarea ceremonială a solemnității, cu ingenuncherea blândă în fața nemișcării eterne, întru reculegere în serenitatea cunoașterii. „Stau țeapănă-n stradă/Cu groaza de-a nu mă atinge/Vreun zbor./Înțelegând de ce mi-e totul cunoscut/Desenele stângace de pe aripi/Le-am făcut/În copilărie./Când am învățat să scriu./Biserica mult mai târziu./Uitucă./Pe aceeași hârtie...” (O biserică plină de fluturi). E-o mărturisire ca o rană din care curge sensibilitate și sinceritate. Ana Blandiana toarnă în poeziile din această carte paradigmatică și conceptuală, un conținut semantic, grav și neliniștitor.

„Pahar cu margarete pe câmp/Pe-o masă albă/La care scriu/Mai liberă decât sunt;/În jur/Miros de fân/Corupător spre somnul/Din care poate va pi-

cura/Un cuvânt;/Cer dulce în amurg./Asemenea cirezilor/Care se întorceau odinioară;/Dragoste pentru tot ce-a fost,/Pentru tot ce o să mai dispară,/Dragoste fără rost,/Dragoste fără hotar/Umbrele plopilor, gratii lungi peste câmp,/Margarete de câmp/În pahar.” (Pahar cu margarete) sau „Ca și cum luna ar avea ceva de spus/În dragostea-ură care mă leagă de nea/Pornise să scrie pe omăt strălucitoare/Litere pe care/Tot ea le ștergea./O amenințare poate/Sau poate un sfat,/Ceva important mi se transmitea./Cuvintele străluceau și țipau/Pe câmpul pustiu/Ca păunii/Trebuia să răspund./Întinericul își ținea respirația./Palidă, zăpada aștepta./Cu toții credeau/Că eu știu/Limba moartă a lunii...” (Ca și cum luna). Treptat, treptat, constăți că Ana Blandiana se mișcă într-un orizont umil și familiar, între bornele

obișnuite și credibile ale diurnului cotidian. Mereu prinsă într-o savuroasă concretete, poeta știe să se înalțe spre un lirism de semnificații spirituale.

Însă, și mai evident, pare a fi procesul în compunerea propriu-zisă a reprezentării lirice, din stratificări desprinse dintre o realitate vădit crudă și ineditile abstracții prelucrate savant.

„Mă-ntorc în toamnă cum mă-ntorc acasă/Știu iarna care vine, știu bruma care cade/Și ceața nesfârșită, ne-nțeleasă./Dar eu visez amiaza-mbrățișată/De frigul dimineții și al serii./Ora de miere, galbena zăpadă/Pe care-o ning din crengi învinse merii./Eu plâng de bucurie în lumina/Nestinsă încă de uriașe nopți/Și-n strugurii zdorbiți în teasc din vina/De-a fi mai buni, prea dulci, prea copti.” (Mă-ntorc în toamnă).

Melania Cuc ■ Peisaj lăuntric ■ Editura Litera ■ București

„la aminte./La fiecare nouă naștere/Care prin desăvârșirea ei/Execută numărul forte/Din spectacolul de gală/Al regenerării./Nu privi/La gladiatorul/Scos din arenă/Și crede (de vrei)/În neliniștea aparentă/A tinerei pantere.../Felina doarme/Somn sălbatic/Somn mult mai subțire/Decât inul tras/Într-o cămașă de mire.” (Glasul cu aripi). Coerentă, credibilă, înfiorarea în fața „nașterii” unei lumi, este adesea însoțită de o oarecare crispă a sentimentului regenerării, iar meditația reflexivă a poetei Melania Cuc, se insinuează în haloul imaginilor poetice, rupte parcă dintr-un spectacol în care împlinirea se află dincolo, în alt spa-

țiu și în altfel de timp mult mai fragil. Exultanța e domolită cu deosebită claritate, în gesturile ceremoniale.

Întreaga poezie din peisajul lăuntric se hrănește dintr-o mare dragoste de viață, dintr-o calmă eferescență a trăirilor, cum și dintr-o atracție structurală către bucuriile autentice, către frumusețe și puritate.

„Privesc/În ciobul argintat/Ca într-o sanie de crom/Trasă de reni albi/Și care urcând dealul/A luat-o la vale.../Privesc/Ca pe-o rafinată/Hartă a lumii interioare/Dantelăria smogului/Și te văd cum tragi/Ca din ultima candelă/Din misterioasa țigară/Al cărei jăratric a ajuns/Sfârșind la buricele degetelor./Privesc/În cea

dintâi piatră/Și-n neînțelegere cu mine în-sămi/Scrijelesc în ea stenograma/Vânătorului vânat/de Imagini.” (pagina 53) sau „Am văzut/Cu lacrima/Cum/Stoluri/De pescăruși tineri/Intrau/Ca într-o amforă/De gheață verde/În mare./Mi-am lăsat trupul/Pe slobodul nisip/Până când/Am simțit/Cum grăunțele/Mi se prefiră/Prin carne.../Era/Într-un târziu/Și devenisem/Fără să simt/Clepsidră.” (pagina 12).

Fără îndoială, ni se relevă o reușită expresie lirică a sentimentului de vitalitate, în acest poem unde se vede atât de clarvăzător modul în care poeta nădăudeană Melania Cuc, transfigurează meditativ o

temă asupra timpului care trece, asupra ireversibilului. În fine, trecerea timpului face elegia mai dureroasă în contrast cu nesfârșita sete de viață. „Cât îi plăcea/Să cioplească-n marmura albă/Părul ei negru/Ce mirosea/A iarbă strivită de grîndină.../Cât îi plăcea să lovească cu dalta/În fibra vânoasă/Și fierul cu piastra/Să cânte ca gresia-n coasă.../A inventat/Patruzeci și patru/De dălți de argint/Până când mâna i-a devenit/Transparentă/Și a descoperit/În tremurul încarnării/Palmele iubitei/Atingându-i palmele lui/Uriase iluminate/Ca două catedrale.” (Pigmalion).

Poeme de volumul

„Ziua a douăsprezecea după bătrân”

Trecător

Moșu puse un pas
înainte apoi încă
un pas tot mai adânc

până când la genunchi
până când la mijloc
până când la piept
până când ...

Luni

Sub frunze
de cucuruz
bunica indiferentă
adună vremurile
în așternuturi
de toamnă

la moară
se schimbă pietrele

Marti

Bunica
se sufocă

de greutatea ploilor

după ploaie,
ploaie apoi
iarăși

și moșu
curgând

Miercuri

Clopotul bisericii

din deal

de lângă brădet

bătea vântos
bunica se închină cu
trei cruci mari șoptind

Dumnezeu să-l ierte

vecinul nostru
Vinereanu
plecase grăbit
printre zăpezi

Joi

Atunci
am durat
din cuvinte
biserica

Vineri

Bunica
nebăgată în seamă
plimbă
cuptorul de pâine
prin curte
moșu tolănit
pe lavița de la poartă
trage din pipă
și se salută

cu vecinii

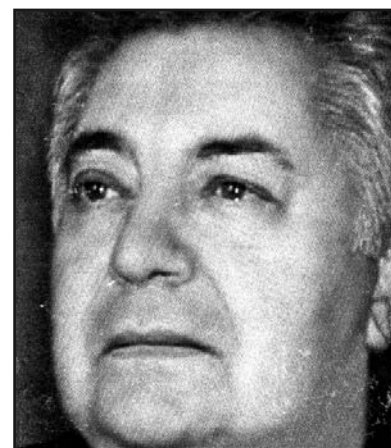
obosită ziua
lunăcă în
noapte

Sâmbătă

Între zidurile
ofilite și
surcelele de foc
bunica
își amestecă
somnul

lângă progadie
bătrâna noastră
cățea
urlă la lună

pe prispă moșu
înnoptează
în necuprins

Florian Huțanu

Duminică

Bunica
să nu mai facă
ocol
a mutat ulița
prin curte

moșu bucuros
cioplește surcele
de foc dintr-o
buturugă

vecinii emoționați
s-au ascuns în

Poemele lacrimii

*„Între tăcerea mea și-a nimăului
Nu a spus, nu-l răsărit de lună
Un înger trebuia să fim destul
La nașterea lubrilui împreună.”*

M.A.

Cu ce să umple ființa noastră eternă golul dintre ea și vremelnicul nostru trup, dacă nu cu o rugăciune? Dar ce rugăciune poate naște lacrima care să ude rădăcinile firii până la ivirea cuvântului? Ce gură își proptește limba în cerul ei, să dea slobozenie dorului așa cum a fost și va fi, dacă nu gura celui visat cu visul dinspre ziuă al clopotului de la poarta casei lui Dumnezeu?

Singur cu mine și aceste întrebări ce-și caută grabnic un răspuns pe măsură, murmur ca într-o rugăciune versuri din cartea poetului TRAIANUS (Traian Vasilcău). Nu-i pe lume grai mai dulce decât graiul în care mă tulbur până la îndumnezeire din aceste poeme cum altele asemenea, nu mi-au căzut sub zarea tâmpiei până acum. Vai mie, celor ce le rostesc numele ca și când fără ei mi-ar seca fântânile ochilor și nu aş mai avea o stea călăuzitoare în drumul spre ființă, căci mult ponos voi trage de pe urma celor ce nu mă cred!

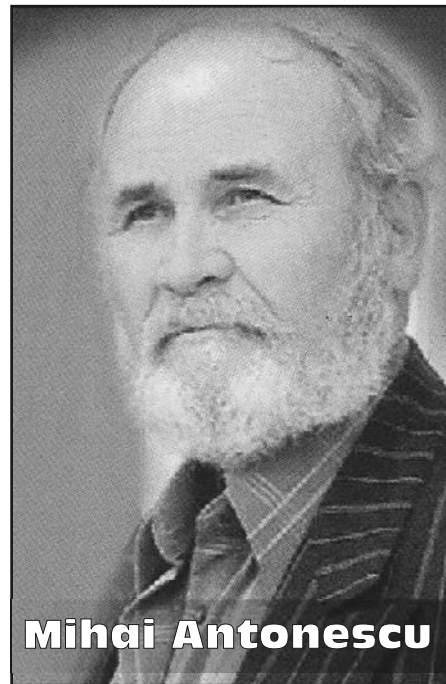
Poetul TRAIANUS (Traian Vasilcău) se distinge net printre cei ce-și află timbrul în pagina lirismului de factură religioasă. Nota mistică determină expresia, culoarea și profunzimea versului într-un mod aparte, un „dinspre”-„întru” și invers, relaționând perfect între sinele confesiv și starea contextuală: „Ochii tăi sunt izvoare de iubire./Înveșnesc de tine, Pustiire./Și lacrimând, spre mine când te-ntorci./Din mare ies în patrafrir de scoici. Ce zi frumoasă umblă pe pământ./În care de-ai muri e-o fericire!/O candelă de boltă atârând./Înveșnicești de mine, Pustiire. Și de atâta taină-mpărătească/Cuvintele se-ntrec să mă gândească.” (**Sfatul cuvintelor**) Poetul e destrămare, luare la cunoștință a părții și reînchegare în ordinea cosmică, mărturisindu-se lumii drept unic liant al formei și sensului ultim, întru Divinul cuvânt: „Regatul inimii e-n cer./Grădini de stele-l străjuiesc./Iisus în jilț împărătesc./Pune pecete de mister/Pe cântecul ce-l moștenesc/Să-mi dea Etern – să nu disper! Milos ca El în soare nu-i/Nici că va fi – demult se știe./Ascult porunca Mirelui./Eu, cel de-am semănat pustie./Și-acum adun, laudă Lui./Holde întregi de veșnicie.” (**Fără titlu**)

Consemnări prietenesti

de Mihai Antonescu

Ion Maria sau iubiri condamnate să dureze

„Doamne, nu ne da cât putem noi duce” pare a șopti înfrigurat matinalul trecător despicând în zigzag dimineața cartierului mărginaș, plină de tomberoane și câini osteniți după atâta noapte cu lună. Dar, nu în rugăciune e scăparea, după cum nici în promisiunile mai marilor urbei nu crește iarba curățeniei sfintelor tălpi, ci, în acceptarea dat-urilor până la împăcare cu ele. De aici, cum vedem, începe excelentul expozeu al poetului Ion Maria în minunea de volum „**Povestiri în cartierul de est**” apărut la editura BRUMAR în anul 2007. Alchimia stărilor de fapt, trecerea gri-ului prin borangicul inefabil al cuvintelor până la dreptul luminii de a mângâia tânga unui suflet ce nu se predă, cum s-ar crede, crudei, inevitabilei realități, pe principiul că „*tot ce nu poate fi schimbat, e în măsură a fi împlânzit*”. Ion Maria este un contemplativ ce se apropie de oameni ce se apropie de oameni și lucruri cu o măreață înțelegere, căutându-le sensul și menirea în fotografia strâmbă a unui timp fără legi sau repere. Căci, numai el, poetul, mai reușește azi să învie un surâs autentic pe obrazul veșted al unei lumi ajunse în stare de bordel: „*chiar dacă trăiesc/aici unde gunoaiele/țin locul/unor copaci/nu înseamnă că/sufletul meu/nu este un fluture/care stă suspendat/pe cer/și toți copiii lumii/ar vrea să se joace/cu el*” (**Fluture**). Și, precum în vechile Upanișade indice, poetul stă și ascultă freamătul ființei din om și animal totuna, comuniunea ce-i împacă cu Dumnezeu și soarta pe toți dezmorțeniți fără vină ai poemelor lui: „*bețivul doarme/alături de un câine/sub un pom/și amândoi tresar/prin somn/în același timp/unul visează/o sticlă/iar celălalt/un ciolan/pe amândoi/îngerul/i-a uitat/dar visul/îi unește*” (**Vise**). Ion Maria

Mihai Antonescu

stăpânește pe deplin limbajul unei poetici fără adaosuri sau inutile artificii, mizând exclusiv pe forța cuvântului frust, lăsându-l să nască și să renască din sine, până la decantare. Poemul astfel întregindu-se, lumina lui devine aproape sonoră în urechea inimii celui ce-l ascultă, și iată cum, îngerul, câinele schiop și poetul își află rost și loc de pașnică viețuire în el: „*scriu pentru oameni/dar și pentru câini/ori pisici/în felul lor/și animalele/mă citesc/atunci când își caută/hrana lor zilnică/prin gunoaie/tot ce trăiește/trăiește poetic/pe orice pământ*” (**Scriu pentru oameni și câini**). Uneori, griul murdar lipsit de sentimentul vinovăției ce-i tulbură pe alții, se ridică precum un abur din poemele lui Ion Maria, să întâlnească binecuvântata, uimita liniște a întâielor zăpezi. E o clipă cât veșnicia când sfinți și câini se preumblă prin fața lui Dumnezeu, înduioșându-L cât pentru o lacrimă: „*abia căzută/zăpada/ascultă/liniștea/la ora când/numai câinii/și sfinții/mai umblă/prin cartier*” (**Ora**). E o iubire în tot și toate, condamnată să dureze chiar mai mult decât miracolul unei singure cărți, fiindcă poetul Ion Maria nu-i în paginile astea decât un înțelept ajuns desculț la porțile unei realități cu mult mai terifiante, dar pe care, mintea lui o poate cuprinde și supune oricând unei noi alchimii. Pentru una ca asta și pentru încă multe altele, natura „suav-dezmierdată” a poetului, cum bine observă Gheorghe Grigurcu, e încă una din uneltele cu o mie de întrebuințări pe care Ion Maria le utilizează până la măiestrie. E știut, marea poezie a lumii din cuvinte simple se naște, după cum, cele mai frumoase flori, din noroi răsar, cum spune un vechi proverb persan: „*totuși florile/reușesc/să crească/printre gunoaie/din cartierul meu/îngerii luptători/printre atâția/diavoli/ce există în aer/și-n noi*” (**Flori**).

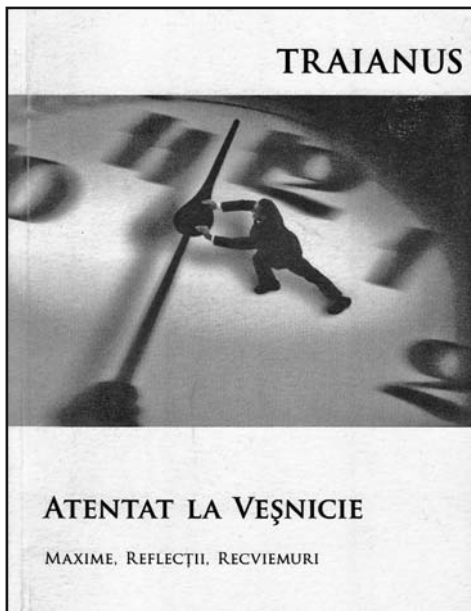
Maxime, reflecții, recviemuri Atentat la veșnicie

Traian Vasilcău

O flamură demnă de urmat - Eminescu. Cel ce ne-a universalizat în istorie prin scrisul lui pentru un timp fără timpuri. Stâlpi de cetate vom fi fiind, el rămânând turla verticală a demnității noastre.

Dacă aş fi jertfa scrisului meu, aş spune că am destin de prizonier fericit. M-aş preda cu mare plăcere. Scrisul mă scrie? Poetul Victor Teleucă, drag inimii

mele, mi-a spus într-o zi acest lucru. Zicea: «Traianus, tu, probabil, doar ții mâna să scrie, în rest ceva atemporal, survenit din galaxii, dictează scrisul mâinii tale». Scrisul este o mare delectare, ca și muzica, pe care-o consider prima dintre arte. Sunt sigur că un scriitor nu este obligat să scrie mult pentru a rămîne în «Istoria unei secunde». Dar mai sunt sigur că fiecare scriitor are un mod predestinat din cer de a scrie și totul rezidă în regia

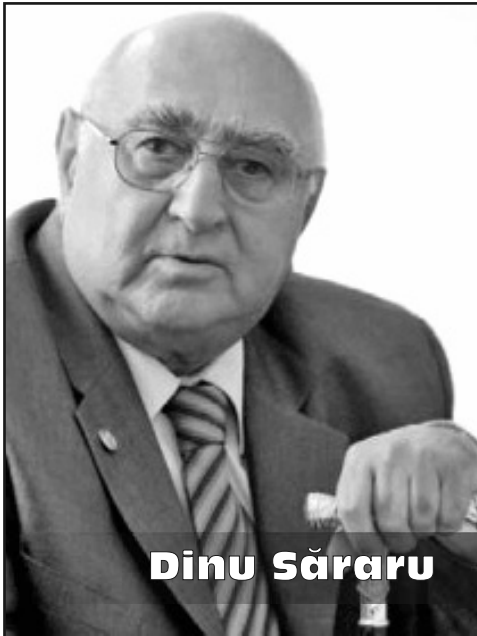
destinului, stăpînă a toate.

Literatură veritabilă poți face doar extirpându-ți din conștiință posibilitatea unui interes sau a unei căpătuii peste noapte. La noi, precum în viața socială și politică, la fel și-n cea culturală, nu prea sunt alde Don Quijote să se sacrifice pentru o idee. Oamenii nu trebuie să moară doar pentru o idee, ci să învețe să mai și trăiască pentru ea.

În cazul în care ar fi instituită o facultate, unde aş preda Arta de a fi singur, cred că n-aş prea avea discipoli. Singurătatea e o mare artă, mai ales în această telurică perioadă cînd omul nu are timp pentru ea. Aceasta a ajuns aproape un deliciu, pe care lumea nu și-l mai poate permite.

Un Richard al III-lea al vremurilor noastre (4)

Victor AtanasIU

Dinu Săraru

În Ciocoi vechi... se observă că în societatea postdecembristă, Liderul a avut posibilitatea să devină ca atare, creându-i-se terenul de afirmare pe măsura capacității sale reale. Aceasta se datorează și faptului că acum are parte de șefi care, în deosebire de aceia pe care i-a avut în perioada predecembristă, au fler și, ca atare, i-au intuit calitățile pe care, de altfel, le confirmă la tot pasul. El este doar invitat să studieze întreaga „bibliografie” (aici: casetele pe care le-aș boteza Dandu-Saga). Șeful său de acum (bineînțeles, Sultanul din roman) are certitudinea, care se va dovedi, (fără îndoială ca și de alte dăți) perfect îndreptățită, că Liderul, aflat în deplină cunoștință de cauză, va lua cu promptitudine măsurile potrivite.

Aceste observații de natură psihologică țin de romanul realist, cum tot de aceasta ține și consecința, tradusă în act, a lecturii „poveștii” întreprinse de Coriolan. Mă refer la scena antologică a rupturii cu Dandu, de fapt, a anatimizării lui în public de către Lider, episodul fiind doar preludiul sancționării exemplare a acestuia, făcută cu tam-tam și concretizată într-o arestare mediatizată cum se cuvine.

Dar unde-i povestea? Ea este de găsit în felul cum este pus în pagină conținutul casetelor despre care am vorbit. Înregistrarea dizgrațioaselor partide de act sexual sau a tentativelor în acest sens ale lui Dinu Patricianul, bârăitor, scudac, burtos și serafica Erotida e de citit, grație harului scriitorului, ca un text de halima, iar nu de reportaj.

Tot ceea ce ar suna a bârfă sau a satiră politică se citește în cheia unei narațiuni, chiar dacă „naratorul” e însuși aparatul de filmat.

Foarte succinte considerații teoretice se impun aici. Conceptul de roman realist, echivalent cu o oglindă plimbată de-a lungul unui drum, preconizat de Stendhal și cunoscând ulterior un corespondent mai radical, la nivelul aserțiunilor teoretice, la reprezentanții Noului roman francez (de acum o jumătate de secol în urmă), mai ales la Natalie Sarraute, e susținut cu ardore de cei în cauză, dar mereu contrazis prin creație când aceasta din urmă există. Cum foarte bine s-a observat, marii romancieri realiști (și, sincer să fiu, nu știu care este mai realist dintre toți: Hugo, Balzac sau Stendhal) sunt creatori în măsura în care au trădat tehnica. Hugo nici măcar nu și-a propus să fie prozator realist. Se poate deduce această mare calitate la marele teoretician al romantismului din tinerețe, din faptul că a declarat că a vrut să dea (și a dat), prin Mizerabili, o replică la Comedia umană. Stendhal se tot prezintă ca atare, la nivelul aserțiunilor de principiu, dar uită tot timpul de „oglină” și aceasta mai cu seamă în teribila sa capodoperă, care este, sunt convins, Mănăstirea din Parma. Mai tânăr ca el, dar afirmat mai devreme ca scriitor, Balzac a ascris atâtea încât nu a mai avut timp să-și contureze, la modul serios, un „program”. Reprezentanții Noului roman francez, prin creațiile lui Allain Robbe Grillet, sau, mai cu seamă, ale lui Boris Vian, sparg

„oglină”, mergând spre operă durabilă.

La Dinu Săraru, performanța este mult mai acuzată, cu cât e vorba de un aparat de filmat, nu într-o accepție metaforică, ci într-una literală. La nivelul aparențelor, scriitorul nostru este mai catolic decât papa, mai devotat crezului întru necesitatea unui roman echivalabil cu un aparat de filmat pur și simplu, fiind vorba de înregistrări pe casete, aruncate ca atare în pagină. Vorba vine, „aruncate ca atare”. Așa cum apar ele acolom uiți, grație talentului scriitorului, sau aproape că uiți, că e vorba de o divulgare murdară, tipic securistă, a unor secrete intime și ți se pare că se narează, vărsându-se în textul epic conținutul respectivelor casete, doar *une histoire drolatique*. Nefiind chiar „aduși cu pluta”, ne dăm seama că e vorba de o realitate crudă, atât de crudă încât îmbracă „ambalajul” unui vis urât, amestecându-se tușe de pictură flamandă, din Goya și Toulouse-Lautrec. Chiar dacă de fapt e vorba de niște simple înregistrări pe casete, deci de o înfățișare literală a realității, hidosul e prea hidos, hazliul e prea hazliu, ca să dea impresia a fi existente aievea. Găsim parcă un basm despre o masă grețosă de osânză, care se străduie să ia în posesie o entitate umană diafană și uităm că e vorba de niște înregistrări care surprind modul în care Dandu Patricianul se muncește să se împreuneze cu juna clorotică Erotida (în ce ipostază găsim reîncarnarea din vremurile noastre a junei, clorotice, trufașe, deci inaccesibile Clorotide eminesciene!). Asistăm parcă doar la un spectacol himeric, apocaliptic-hazliu.

O incriminare importantă la adresa lui Dandu este legată de pretențiile lui de stăpân (vrea legislație pe placul lui, care să facă abuzurile lui comestibile juridic).

Acuza esențială, care decurge din cea anterioară este de natură politică. Dandu se va răzvrăti contra lui Coriolan arătând că dorește ca cineva să se aplece formal în fruntea treburilor, firește, un om de paie (generalul Dorobanțu) și astfel își dă pe față ambiția de a fi el, în noul context creat, Liderul și de ce nu, chiar Sultanul.

Consecința lecturii casetelor întreprinse de Lider, a studierii complete a „bibliografiei” puse la îndemână de Sultan, e de găsit în reacțiile dure și prompte ale

lui Coriolan. Aici scriitorul se întoarce la romanul realist. Liderul își avertizează interlocutorul că nu el, Patricianul, un simplu supus, are dreptul să întocmească vreun bilanț, să ceară socoteală sau să insinueze o amenințare.

Metaforic vorbind, în acea scenă, Liderul anunță, aidoma lui Richard al III-lea, că nu va cina fără capul lui Hastings (aici Dandu). Eroul nostru, comparabil cu ilustrul monarh care a devenit prototipul personajului cel mai atașant pentru spiritualitatea contemporană a celui mai mare dramaturg din toate timpurile, aduce aminte și de Lăpușneanu în felul cum ordonă arestarea cu tam-tam (de care am vorbit) a lui Dandu. Aceasta e ultima consecință a viziunii complete a casetei.

Dacă voievodul din nuvela lui Negruzzi vrea să-i dea un „leac” de vindecare consoartei sale, oferind groaznicul spectacol al capetelor de boieri tăiate, Liderul îi dă un „leac” lui Dandu, tămăduitor pentru orice gând de răzbunare, arestându-l, făcând asta ca să o știe toată lumea și ținându-l puțină vreme la pușcărie. Astfel, leacul este dat și altora, pentru a se cuminti, pentru a nu ieși „din rând”, iar efectele nu vor întârzia să apară.

Scriitorul, creatorul epic, sau ca să utilizăm un termen care îi place lui Dinu Săraru însuși, luându-ne după specificările din Avertisment, povestitorul, după ce l-a „înghițit” pe cronicarul dramatic, pe acela de balet, pe romancierul de factură tehnică, obsedat de punerea în practică a unui „program” rigid, îl devorează și pe un potențial reporter, prin felul cum rescrie, într-un registru, bineînțeles parodic (nelipsit, nici el, de o anume tinctură erotică), spectacolul buimăcitor al ingalabililor furturi, delapidări, fraude și pângăriri, produse în primii ani ai deceniului trecut. Totul e transpus într-o frază imensă, dar complet musculoasă, ca un piton (amintind de Proust, prin construcția ei, dar și de lorga, oricum una care l-ar fi umplut de admirație pe un Tudor Vianu) din care reprodus crâmpieie, câteva inele ale marelui șarpe.

„La nici un an după Revoluție începuse să se vândă tot. Se vindeau copii, se vindeau fete, se vindeau organe umane, rinichi mai ales, dar și ochii morților prin spitale, abia aduși la morgă, se vindeau capsule misterioase pline cu uraniu, icoane vechi, chiar și iconostasuri, trecuseră granița, prin toate vămile, sfeșnice voievodale, evangheliare, pe care le ținuseră în mâini martirii neamului (...) Cineva își cumpărase în centrul Bucureștiului un scaun celebru, de care se leagă reprimarea sângeroasă a unor manifestații, altul dictase secretarei lui personale o hotărâre de guvern, prin care i se îngăduia să cumpere capătul bulevardului ce traversa capitala, împărțind-o în două, și trimisese țidula în Piața Victoriei, ca să i se întoarcă semnată până termina el de băut cafeaua și coniacul de dimineață, în barul hotelului unde se instalase la revenirea gălăgioasă în patria muma (...) Și se mai vindeau bine turmele de berbecuți înghețuite în calele ce abia mai răzbăteau să taie valurile Mării Negre, îndreptându-se

spre Orientul Mijlociu, scufundate de greutate până dincolo de adâncimea admisă de căpitania oricărui alt port decât cel românesc (...)”

A venit rândul altor două personaje la care pornindu-se de la onomastică, se ajunge la esența celor în cauză, descifrabilă pe cale analitică.

Unul este generalul Dorobanțu, un individ cu profil lăuntric de conul Leonida (consoarta dumnealui înfățișându-se ca o perfectă sosie din timpurile noastre a coanei Efimița), altfel un șters ofițer de administrație, înălțat de Lider la gradul de general. Celălalt e Ică Gorun. Cel de-al doilea îl selectează pe pueril-paranoicul general ca posibil candidat al grupului „Independent” din carte (voi desluși mai târziu de ce l-am definit astfel).

Caricatura cu epoleți ar fi (în stare de proiect) un fel de nou Lider, unul însă complet fără însușiri, cum ar fi spus Musil.

Ofițerul trebuia să rămână așa cum îl deconspiră numele, un simplu dorobanț și ambiția lui colosală îl face însă să nu asculte chibzuitul sfat al tremurânde sale Efimița. Aceasta este purtătoarea unui înțelept instinct de conservare, ea știe că perechea ei e un fazan, căruia consfruntarea cu leul nu poate să nu-i fie fatală. Îi reamintește mucegăitului mediocru ros de ambiții (ca și conul Leonida, de altfel, care are însă tactul de a se rezuma în a realiza în calitate de cuceritor strict în spațiul conjugal, prin expunerea năucitoarelor lui teorii, care au un efect la fel de zdravăn asupra auditoriului său, adică consoarta dumisale, ca și conferințele lui lorga ținute în fața unui public oricât de pretențios) că Liderul e un pitic, iar piticii urăsc lumea. La fel de bine ca și Jupânul, soția generalului Dorobanțu știe că piticul Lider e un bandit și că banditul e uriaș. Sintagma ei „piticii urăsc lumea” se traduce aici prin „Liderul e un leu, iar leii înghit cât ai clipi fazanii”. Iubirea acestei femei este pentru un fazan, pe care, intuiește, grație instinctului fără greș al sexului ei, că nu are cum să-l ferească de colții leului. Deci „piticii urăsc lumea” se traduce mai complet, din perspectiva Efimiței nova astfel: „Piticul este Liderul, lumea ești tu, soțul meu, generalul Dorobanțu. Piticul este un leu, care nu poate să aibă decât un dușman mărunț în tine, pe care îl va înghiți în treacă pentru a-și realiza un obiectiv major al lui”. Privită din această perspectivă, soția generalului se deconspiră a fi un personaj foarte interesant, încadrabil prototipului femeii suprasaturate de aburii unei afecțiuni materne conjugale, un fel de Porția romană a zilelor noastre. În deosebire de aceea, noua Efimița nu vrea să-și împingă soțul spre eroism, dar motivele atitudinii femeii din antichitate și a planturoasei bătrânică din zilele noastre sunt comune: ambele acționează din iubire. Ce vrea generalul? El acceptă propunerea să fie un Lider, angajându-se într-o bătălie politică, el fiind o nulitate înălțată în grad, pe puncte (într-o modalitate mult mai sfidătoare decât cea din vremurile stalinismului, și anume cea din etapa imediat postdecembristă) împotriva binefăcătorului său însuși.

Continuare în pagina 17

Radiografii critice

Jurnalul unui scriitor de romane sau „Gogu c'est moi”

Tudor Cristea

CU TEXTUL „O iubesc enorm, Domnule Judecător”, ce ar fi fost să se intituleze, după o intenție inițială dezvăluită într-un interviu acordat lui Mihai Stan, „Jurnalul unui scriitor de romane”, Ion Mărculescu (n. 1944), care a debutat editorial în 1998, cu volumul „Cioara șchioapă”, ajunge la cea de-a șasea carte. A mai tipărit „Quatrocente” (2001), „Nastasia, un amor de aproape un an” (2007), „Meșterul de oglinzi” (2007) – o ediție revizuită a textului „Quatrocente” – și „Jurnalul de la Marcona” (2008). Cartea de acum e declarată drept a doua din ciclul inițiat de precedentă (din o a treia, aflată în lucru, autorul tipărend, lunar, fragmente în revista „Litere”).

Mi s-a părut a distinge în primele sale cărți o componentă cioraniană în asprimă felului de a vedea lumea și viața, în cinismul cu care se ocupă de retezarea metodică a iluziilor, dar și una argheziană, în umorul negru și în nuditatea limbajului. Ion Mărculescu este, până la urmă, un umorist de speță tragică, un histrion, un actor de dramă care se ia în răs cu voluptate și care nu-l tratează, la urma urmei, altfel nici pe posibilul său cititor (fie acela chiar criticul, a cărui îndeletnicire este declarată drept „o formă de trănăneală”). Lumea e, în viziunea sa, un spectacol grotesc și ridicol sfârșit în penibilul morții, textele pe care le scrie evidențiind, cum s-ar zice, mizeria și măreția vieții (dar mai ales mizeria) și conturând o imagine pe care autorul o tot înnește și o tot deformează. Este o literatură demitizantă, iar unul dintre obiectele demitizării este scrisul, ca formă iluzorie de recuperare a trecutului și de salvare a ființei.

O PROBLEMĂ o reprezintă încadrarea acestor texte, pe care autorul le socotește romane, dar care stau sub zodia fragmentarului, a secvențialului, și refuză epica sau nu reușesc să ajungă la ea. Literatura lui Ion Mărculescu poate fi caracterizată, din acest punct de vedere, ca una de criză. O criză dublă – a discursului și a existenței. Deși rădăcinile scrisului acestui autor sunt mai vechi, el debutând cu proză încă din adolescență, deși forma inițială a primei sale cărți, tipărită la 54 de ani, este mai veche cu cel puțin 20, literatura sa exprimă o frământare a vârstei la care visurile devin eșecuri, iar aspirațiile se transformă în frustrări, dar și o criză a discursului literar, a ficțiunii și a epicii încheiate. De aici, eseismul întunecat și încrâncenat, accentele grotești, fragmentarismul asumat, dar și obstinația de a-și considera textele drept romane, deși, sub raport epic, ele nu dezvăluie, eventual, decât mici nuclee aflate într-o mișcare browniană și, cel mult, istoria mai curând implicită decât explicită a scrierii lor. În orice caz, autorul însuși recunoaște, în interviul amintit acordat lui Mihai Stan și inclus în cartea recent apărută cu titlul „Confreria” (Ed. Bibliotheca, 2009), faptul că nu posedă o concepție încheiată despre această specie, dar și enervarea pe care i-o provoacă „noțiunea de roman făcut după calapod și după rețete fixe”; așa încât citează un fragment pe care-l redescoperim acum în „Precuvântare”: „La urma urmei, cine sunt eu să învăț pe cineva cum se face un roman? Adică să-i spun care sunt regulile! Care reguli? (...) Mai dă-le-n mă-sa de reguli! Evident, prima condiție ca să scrii un roman este

să ai înclinații de grafoman! În situația că ești ciung, poți să-ți scrii romanele în minte. Ce spectacol extraordinar: fiecare locuitor al planetei scriindu-și propriul roman în propriul cap! Unii mai harnici ar putea să scrie chiar și zece, o sută, o mie de romane! Eheheeee!...Propun înființarea unei biblioteci imense în care să încapă toate romanele pe care le scriu oamenii, în mintea lor! Bănuiesc că, dacă s-ar încerca așa ceva, clădirile bibliotecilor ar acoperi și ultima palmă de pământ, oamenii n-ar mai avea unde să-și construiască locuințe, să semene cartofi și ceapă, să planteze flori, n-ar mai avea unde să semene grâu și zarzavaturi, ar muri de foame și de înghesuială! Nu, nu e bine așa! Vă rog: fără scriitori și fără romane! Fără romane! Să se interzică prin legea morală (care e legea legilor) scrierea de romane pe hârtie sau în minte! (...) Deci, cum se scrie un roman? Fără reguli. Fără intenții. Fără subiect. Fără ideologii. Fără cititori. Fără critici literari. Fără autori de romane!”.

Un atare pasaj, utilizând din plin, ca multe altele, metoda reducerii la absurd, situează textul sub semnul parodicului și, nu mai puțin, al umorului și al ludicului. Dar el conține, paradoxal, și câteva elemente din ceea ce s-ar putea numi concepția despre roman a autorului, fie ea și din eșantioane negative încheiate. S-ar putea reține, așadar, „fără reguli” și, mai ales, „fără subiect”. Așadar, fără epică.

CE ESTE, prin urmare, noua carte a lui Ion Mărculescu? La prima vedere – un talmeș-balmeș! Niște notații, mai mult sau mai puțin jurnaliere, mai mult sau mai puțin autobiografice, mai mult sau mai puțin disparate ori întâmplătoare, pe care autorul lor încearcă să le organizeze, fie și punându-le, strategic (totuși!), sub semnul unei poetici ironice, în forma unei structuri romanești. Astfel încât textul ar putea fi definit mai lesnicios drept ceea ce nu e, decât drept ceea ce e. Un comentator mai grăbit l-ar putea caracteriza drept un roman en miettes. Trebuie să admitem, dincolo de orice, că e o scriere ludică, nu lipsită de elemente facile, de locuri comune, de reflecții de toată mâna sau de mici afectări. Dar plină de spirit, marcată de oralitate, pe alocuri delectabilă și chiar încântătoare. Ceea ce este foarte clar, însă, e faptul că moralistul încrâncenat și oarecum sumbru din „Cioara șchioapă” sau din „Quatrocente” a lăsat locul unui umorist mai relaxat, mai iubitor de efecte ușoare, dar și mai interesat de orizontul vieții reale. „Marcona” este, prin consecință, micul univers imaginar, nutrit de unul real (satul copilăriei autorului, unde trăiește bătrânul veteran de război Nicolae, tatăl său, dar întâlnim și alte figuri pitorești, vii sau fantomatice), în care autorul coboară din sfera ideilor în viața concretă. E, la urma urmei, o soluție prin care un univers de gânduri și de frământări umane, care dădea impresia că va fi epuizat în una sau două cărți, este valorificat în continuare și explorat din unghiuri noi.

Avem, prin urmare, sub ochi o scriere parodică, în parte spumoașă, în care autorul/ naratorul bășcălizează tot ceea ce l înconjoară, dar se și autobășcălizează metodic. El este un „scriitor de romane”, unul care, poate, a murit, fără să bage de seamă, dar se străduiește și pe lumea cealaltă să scrie și continuă să-și hrănească iluzia că ar putea deveni celebru.

Într-o bună parte a sa, textul este, ca să zic așa – cum sună un simpatic clișeu de exprimare al naratorului –, un monolog adresat: autorul narator, care este „bărbatul” sau „Gogu” (posibil alter ego al primului), îi vorbește „Domnului Judecător” despre avaturile relației sale cu nevasta, pe care se teme c-o va întâlni și în viața de apoi, dar și despre cele ale scrierii romanului/ romanelor, obsesie ultimă înaintea morții sale, prezentată însă, umoristic, și din unghiul de bun-simț al percepției comune, așa cum se deduce din cele spuse de bunică Nastasia, demult decedată, nepotului său trecut în lumea dreptilor mai de curând: „Păi Gogule, zice mamaia Nastasia, tu chiar ai murit! Nu-ți mai aduci aminte? Scriai la o carte, poate era un roman autobiografic, cam așa ceva, că tu aveai o doagă cam stricată, măicuțiță, îți tunase să ajungi un mare scriitor. S-a întâmplat într-o seară, băusei niște vin negru, ai simțit un leșin, ai pus capul pe masă și ăla ai fost...”.

TOTUL stă sub semnul deriziunii, e un joc de-a seriozitatea și de-a umorul în același timp. Avem un scurt avertisment, în care autorul se prezintă drept „omul care scrie romane” și o „Precuvântare” din care aflăm, pe scurt, „cum se face un roman”. Avem apoi două părți (sau două romane), intitulate „Bărbatul” și „Gogu”, două epiloguri și un Post scriptum, conținând „concluzii și învățăminte despre cum se scrie un roman”. Altminteri, întregul se alcătuiește din texte care au între ele o legătură cu totul aproximativă, aparținând unor pretense romane pe care autorul-narator le scrie și care se intitulează „Viața mea e un roman”, „Oameni ca mine sau ca dumneata”, „Când o femeie este călcată de o mașină”, „Omul cu lingura-n cur”, „Arborele nostru genealogic”, „Scene de familie”, „Scriitorul de romane”, „Nimic nu e serios pe lumea asta” și încă altele, din care ni se oferă mai ales incipituri, pentru că personajul-autor nu duce nimic până la capăt, luându-se în răs fără ostioare, denunțând clișee și automatisme ale speciei, presărându-și povestea scrierii romanului sau romanelor cu mici istorioare mai mult sau mai puțin picante, cum ar fi cea a omului care caută peretele potrivit spre a bate cuiul invers, text care apare, greu de spus din ce pricină, chiar de două ori, atât la pag. 57, cât și la pag. 211. Dintre toate aceste pretense ori năzuite romane, mai încheiate ar putea fi „Un bărbat bătut de nevastă” (prezentat și cu titluri ușor schimbate) și „Gogu”, dar și „Viața mea e un roman”, „Arborele nostru genealogic” sau „Un poet pentru oameni”. Sunt fragmentele în care se poate urmări o adiere epică, pentru că, altminteri, nimic nu este dus până la capăt în romanul lui Ion Mărculescu, în afara poveștii scrierii romanelor pe care naratorul le are în minte. Eșantioanele pot fi citite și separat, pentru că, oricum, subiectul e neglijabil. Povestea bărbatului bătut sistematic de nevastă se dorește picantă. Mai interesantă poate fi povestea lui Gogu, alter ego al autorului, sau al naratorului-personaj, care a murit, dar înțelege cam greu ce i se întâmplă. E un soi de glumă, cel mai adesea amuzantă. Pretensele romane se încurcă între ele, fragmente dintr-un text autobiografic, referitor la copilărie, sunt diseminate la nivelul întregului, mai ales sub titlul „Viața mea e un roman”. În unul dintre aceste fragmente, care pleacă de la cazul real al

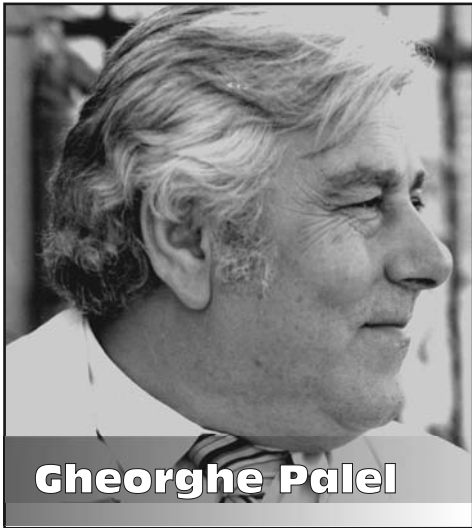
Tudor Cristea

infirmierelor de origine bulgară acuzate de a fi infectat copii libieni cu virusul HIV, este evocat cu umor Nea Nicu Sanitarul, un soi de estropiat care le făcea injecții elevilor, montând în seringă de universală (și perpetuă) folosință un ac enorm, pe care-l purta înfipt în gulerul de la haină. În portretistică, dar și în întreaga prezentare, genericul și conceptualul din cărțile anterioare lasă locul conturului individual și concretului. Amuzant este „Un poet pentru oameni”, unde naratorul (sau Gogu) trece la poezie, plasându-și textele, nesemnate, în cutiile poștale din scara blocurilor, în buzunarele trecătorilor sau chiar sub voalul unei mătuși decedate. Texte poetice mai fuseseră inserate și în „Quatrocente”. Apar personaje pitorești, inventate sau reale, toate episodice, majoritatea locuind la Marcona, precum croitorul Fănică, Nea Radu Goangă, fost vameș, care e de fapt mort, dar discută cu Gogu (care poate e și el mort), o pretinsă nepoată cu care personajul poartă corespondență cu privire la arborele genealogic, vorbind despre bunicul Dumitru Ceapă, despre străbunicul Gheorghe Ceapă sau despre unchiul Fănel, de asemenea Ceapă, unul dintre ei fiind poreclit Ceapaev, sau Nea Costică Susai, mort și el; mai apar Moș Platco (alias prozatorul Eus. Platcu), poetul (marconez) Nicolae Neaga (adică Neagu) sau Toma, fost coleg de liceu, care a încercat să se sinucidă pentru o fată, altminteri nesperioasă. Textul lui Ion Mărculescu este, de fapt, un jurnal, un caiet de însemnări, în care el notează cam tot ce i s-a întâmplat sau i se întâmplă și pe care i-l împrumută personajului său. Vom întâlni inventare de fapte cotidiene, majoritatea lipsite de semnificație, inserate în text în ideea că lipsa de semnificație va fi fiind semnificația lor, sau referiri răbdătoare la îndeletnicirile prioritare ale naratorului, care ar fi, în afara scrisului cotidian, privitul degetelor de la picioare, băutul țuicii de Marcona sau de Butoiu, contemplarea și comentarea actelor fiziologice – urinatul, defecția, răgâiala și, mai ales, flatulația, față de care nutrește o adevărată obsesie.

O proză umoristică, burlescă, parodică, bășcălioasă, clovnescă, ușoară (iar uneori ușuratică), gravă din când în când, agreabilă, deplasată, fantastă, amestecată, absurdă, variată stilistic, dar poate și indecisă, picantă (dar și nesărată), o glumă extinsă pe 250 de pagini care năzuiește, cum e și firesc, să fie luată în serios.

S-ar putea spune că este aceeași melodie din cărțile anterioare, numai că, dacă ești atent, observi că autorul a suprimat pretutindeni bemolii. Ba mai mult, a inserat, pe ici pe colo, câte un diez.

Fragment din romanul „STRADA PALISANDRULUI“

Gheorghe Palel

Gheorghe Palel

Într-azi, asta se întâmplă în perioada în care Traian Titus Popescu mai avea vreo trei ani până să iasă la pensie, ofițerului Ilie Nedelcu Timpan i s-a prezentat o listă cu „suspecți” din învățământ. Printre cei înșiruiți se afla și numele profesorului care îi era vecin. Era clar: „Traian Titus Popescu, profesor de limba și literatura latină, domiciliat în strada Palisandrului...” Privirile lui Timpan au alunecat pe listă. Erau nume care nu îi spuneau nimic. Când a ajuns la numele fostului său profesor, s-a oprit asupra acestuia și a citit în rubrica alăturată, împrejmuată cu

chenar negru, gros ca un ferpar. Erau cuvinte zgâriate cu scris colțuros și chinuit: „Este informări că are o atitudine dușmănoasă față de popor și partid zicând căci nu Marea Uniune Sovietică e strămoașa noastră, ci Latina. Zice că Uniunea Sovietică care ne și educă după ce ne-a eliberat are limbă urâtă și greu de pronunțat și alfabet primitiv și limba latină e frumoasă care e moartă. A trimes pe fiul lui numitu Popescu Lucius de origine mic burgheză să lupte mișelește împotriva URSS, care bastionu păcii e și împotriva tovarășului Stalin, călăuzitorul popoarelor, care înainte numitu Popescu Lucius a zis că strânge de gât pe tovarășu Stalin conducătoru iubit.”

Ilie Nedelcu Timpan, obișnuit cu astfel de redactări și concluzii și-a deschis tacticos elegantul stilou și a tras o linie cu cerneală roșie, culoarea cauzei, peste numele fostului său profesor. La rubrica de măsuri operative a consemnat: „să fie scos din învățământ”.

Peste numai câteva zile, profesorul a fost chemat la cadre, la minister. I s-a adus cu indiferență la cunoștință că nu mai este necesar în învățământ. I-au recomandat o nouă slujbă. Aici, tovarășul Tropotei de la cadre, i-a făcut confidența că dumnealui, profesorul Traian Titus Popescu, are un dosar deocheat rău!

- Matale ești un om deștept, bre, te poți ocupa și de alte treburi... că doar nu ne-am născut la catedră, a comentat el cu competență.

- Sunt profesor de limba latină! A protestat demn domnul Popescu. Nu cred că pot fi descalificat! Ce-nseamnă circula asta? Ce dosar deocheat? N-am făcut rău nimănui. Nu fac politică. Singura mea politică a fost și este cultura... N-am făcut rău nimănui, nici un rău... Nu am nici măcar avere... Unde s-a mai pomenit una ca asta? Sunt profesor de limba latină cu vechime, cu experiență pedagogică, se poate să fiu lăsat pe drumuri în pragul pensionării? Și sunt profesor de limba latină în România! ...

Tovarășul Tropotei a devenit oficial:

- Republica Populară Română!

- Mă rog...Dar limba latină este limba latină!

- Începând cu anul viitor limba latină nu mai este prinsă în programe școlare, așa că obiectiv vorbind, tovarășele dragă, nici n-ai mai avea ce să faci...

- Mai întâi că nu pot să cred una ca asta...Iar dacă totuși așa stau lucrurile, pot să predau limba română, sau istoria... am atestat!

- N-ai putea nimic! Am hotărât! Și în statul nostru democrat popular, așa cum a spus tovarășul Stalin, cadrele hotărăște

totul!

- Hotărăsc! Nu s-a putut abține să nu-l corecteze profesorul.

- Hotărăște, așa cum spun eu! A stabilit autoritar tovarășul Tropotei. Este mai multe servicii de cadre și ele hotărăște! Serviciile de cadre! Ar fi corect să spun „hotărăsc” cum zici dumneata, numai dacă aș hotărî eu singur.

Profesorul nu se dădea plecat cu una cu două. Era important pentru el să rezolve situația. Era cariera, viața lui. Îl privi pe tovarășul Tropotei mai puțin sever și încercă o explicație:

- Dacă tot enunțați acest principiu, „cadrele hotărăsc totul”, dați-mi voie, măcar în ce mă privește, să hotărăsc și eu.... Sunt ditamai profesorul... Nu sunt și eu un „cadru”...?

Tovarășul Tropotei l-a privit alarmat:

- N-auzi, tovarășelule dragă, că cadrele nu este un om? Ele este niște servicii!

Tovarășul Tropotei i-a recomandat amenințător și în același timp misterios profesorului, că asupra acestei scoateri din învățământ, nu trebuie să mai discute cu absolut nimeni. Și după ce s-a scobit cu un deget în nasul roșu și borcânat, și-a băgat mutra în dosarul pe care îl avea deschis pe biroul elegant, arătând prin aceasta că el și-a dus sarcina la îndeplinire. Discuția luase sfârșit.

Arborele nostru genealogic

10 noiembrie, joi

Ion Mărculescu

Joi, la ora 14:00, săptămâna trecută, am primit un telefon de la o persoană pe care am cunoscut-o (preț de câteva minute) – cândva, demult, care presupune că asemănarea numelor noastre de familie (ce e drept, extrem de rare, cum mai sunt și altele, de exemplu cum ar fi Tutankamon) nu ar fi o simplă coincidență, ci o dovadă că suntem rude, deocamdată neputând ști cât de îndepărtate sau apropiate.

Așadar, ea m-a numit „unchi” și, de ce nu, eu am adoptat-o ca „nepoată”

După care, între noi a început o corespondență electronică ținută cu regularitate zilnic.

Eu nu mă bazez pe deducții pornind de la numele noastre, eu mă bazez pe ceea ce-mi șoptește ADN-ul meu: fata asta îmi este rudă!

O corespondență (chiar și scurtă, cum

este cea de până acum) presupune o temă principală de discuție. Așa că m-am gândit și am ales-o pe aceea la care este sensibilă orice ființă umană: complexele și refuzările de tip freudian.

Dintru început, am făcut (în scrisorile mele electronice – chiar și două-trei pe zi) tot felul de tatonări, presupunând că „nepoata” ar putea fi îndrăgostită de mine (niciun bărbat nu se simte mai bine ca atunci când o femeie este îndrăgostită de el!). De exemplu, m-am prezentat (cât am putut de discret, dar și de convingător) că sunt un obsedat sexual, ceea ce ar putea să fie adevărat, nu unul de internat la balamuc, ci unul normal, cum sunt atâția pe stradă, care în proporție de 90% din viața lor nu se gândesc decât la păsărică. Chiar îi sugeram ideea unei idile între noi doi. Îi descriam tipul de femeie care îmi place, aceea cu sâni mari, bogați, lăptoși (în treacăt îi povesteam despre o iubită a mea sezonieră care avea niște sâni cât o găleată, un deliciu, nu altceva!), ea îmi spunea („nepoata”) că are sâni falși, din burete, care, se știe, din fabricație nici

măcar nu sunt prevăzuți cu sfârcuri.

La un moment dat, pentru că nu reușeam să-i disting intențiile, i-am sugerat că, vreodată, aș putea chiar s-o violez și o întrebam până la ce grad de rudenie se cheamă că este incest. Mă bazam pe afirmația lui Freud (dacă într-adevăr o fi zis-o acest moșulică), anume că orice femeie visează, în subconștientul ei, să fie violată. Cel puțin o dată în viață!

Da de unde! „Nepoata” voia să știe neapărat dacă suntem rude. Asta era problema care o frământa pe ea! Nimic de-a face cu sexul!

Ea este tipul de scotocitor prin documente și mărunțișuri ale vârstnicilor, care vrea să-și cunoască arborele genealogic cu toată crăcăriia și complicațiile lui. Fiecare om are o țâcneală proprie! Așadar, ea de ce să nu aibă una? Cel puțin, după mai multe băjbăieli, iată, am reușit să aflui ce vrea! Dacă stau și mă gândesc, nici nu e tipul de femeie de care să mă îndrăgostesc (dar nu bag mâna în foc că nu s-ar putea să se întâmple!). Așa că i-am scris următoarele:

Prima scrisoare:

Nepoată, stai liniștită! Suntem rude. Nu ne rămâne decât să aflăm cum și de când. De aceea, în scrisoarea următoare am să-ți furnizez unele informații pe care le posed așa, la prima mână. Pe parcurs, voi adânci cercetările. Cu stimă. Unchiul

Din volumul „O iubesc enorm Domnule Judecător”

Sebastian Drăgan

Hymn for a princess

Sebastian Drăgan

știam, dinainte de a te atinge,
că genunchiul tău stâng
rotula aia din os îngeresc
are forma
căușului
palmei mele
și sânul tău e croit la fel
după cele cinci falange împreunate

a sete
scobite nebunește
în lutul din care-ți modelez
în fiecare dimineață trupul
tu habar nu ai că
te reconstruiesc
la fiecare răsărit de soare
și te omor până ce apare
în cearcăn luna
ca apoi să o iau de la capăt
zi după zi
respirația mea are iz de gheață...
caută să te-mpietească
măcar cât ține viața unei efemeride
dar pârda lnică
arsură
căreia tu îi spui inimă

eu
suflet
mă minte
și te dezpietrește
mereu
așa cum
se derulează
un film mut
ah! de-aș putea
să te dezghioc din coaja
neputinței tale
de-a fi meree
de-aș putea să te strâng
din risipirile tale,
așa cum numai mie
știi să mi te arăți
împlinind

Poetul lunii iulie: Lucian Gruia

Lucian Gruia

Acasă

Stau pe scaunul părintesc,
Mama e-ntinsă pe bancă;
Probabil că nu mai trăiesc –
Din prun se rupe o creangă.

Sunt sigur că nucile gândesc
Prin miezul în formă de creier,
Doar atâta că nu ne privesc –
În iarbă cântă un greier.

Livada e plină de melci,
Mărul căzut, putrezește;
Someșul are apele terci –
Nu mai trăiește un pește.

Simt cum, deodată, îmbătrânesc!
Mă doare măseaua de minte;
Pereții casei se scorojesc –
Uscați de aduceri-aminte.

Scaunul, banca s-or nărui,
Stau, mai departe, cuminte;
Curând nimic nu va fi –
Decât aceste cuvinte!

Liniște

Liniște.
Luna își spală
Picioarele în apă.
Înecatul,
O clipă,
Vâslește.

Cerul

Te-am reîntâlnit într-o iarnă.
Ți-am strigat cu atâta patimă numele,
Încât aburul respirației mele fierbinți
S-a înălțat sus de tot,
Conturându-ți chipul
Și acolo a înghețat.

Când mi-e dor, privesc cerul...

Cabina telefonică

Sunt o cabină telefonică
Abandonată în vânt.

Nimeni nu sună,
Am ruginit așteptând;
Acum dacă sună,
Nu mai răspund.

Sunt o cabină telefonică
Răsturnată de vânt.

Dacă

Dacă nu voi îngenunchia
cinci minute în fața ta,
Dacă nu te voi ține de mână, patru,
Dacă nu te voi îmbrățișa, trei,

Dacă nu te voi săruta, două,
Dacă nu mă voi ruga
Pentru tine, unul,
Voi deveni
Un pumn
De cenușă!

Masa de disecție

Zilnic, destinul mă obligă să mă întind
pe masa de disecție.
Cu schimbul, îngeri și demoni, îmi extirpă:
o speranță, un vis, o iluzie.
În fiecare dimineață rănilor îmi sunt cusute
și mă trezesc, tot mai trist, mai sărac și
mai gol.

Când nu sunt aruncate la gunoi,
culeg aceste măruntaie lirice
și le așez în cărțile mele desuete.

Acum mi-au extirpat ultima dragoste
fără să-mi trateze rana.
De atunci se prelinge, fără-ncetare,
o suviță de sânge care caligrafiază,
pe inoxul tăbliei, numele tău.
Oricât ar freca salahorii,
cu toți detergenții din lume,
nu-l vor putea vreodată șterge.

Un alt fel de zodiac

➤ Lucian Gruia - născut la 01.07.1650 în zodia Racului

1. BERBEC

Pentru că ești prost ca noaptea,
Dai cu capul de toți pereții.
Nevastă-ta îți pune coarne
Mai răsucite decât ai tu pe cap.
Angajează-ți un detectiv să te lămurești.
Astăzi nu întreprinde nimic pentru că ești în
Casa Cerească a Oierului și ăla te tunde.
Poți să dai cu capul în gard până îți cade barba.
Colac peste pupăză a mai venit și soacră-ta
Să-ți serbeze ziua de naștere:
- Cât stai mamă-soacră
- Mult, cel puțin o lună că am lombosciatică.
Te duci să te culci. Nu poți dormi.
Planeta Marte surâde hâtru.

2. TAUR

Fălos și puternic tot mitocan ai rămas.
Chiar dacă ești parlamentar
Tot în mijlocul ogrăzii publice te balegi.
Te-ai înhamat la jug într-o direcție greșită,
Întoarce-te la timp să nu te bage după gratii.
Astăzi, pe linia de centură a capitalei,
Fă sex protejat că altfel planetele Venus și Luna
O să-ți facă zile grele.
Joacă la loto 6 ca să-ți pierzi banii
Câștigați necinstit.

3. GEMENII

Astăzi vine la tine, la petrecere, cumnata,
Sora geamănă a nevestei: Castor și Pollux în fuste!
O să-ți numere fiecare duminică din gură,
Fiecare pahar cu vin, fiecare fum tras din pipă.
Fă-ți provizii de apă Borsec –
„Regina apelor minerale”!.

5. LEU

Te plimbi țănoș pe stradă, ca la paradă.
Te-mpiedici de o piatră ieșită din caldarâm,
Cazi și-ți spargi botul. Ragii de rușine.
Întâmplător e multă lume în jur (înjuri în gând).
De nervi, bați un cerșetor schilod
Care hohotește cu gura până la urechi.
Soarele te pârjolește.

6. FECIOARA

Socotești cheltuielile casei la cinci bani.
Stop! Lasă critica și pisălogeala:
„Nu mai bea bărbate, nu ești bun de nimic,
Degeaba ai făcut facultatea de electrotehnică,
Nu știi schimba un bec,
Eu trebuie să le schimb pe toate,
Nu-ți pune cămașa albastră cu guler uzat
Și nici blugii largi, adidașii murdari!”
Mercur te sfătuiește:
„Lasă-i pe ceilalți și ai grijă de tine,
Cum te îmbraci, cum te dezbraci,
Ca să nu rămâi fată bătrână!”

7. BALANȚA

Ești aerian. Vezi pe stradă o blondă superbă,
Puțin obosită, așteptând pe ploaie,
Autobuzul de ora cinci.
Te întrebi unde și-a petrecut noaptea.
Vine un vlăjgan feroce și-i trage o palmă.
Sari între ei:
„Ce ai mă derbedeule cu ea?”
Blonda îți trage un șut:
„Ce te bagă e soțul meu,
Noi ne batem, noi ne împăcăm.”
Pumnul soțului îți mută falca.
Saturn te avertizează că
Trebuie să te retragi.

8. SCORPIONUL

Zaci prin baruri sordide și bei poșircă.
Cineva se ia de tine:
„Ce-i cu tine ratatule, n-ai serviciu?”
„Nu-i treaba ta.”
Acela te înjură de te furnică
Prin șira spinării, Ala Furnicova.
Planeta Marte te îndeamnă să-l înțepi.
Aștepti calm ca individul să plece,
Aluneci din spate și-i pui piedică,
După ce cade, îi dai cu sticla de bere în cap.
Te retragi mulțumit și cauți alt bar.

9. SĂGETĂTOR

Nu mai paria la curse că-ți pierzi toți banii!
Jumătatea ta de cal n-are inspirație;
Ea nu te ajută decât să tropăi și să nechezi.

Liniștește-te dracului!
Cineva trece cu scuterul pe lângă tine
Și-ți fură portofelul din buzunarul
Din spate al pantalonilor.

10. CAPRICORN

Nu mai fi așa încăpățânat,
Nu mai depune bani la Banca Speranței
Că e în stare de faliment.
Mai bine roagă-te lui Dumnezeu
Să-ți lumineze mintea din capu-ți pătrat.
Poate Saturn te va ajuta să cazi de pe puncte
Ca să revii cu picioarele pe pământ.

11. VĂRSĂTOR

Nu muta gardul tău cu un metru
Pe pământul vecinului că nu sunteți
Frați de cruce ci de pahar.
Nu te mai urca în copaci,
Nu mai schimba țiglele de pe casă,
Saturn și Uranus îți fură scara.

12. PEȘTI

În jurul vostru: Jupiter, Neptun și Venus
Țes o plasă de aur.
N-aveți scăpare, degeaba vă zbateți,
Nu mai fugiți care încotro.
Consolați-vă și mâncați-vă mămăliga.
Poate că plasa nu se va scoate astăzi.

4. RAC

Deși urât ca dracul
Ești bun și blând ca un înger.
Sub fruntea-ți teșită, de cimpanzeu,
Colcăie gânduri sublime.
Femeile fac coadă la tine,
Fascinate de vorbele tale de duh,
De tandrețea ta fără seamăn
Și de sfințenia pe care o emană.
Vei scrie cărți minunate
Care te vor face celebru în lume,
Vei câștiga un mare premiu la LOTO 6,
Vei deveni neasemuit de bogat.
Luna, ca un card de aur,
De la Banca Transilvania,
Te veghează.

Senzația că iubirea există

Anton Gagliu

Trăirile noastre sunt precum dorim noi să fie. Uneori căutăm simboluri pe care nu le înțelegem pe deplin, pentru că nu avem experiența de viață necesară spre a fi înțelese. Asupra acestor trăiri își lasă amprenta împrejurările, mediul, vicisitudinile, pentru că nu suntem singuri, nu suntem Adam și Eva la începutul lumii. De acestea depind foarte mult viitorul stării nobile umane pe care o numim, iubire. Oricât am încerca să ne opunem acestei stări ea există, pentru că iubirea, deși este doar o stare sufletească, mentală, deci imaterială este percepută adesea ca pe ceva material, organic, ca pe o stare pe care toate simțurile tale o percep. De aceea avem permanent, indiferent de vârstă, senzația că iubirea există, că trăiește odată cu noi, trăiește în noi, iar această senzație îți creează o stare de confort psihic, de care devenim depen-

denți din momentul în care începem să escaladăm everestul iubirii. Această senzație are o dublă percepție: una, și poate cea mai importantă, este aceea că iubi-

rea dă sens vieții tale, iar cealaltă că, din momentul în care se instalează în- cepe...durerea. Sunt stări diametral opuse, dar tocmai această situație de totală și ireconciliabilă opoziție crează echilibrul prin care ne identificăm cu iubirea propriu-zisă. Am folosit acest termen „propriu-zisă” pentru că unii trăiesc iubirea numai în închipuirea lor, cei care trăiesc iubirea cu adevărat sunt doar aceia care o poartă în ființa lor până la sfârșitul zilelor și nu se conduc după sintagma latină „carpe diem”. A trăi iubirea este sinonim cu a trăi cu adevărat, pentru că numai prin iubire poți să înțelegi sensul vieții, calea pe care ți-o deschide aceasta este o misiune pe care cineva o dă fiecăruia dintre noi.

De aceea senzația că iubirea există dă aripi trăirilor noastre, înfrânge dureri, de altfel de neînvins, vindecă răni pe care le credeam perene, te întărește în lupta cu vicisitudinile, îți toarnă în întregul fiin-

ței tale frumusețea umană care te deosebește de ceea ce este comun, deci, devii distinct iubind. Și poate, sau cu siguranță această nu este doar o senzație, ci chiar o certitudine, pentru că iubirea adevărată nu este o aparență, ea poate fi numai o certitudine, o realitate neextompată, caldă, vibrând a existență pură, incandescentă. Senzația de iubire este ca o poveste fără sfârșit sau ca un râu căruia îi cunoști nu numai izvorul, ci și albia până la vărsare, poate de aceea cei care sunt încercați de iubire trăiesc precum clipocitul valurile unduitoare ale râurilor de munte ce se strecoară printre stânci, limpezi, catifelate, dansând permanent, pentru că dansul este nașterea și trăirea lor. Cei care trăiesc această senzație ar trebui s-o ferece în ființa lor de la izvor și până la vărsare, să n-o slobozească niciodată, pentru că slobozenia ar fi un act de abandonare a iubirii, a vieții, a misiunii noastre.

Nietzsche între răsăritul zeilor și amurgul lor

Al. Florin Țene

Pornind de la finitudinea condiției umane, Nietzsche caută să redescopere „cărarea pierdută” către empireu. În lucrarea „Werke” filozoful caută un simbol prin care să înțeleagă „sensul religios” ca un reazem supranatural. Reînnodând firul din prima perioadă a creației sale, în care zeii greci își găsiseră loc în omagiile sale, Nietzsche consemnează în „Amurgul idoloilor” dorința de întoarcere a lui Dionysos, aceasta constituindu-se ca un testament: „Nu cunosc un simbolism mai înalt decât acest simbolism grec, cel al cultului dionisian”.

Filozoful abandonează armele revoltei sale contra zeilor la poalele miticului Olimp. Aura de „teologie negativă” (cum scria Heidegger în „Nietzsche” Gunter Neske Verlag, Pfullingen, 1961, Zweiter Band, p. 348), pentru gândirea nietzscheană, a însoțit tot timpul mersul gândirii sale. Acesta prin lucrările lui din anul 1888 a pregătit preschimbarea „teologiei negative” în „teologia pozitivă”, ce ne aduce în plin plan contradicția nietzscheană, ce trece de la „asfințitul zeilor” la pregătirea spațiului pentru „apoteoza” lor. Perceput ca demolator de idoli, ca opo- nent față de tradiția culturală, ca iconoclast față de orice autoritate spirituală în afară de aceea a spiritului propriu, Nietzsche ridică statui în opera sa altor idoli noi.

Karl Jaspers în lucrarea sa „Nietzsche. Einführung in des Verstandnis seines Philosophierens” (Berlin und Leipzig, 1936) preciza că trăsătura fundamentală a gândirii lui Nietzsche „autocontrazicerea”, a îndepărtat de multe ori din logica multitudinilor exegeze ideea că, în numele pasiunii pentru contradicții și antiteze, autorul „Nașterii tragediei” va căuta să-și imagineze, după „amurgul zeilor”, cum va arăta „răsăritul zeilor” noi.

Stefan Zweig vedea în fostul profesor de filologie clasică de la Universitatea din Basel „un geniu al întorsăturilor, al con-

trazicilor violente” (Tolstoi. Nietzsche, București, Editura Cugetarea, f.a., p. 182), pe motivul că acesta se complăce, în jocul instabil al negației și afirmației, dar și în luxurianta proliferare de antinomii. Autorul volumului „Clipe astrale ale omenirii” explica evoluția gândirii lui Nietzsche de la contestarea zeilor la nostalgia lor. Evoluția gândirii acestuia a fost sinuoasă, bogată în neașteptate fiorduri, cu drumul segmentat de mai multe etape.

Trăsătura etapelor lui Nietzsche a stâr- nit dispute în rândul comentatorilor săi. Karl Jaspers, în monografia dedicată lui Nietzsche, împarte evoluția cugetării lui în trei perioade:

1. perioada încrederii în cultură și genii (până la 1876)
2. perioada încrederii pozitiviste în știință (până la 1881)
3. perioada elaborării unei „noi” filosofii impregnate de viziunea profetică a filozofului (până la sfârșitul lui 1888)

Dincolo de latitudinea capricioasă a paradoxurilor și aforismelor proteice, gândirea lui Nietzsche, în esență și configurația ei intimă, ascunde disponibilități aparent nebănuite de conformism, de blândă regurare a motivațiilor în jurul unor noi centre de autoritate după ce, cu obstinație, le contestase, rând pe rând, pe cele dinaintea sa. Acest joc al contrastelor își face prezența printr-un ritm constant în opera sa. În prima perioadă a creației sale, Nietzsche se evidențiază prin devoțiunea și extazul față de „genii” și „idoli”.

Trecând de la o extremă la alta, Nietzsche nu abolește definitiv perspectiva credinței în zei, ci dorește să spulbere numai credința în anumiți zei, cei cărora el le-a declarat „război”. În „Amurgul zeilor”, după încântarea produsă de priveliștea idoloilor dărâmați, Nietzsche înserează capitolul „Ce le datorez anticilor”, în care apelează la un zeu, străvechiul Dionysos, chemându-l să protejeze viața, să simbolizeze voința de viață printr-o „doctrină a miste-

relor” în care „durerea este sanctificată. (Friedrich Nietzsche, Werke. Klassiker Ausgabe, Band I-VIII, Alfred Kroner Verlag, Leipzig, f.a., p. 198). El susține în „Anticrist” că civilizația a decăzut pentru că s-a lăsat subjugată într-o perioadă îndelungată de religia creștină și în acest interval de timp n-a mai creat un alt Dumnezeu: „Aproape două mii de ani și nici un alt dumnezeu nou.”

Imaginea unei civilizații secătuită de o religie bolnavă reprezintă, după Nietzsche, un „spectacol pentru zei”. Dar pentru care zei? Pentru cei care „apun”, sau pentru cei care „răsar”? Evident, pentru cei care răsar, deoarece subliniază mai departe Nietzsche, „steluța mică, jalnic de mică, care se numește Pământ, merită poate singură, din pricina acestui caz ciudat, un interes divin, o privire dumnezeiască” (F. Nietzsche, Werke, p. 257). Această „metafizică de artist” are în centrul ei un Dumnezeu investit cu acele trăsături pe care filosoful le rezervă zeilor „adevărați”, meniți să le ia locul celor „falși”: „un dumnezeu-artist, total lipsit de scrupule și amoral, pentru care creația sau distrugerea, binele sau răul, sunt manifestări ale capriciului și suveranității sale, care se descarcă, în crearea lumilor, de zbuciumul plenitudinii sale și de prisosul ei, de durerea contrastelor acumulate în el însuși”. (Ibidem, Band I, p.36). Acest zeu evocat nu este altul decât Dionysos, zeul grec pe care în faza finală a lucrării „Ecce homo” Nietzsche îl va opune divinității creștine, căruia îi va închina stihuri: „Ditirambi către Dionysos”, și cu al cărui nume filosoful însuși își va semna scrisorile în anii de eclipsă mentală. Revolta lui contra miturilor până când a văzut o posibilă instaurare a unei mitologii noi, în care zeii nu se mai nasc pe înaltele olimpuri, ci pe postamentul propriei lui filosofii, înprumutând chiar aura biografiei lui spirituale.

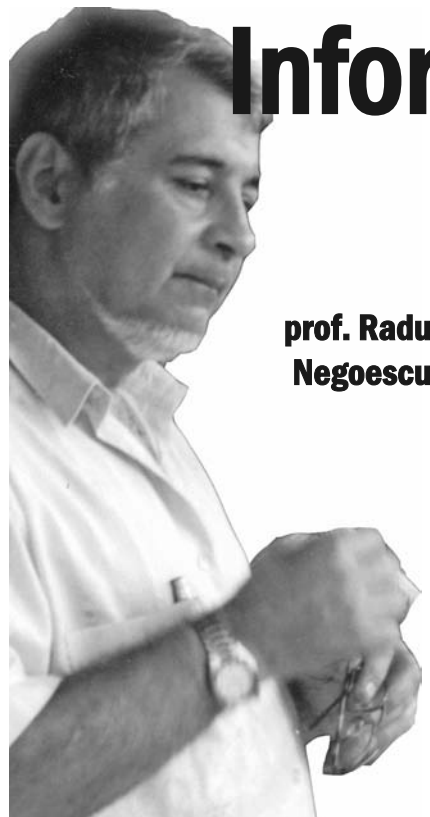
Așa cum sugerează, fără modestie, în

Al. Florin Țene

lucrarea sa „Ecce homo”, devorat de optica megalomană a ultimilor ani ai vieții, ani cruzi de boală, filosoful dorea să se erijeze el însuși în idol, în profet, care să vestească o nouă eră a culturii umanității. Precum, mai târziu la noi, M. Beniuc ce se erija în toboșarul vremurilor noi. În „Amurgul idoloilor”, scria despre sine: „Am dat umanității cea mai profundă carte pe care o are, al meu Zarathustra, și se consideră, fără nici o ezitare, ultimul discipol al filosofului Dionysos și dascălul eternei reîntoarceri.” (F. Nietzsche, Werke, Band VII, p.14) În timp ce îl demolează pe Socrate, acest despot logician care destramă înțelepciunea instinctivă, ușe unică prin care filosofia greacă de până la Nietzsche privise lumea; paradisul fanteziei, pedepsit de biciul silogismelor, îngheață sub veghea nemiloasă a rațiunii. Dialectica optimistă, a lui Socrate distruge muzica tragediei.

Combătându-l pe Rousseau, Nietzsche consideră că, de la natură, omul posedă o fire demonică, predestinată pentru tragic, că el este implacabil sortit să interpreteze veșnic pe scena lumii rolul personajului tragic. Simbolul lui Prometeu, învingătorul zeilor, exprimă la filosof sensul etic al pesimismului, o justificare a eternei suferințe, o imagine a zădărnici- ciei condiției umane, față de orice speranță sau dorință de ameliorare este fără rost și care impune întotdeauna un tragic sacrificiu.

prof. Radu Negoescu

Informație, cunoaștere, conștiință (2)

Individul înzestrat cu conștiință este altruist, generos (esența într-un cuvânt a creștinismului este generozitatea), iar o valoare socială atât de luminoasă precum libertatea, practică la nivele joase de conștiință (sau fără conștiință defel) înseamnă egoism, lăcomie și dispreț față de aproape. Comportamentul social al multor români din 1989 încoace, surprinși de libertatea obținută prin sacrificiul altora (eroii Revoluției Române) la nivele scăzute de conștiință, poate ilustra convingător ce înseamnă non-conștiință. Este interesant în acest context cum înțelepciunea limbii zidește și parafează istoria. Numeroși politicieni nu mai conțin a se referi la evenimentele din Decembrie 1989, care au costat sute de vieți ale unor naivi generoși, folosind termeni ca lovitură de stat, mașinație externă etc. Însă tot omul de pe stradă spune simplu, astăzi, Revoluție, după cum preoții se roagă duminică de duminică în biserică pentru eroii căzuți la Revoluția din Decembrie pentru libertatea și demnitatea neamului românesc. Înțelepciunea limbii este ghid fără greș și binecuvântare așternută de principiul moral peste conștiința ce devine astfel conștiință.

Conștiința, după Mihai Drăgănescu (2001), reprezintă un tip de informație integrativă (structural-fenomenologică și socială) capabilă de a înțelege și a ști, știind că știe, dotată cu simțământul de a fi însuși, cu voință, intuiție și putere de creație. În viziunea filosofică a lui Mihai Drăgănescu informația structurală este legată de științele naturii nevii; informația fenomenologică este legată de științele vieții. Integrarea structurală-fenomenologică-socială se face în ființa umană curentă, nedisecată din rațiuni didactice.

Conștiința naturală este umană, formele sale decurgând din tehnologie sunt artificiale.

Din perspectiva noastră, relația dintre conștiință și conștiință s-ar putea schematiza în felul următor:

conștiința + principiul moral = conștiința.

Câteva comentarii. Conștiința reprezintă mentalul, rațiunea, mașinaria neurală. Principiul moral, pentru

marea majoritate a indivizilor este implicat de spiritualitate, deci este transcendent. În fine, conștiința este atât de origine materială, fiind tributară mașinii de neuroni, cât și spirituală, transcendentă; nu degeaba se spune despre un om cu conștiință că „are suflet”.

Privite astfel, gradul de unire dintre conștiință și principiul moral creează mai multe forme de conștiință (Mihai Drăgănescu, 2001).

Conștiința umană curentă, incapabilă din cauza imperfecțiunii echipamentului genetic să construiască singură, neasistată, o civilizație socio-umană, cu toate că religiile și cultura au făcut ceva în aceasta direcție.

Cyborgul, parte om - parte computer, cu un cip-ul (introdus sau nu în creier) ținând creșterea capacităților intelectuale, deci calitatea conștiinței mai degrabă decât principiul moral.

Conștiința rezultată din modificarea genomului uman; ingineria genetică a creierului, posibilă în teorie, este însă legal inabordabilă în majoritatea sistemelor de drept actuale; modificarea genomului ar ținti un comportament mai puțin biologic (recte animalic), anume îndreptat către bine, armonie, frumos - atribute ale civilizației socio-umane.

Computerul cuantic cu conștiință (este vorba deci de o formă nenaturală) ce ar putea apărea prin autoorganizare în viitoarele dispozitive informaționale nanometrice cuantice.

O rețea gigantică internet cu noduri posedând nu numai inteligență artificială dar și cu conștiința artificială cuantică sau alt tip de conștiință artificială; existând în simbioză cu conștiința umană a utilizatorului, acest tip de conștiința-mașina ar putea căpăta atribute ale conștiinței umane.

Conștiința Fundamentală a Existenței - spiritualitate pură care transcende mentalul și toate celelalte forme locale de exprimare a interacțiunilor în interiorul complexelor neuronale.

Așa cum arată Mihai Drăgănescu (2001), s-ar putea ca omul de azi să nu fie capabil să creeze adevărata civilizație socio-umană deoarece aparatul său genetic domină achizițiile culturale epigenetice. Atunci o soluție ar putea fi „conștiința artificială”, prin amplasarea unor „proteze de conștiință” neurocibernetice care să transfere corectitudine morală (altfel spus caracter) conștiinței actuale a individului mediu scăpată în mare parte de sub controlul spiritualității, către libertatea practică la nivele joase de conștiință.

Protezele neurocibernetice nu sunt o noutate în bioinginerie sau chiar în ingineria clinică, e drept, cu obiective mai modeste decât „tratarea” unei conștiințe de nivel scăzut.

Astfel ingineria neurală vizează înlocuirea unei părți deteriorate a creierului uman înzestrată cu funcții cognitive cu circuite integrate funcționând pe principiul cunoscut al rețelelor neurale artificiale. Circuitele integrate nu sunt în mod necesar pe siliciu care după 60 de ani de supremație vor lăsa loc către 2015 nanoelectronicii moleculare și dispozitivelor cuantice. Neuroelectronica, la rândul ei, se referă la cuplarea substraturilor biologice cu dispozitive și sisteme electronice. Asemenea cuplaje ar putea duce la conștiința asistată (artificial). Pe această linie Fromhertz și alții (cf. Drăgănescu, 2001) au combinat un cip de siliciu cu celule nervoase gigant de Limnea stagnalis și au reușit o comunicare în dublu sens, cu înregistrare și stimulare, fără micro-pipete, prin simpla cultivare de neuroni pe suprafețe de siliciu inerte cu excepția unor zone sensibile de recepție și emisie (în fapt microelectrozi).

Societatea Cunoașterii a revigorat interesul pentru creierul omenesc, aflat încă la primii pași în a se cunoaște. Puținul cunoscut este dominat de mecanisme profund nelineare și bucle multiple de reacție în care instrumentul matematic linearezant, creat după chipul și asemănarea dimensiunii raționale a minții noastre, se mișcă anevoios. Despre multul necunoscut sunt puține șanse de a obține sistematic datele direct revelatoare deoarece experimentul pe creier uman este deontologic exclus, iar extrapolarea experienței câștigate pe creierul altor specii spune, inevitabil, numai o parte a adevărului.

Cercetarea în domeniul creierului nu mai este de mult o preocupare strict medicală, deși medicina se menține în frunte prin ritmul impus de necesitatea alinării suferinței, la care nu se pot negocia amânări.

În acest efort cunoașterii tehnicilor ingineresti sunt bine plasați datorită logicii antrenate pe hard-ul și mai ales pe soft-ul calculatoarelor - obiecte care imită anumite atribute ale creierului.

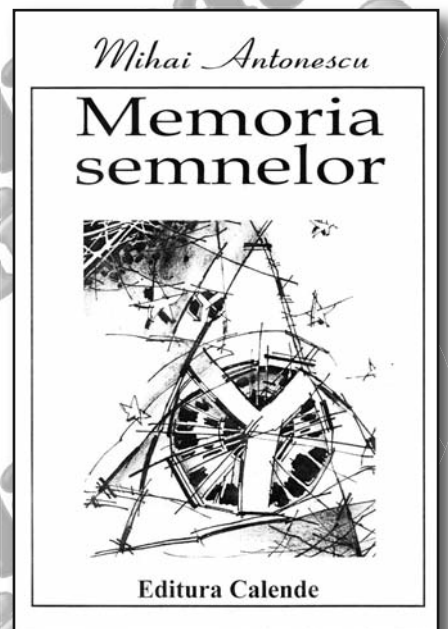
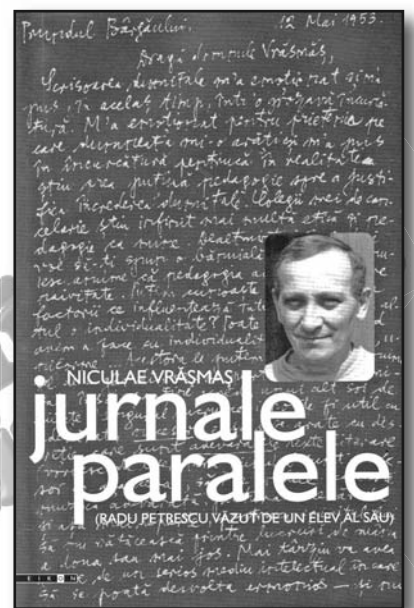
Când vâltoarea detaliilor tinde să invadeze întreg spațiul mental, păstrarea dreptei cumpăniri, adică a distanței critice față de obiect pentru a aprecia realist locul și adâncimea la care trebuie scormonit, avantajează pe filosofi.

Imaginația și cunoașterea sufletului omenesc, din care rațiunea este numai o parte, privilegiază pe cei ce cultivă artele.

Năzuind să se cunoască, creierul omenesc nu se poate lipsi de nimic din ce a dobândit deja despre natură și despre sine însuși.

Va urma

Din biblioteca revistei „Climate literare”

Femeile și florile

Vavila Popovici, S.U.A.

Noaptea trecută am adormit târziu. De cu seară vântul bătea cu putere, copacii se încovoiau spre pământ, norii alergau luând forme fantastice și întuneceau totul din jur. Cerul era străbătut de zig-zagul fulgerelor, după care s-a dezlănțuit o ploaie torențială. În zgomotul continuu al ploii, am adormit. Dimineața, de cum m-am trezit, m-am gândit la flori; eram curioasă să le văd cum zâmbesc în lumina soarelui.

După furtuna de azi-noapte cerul întreg este albastru, soarele a devenit roșietic, răs-pândește o lumină puternică. Gândul îmi fuge la mărturia unui călugăr tibetan: oamenii de la începutul vremurilor se înmulțeau cu ajutorul unei lumini ce emana din corpul bărbatului și pătrundea în matricea femeii, fecundând-o. Puterea luminii! îmi zic. Lumina materială și lumina spirituală... Dar să las gândurile și să mă bucur de ceea ce văd!

În fața casei, pe lângă tufe de luxur verzi, strălucesc grămezile rotunde de flori albe, intercalate cu cele de culoare galbenă... Alb, mult alb, culoare care ne face expansivi, puri, luminoși...

Câteva lalele cu petalele colorate în violet

și conturate cu galben. Violetul, culoare mistică, de natură duală, compus din albastru și roșu, adică din înțelepciune și pasiune, emoționează, trezește simțurile... Dacă mă gândesc bine, contrastul este prezent în orice spațiu ne învărtim. De ce, în special nouă femeilor, ne plac tablourile, încăperile colorate cu pereți colorați, obiecte divers colorate? Ne plac îmbinările culorilor armonioase, combinarea, dispunerea, armonizarea lor în tonuri și nuanțe diferite care să impresioneze simțurile, să nască emoții puternice... Nu în zadar se susține sintagma „Marile genii s-au născut la țară”! Spațiul cromatic variat asigură o dezvoltare mentală superioară, iar viteza de memorare crește simțitor în astfel de spații...

Mai jos, în jurul cutiei cu scrisori strălucesc florile mici, gingașe, colorate în alb, roz și roșu. În spatele casei îți fură privirea florile de pia-tră, divers colorate: alb, roșu, galben, portocaliu, mov. O, mi-am zis, dacă viața ar fi un covor de flori peste care să poți călca cu ochii îndreptați spre cerul albastru, cu mâinile ridicate...

Trag în piept mireasma blândă a florilor, adusă de un vânticel vălurat prin preajmă. Aerul lui cald, unduitor, îmi dă o stare de plăcută amețală.

Câteva păsări ciripesc, cântă legănându-se pe ramuri. Din gătlejurile lor mici tâșnesc triluri în cinstea primăverii sosite. Razele soarelui vibrează ca râsul îngerilor fericiți, printre ramurile arborilor cu mici frunzișoare verzi (ah! verdele, principiul creator!) și muguri fra-gezi, gata să se desfacă... Pământul se bucură, respiră...

Totuși e rece, mă retrag în casă, mă așez la computer. Aș vrea să scriu ceva, ceva despre neliniștea acestui anotimp, despre flori și despre femeile care, după spusele lui Marquez, întrețin neliniștea lumii.

Despre flori cred că numai femeile pot vorbi mult și frumos... Când mirosim o floare simțurile ni se trezesc sau se amplifică, voluptatea ființei noastre se demască... Fiecare femeie preferă o anumită floare, un anumit parfum... Cred că s-ar putea ghici temperamentul, rafinamentul femeii după florile și parfumurile care îi plac... Femeile, da, femeile

care fac lumea mai frumoasă, mai plină de farmec și frenezie! Cineva a explicat în felul lui alegoria biblică cu coasta lui Adam: Dumnezeu ar fi scos un genom, o garnitură cromozomială completă, împreună cu celula germinativă corespunzătoare și astfel a făcut-o pe Eva... Pe semne că Eva era necesară acestei lumi pământene! Adam trebuia să-și manifeste iubirea cu care fusese înzestrat!

Grecii l-au avut pe Eros printre primele divinități; nu orice Eros era frumos și vrednic de laudă pentru ei, ci numai acela care îi învăța să iubească frumos. Afrodita n-ar fi putut exista fără Eros! ...și erau două Afrodite, ca două surori, una protectoare a iubirii instinctuale și alta a iubirii spirituale. „Cine iubește, spuneau ei, grecii, chiar dacă ar călca un jurământ, este iertat de zei.” Asta trebuie s-o știe deopotrivă și femeile și bărbații, îmi zic... Meditau mult asupra dragostei trupești și a celei sufletești, considerând că bărbatul trebuie să aibă o dragoste statornică; odată ofilită floarea trupului ce a iubit, dragostea «zboară și dispare», dar cel care iubește însușirile sufletești ale femeii, rămâne în iubire întreaga viață, «ca unul care se contopește cu ceea ce este permanent...»

Pentru prima „Afrodita” exista cuvântul Amor, pentru care Eminescu încerca să dea o definiție: Ce este amorul? E un lung / Prilej pentru durere / Căci mii de lacrimi nu-i ajung / Și tot mai multe cere. / De-un semn în treacăt de la ea, / El sufletul ți-l leagă, / Încât să n-o mai poți uita, / Viața ta întreagă... Dispar și ceruri și pământ / Și pieptul tău se bate, / Și totu-atârnă de-un cuvânt / Șoptit pe jumătate...

Da, femeia trebuie iubită, cu toate capriciile ei! Să ne amintim de Teodora, amanta lui Iustinian, devenită soție și apoi regină. Cu toate defectele ei, Iustinian a iubit-o, i-a suportat cu răbdare filosofică capriciile...

În general, bărbatul trebuie să apere cu forța ceea ce femeia creează cu mâinile, pântecul și fantezia sa, deoarece femeia este cea care păstrează vie flacăra credinței în Dumnezeu; ea este cea care se roagă din inimă Domnului, în aceste vremuri tulburi... Nu credeți? Intrați în biserici și veți vedea!

„Toate popoarele civilizate au respectat femeia”, scria Jean-Jacques Rousseau. Și când ne gândim că și astăzi mai sunt femei care nu pot fi văzute pe străzi, care trăiesc oarecum în altă lume, o lume a lor, se ocupă numai de copii, de flori, de animale și păsări, își ascund frumusețea, iar bărbații nu pot și nu au voie să le admire...

Privesc grația plină de voluptate pe care o au florile și gândesc că este aidoma grației femeilor. Când așteaptă vizita insectelor, florile își colorează petalele cu nuanțe diferite și trimit în jur parfumuri îmbietoare. Femeile nu fac la fel? Își înfrumusețează trupul cu diferite creme, cosmetice, se îmbracă cu rochii colorate, de multe ori având imprimeuri cu flori, aruncă priviri cuceritoare, ochii le strălucesc ca niște lămpi aprinse din lumina suflului... acel moment în care un bărbat și o femeie schimbă în tăcere o privire pe care n-o vor putea uita niciodată... Nu s-a schițat nici un gest, nu s-a pronunțat nici un cuvânt, totuși nimic n-ar putea traduce intensitatea iubirii pe care și-au dăruit-o!

Artiștii și scriitorii de secole încearcă să redea, fiecare în felul său, frumusețea, minunăția și ciudățenia aspectului diferit al florilor precum și al femeilor, prospețimea, coloritul divers al florilor și al trupurilor femeilor, formele diferite ale frunzelor și petalelor, ale sănilor și soldurilor femeilor... Misterul pe care-l arborează fiecare floare, fiecare femeie, îi atrage și îi determină pe bărbați să le do-rească apropierea, prietenia, dragostea... Numai prin dragoste sinceră și curată putem dobândi virtutea mult râvnită! Nu spunem noi românii: este frumoasă ca o floare? Sau: floarea asta este gingașă ca iubita mea?

În mitologia greacă se mai povestește despre Hesperide, trei nimfe, surori, care stăpâneau o grădină cu mere de aur... Ce poate fi mai fermecător decât o ambianță de femei frumoase, fructe proaspete și flori?

Se știe că florile simt mai mult decât animalele și decât noi, oamenii. Cu aceste gânduri mă apropiu de o floare, o sărut în semn de prietenie, de dragoste! Va simți și va fi fericită!

Teatrul Evreiesc din București în Canada

Interviu cu directorul teatrului, Harry Eliad

Virginia Matelaș, Canada

Prima ediție a Festivalului Internațional de Teatru Idiș reunește la Montreal, în perioada 17-25 iunie, trupe din Australia, America, Franța, Israel, Canada, Polonia și România. Grație acestei inițiative, Teatrul Evreiesc de Stat din București a oferit românilor montrealezi un spectacol de teatru și poezie. Spectacolul a avut loc în afara festivalului, sâmbătă 20 iunie, fiind găzduit de Consulatul General al României la Montreal. În sala de conferințe, transformată ad-hoc în sală de spectacol, minunata trupă a Teatrului Evreiesc de Stat a prezentat un colaj de versuri din Blaga, Eminescu, Nichita Stănescu, Sorescu și fragmente din dramaturgia românească. Emoționantă a fost de asemeni reîntâlnirea cu cupletele lui Constantin Tănase atât de spumoase și actuale.

Mă, criza asta cât să ție ?/N-o să ție-o veșnicie!/O sa fie până crap/Și cu asta gata! Scap!

După Revoluția din Decembrie 89, conducerea teatrului Evreiesc de Stat din București a fost preluată de către Harry Eliad, care a susținut constant o activitate de menținerea în viață a culturii și limbii idiș.

P. R. Domnule Harry Eliad, după ce ați organizat de două ori Festivalul Internațional al Teatrului de Limbă Idiș în 1990 și ați găzduit primul festival de Cultură Idiș din Europa în 2003, ce mai puneți la cale?

Harry Eliad Astăzi și ieri noi am lucrat la crearea unei Uniunii Mondiale a Teatrului de

Limbă Idiș, care sperăm să funcționeze și să dea rezultate în favoarea tuturor. Pentru a putea valorifica, păstra și difuza această cultură foarte puțin cunoscută. E nevoie să pregătim actori, să păstrăm și să dezvoltăm dramaturgia, muzica populară. Să facem ca toate astea să existe într-un fel mult mai viu decât până acum. Aici la Montreal, noi am făcut o proclamație și apoi, prin intermediul Internetului, toata lumea interesată va putea semna pentru a salva această cultură care este pe cale să dispară.

P. R. Cine sunt cei care fac parte din teatrul Evreiesc de Stat?

Harry Eliad Avem câteva generații de actori, toți cu studii superioare, oameni cunoscuți în teatrul românesc, ei fac film, televiziune. Pe postul România Internațional am avut foarte multe spectacole titrate și vreau să vă spun că suntem pe cai. Cei mai buni regizori ai României, Cătălina Buzoianu, Grigore Gontă, Purcărete pun în scenă la noi. Radu Beligan, Mircea Rusu, Fotino, Silviu Stănculescu, Dan Tufaru au jucat pe scena teatrului nostru în trecut. Astăzi joacă Maia Morgenstein, Lucia Mayer, actori foarte buni pe care noi îi luam pe criteriile unei valori constatate și în școală și pe scenă.

Actorii teatrului sunt evrei și creștini dar care învață limba idiș, noi jucăm bilingv și în românește și în idiș.

P. R. Care este politica dvs repertorială?

Harry Eliad. Valorificarea repertoriului clasic al literaturii idiș și al clasicilor literaturii uni-

versale. De asemenea, cele mai moderne piese care dezbat lumea contemporană.

P. R. Domnule Eliad, de ce minoritatea evreiască din România este singura care a beneficiat de un teatru finanțat de statul român ?

Harry Eliad Opinia mea este că s-a făcut dreptate pentru că acest teatru a contribuit și la valorificarea culturii românești. Întreținerea dintre scriitori, artiști, dramaturgii a făcut ca acest teatru să fie necesar mai ales atunci când în România erau peste 1 milion de evrei, mă refer la perioada celui de-al doilea razboi mondial.

P. R. Este interesant că primul teatru evreiesc profesionist din lume a luat naștere în 1876, la Iași. De ce Iașiul?

Harry Eliad. Pentru că era un climat extraordinar la Iași. Moldova, Basarabia au fost centre mari de cultură, unde au emigrat multi actori fugind de țarism. Oamenii au observat că nu mai merg cupletele, cântecele, că trebuie creată o dramaturgie și atunci s-au făcut primele piese în contact cu evenimentele artistice românești. La Iași s-a stabilit această trupă iar ctitorul acestei mișcări sen numște Avram Goldfaden, care a murit la New York.

P. R. Domnule Eliad, este complicat să conduceți o astfel de instituție de cultură?

H. E. E ușor și foarte greu pentru că-i un teatru paradoxal...cade, renaște, are o forță extraordinară, se împrăștează și ajunge undeva la o competiție foarte mare cu teatrul românesc, care este un teatru foarte bun. Noi

mergem des în străinătate iar acolo unde mergem reprezentăm teatrul românesc și implicit teatrul unei minorități. Acum un an și jumătate am fost la Madrid, Budapesta, Viena, Israel acum suntem la Montreal și în continuare America de Sud, iarăși Israel și Viena.

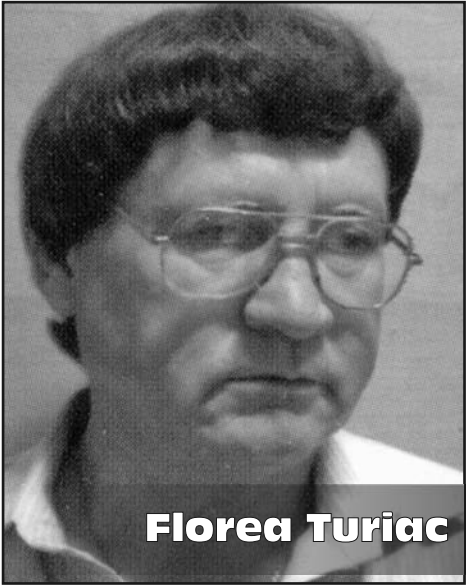
P. R. Revenind la Festivalul Internațional de Teatru Idiș de la Montreal, cu spectacole veți juca?

H. E. Am pregătit două piese, una dintre ele se intitulează Nuntă cu divorț și este o formulă de spectacol modernă care depășește regia clasică.

P. R. A fost nevoie de pregătiri speciale?

H. E. Nu, noi avem în repertoriu 18 piese, lucrăm 3-4 premiere pe an. Aducem regizori importanți, scoatem piesa din sertar căci o avem gata pregătită și construim repertoriul în așa fel încât să ne putem adresa diverselor civilizații și cerințelor impresarilor sau al instituțiilor care ne solicită.

Mulțumesc domnului Harry Eliad, evreu oltăean de Cralova și bucurșean prin adopție pentru interviul acordat. În drum spre casă mă gândesc cu gratitudine la artiști și la declaratia actorului Mircea Drâmbăreanu :| « Seara asta, emoțiile pe care le-am avut aici nu se compară cu emoțiile pe care le-aș avea într-o sală de spectacol. Este un schimb de energie între sufletele noastre și asta e genul de emoție cel mai puternic, când întâlnești un român de-al tău într-un colț al lumii ».

Florea Turiac

Masa îngăduinței

Pe pasarela vieții mai sigur noi vom merge
Dacă-n ȧesutul mlei vom ține echilibru
Lăsând copilăria prin noi mereu s-alerge
Frumos să o descrie un personaj felibru

Trezind în noi petreceri nedomolita grabă
Iar va porni spre locul unde-i doar armonie
Și-un fulger ne va vinde lumina-i pe tarabă
Atât cât să ne-ajungă făcând economie

La masa-ngăduinței să adunăm săracii
(Grădina lor din Eden, – însă puțin res-
trânsă)
Să le-nflorească steaua norocului în sacii
În care-și țin durerea cu diamante plânsă

Să se-mbuneze cerul să-i plouă doar cu mană
Când băjbăie prin dânșii doar pulii sărăciei
Și sângele viorii să spele tot ce-i rană
Să le rosdească-n suflet doar câmpul bucuriei

Poeme din volumul „Frunzele neliniștii” la aniversare

Uitând de bici

Însăilez cuvinte pentru o strofă fină
(Costumul vocii mele îl fac pentru export)
Când trandafirii minții mă-mbată cu lumină
Îmi înflorește limba și ca pe-un dar o port

În existența lumii mă-ntind să mângâi stele
Când mieii purității cu ceruri mă hrănesc –
Din carnea mea păzită de ne-nfricata piele
Vreau doar copilăria în loc să o opresc

Crescută în buchete de flori cu sărbătoare
Pusă-n cosița zilei cât să îmi facă semn
Să fiu prevăzătorul la gândul ce mai doare
Pășesc cu-nversunare spre glorie mai demn

Lovind în nedreptate nimeni să nu mă certe
De caut îndrăzneală până și în genunchi
Să nu mă-nece valul dispus să nu mă ierte
Când tot necunoscutul pătrund din noul unghi

Să îmi justific jocul pe care fac prinsoare
Cu cei ce le e frică și li se pare greu
Că-n gândul meu chiar raiul va fi ca o ninsoare
Umplându-mi prin topire tot echilibrul meu

Încât cu ploi de fulger străpunge-voi blindarea
Făgăduind doar miere celor cu visuri mici
Și galopând pe frunze voi cucerii splendoarea
Fardând frumoase timpuri uitând de fostul bici

Rai vibrând

Un cuib de trandafiri e-nscris în seră
Ca o minune răspândind parfumuri

Acum când împlinirea cărnii speră
Să-și strângă risipirea de pe drumuri

Căci am fost nins cu fluturi de răsfățuri
Vibrând un rai ce nu mă mai deplânge –
Într-un delir m-au alintat ospățuri
Și-acum vioara inimii mă plânge...

C-am fost copil neluminat la minte
De-am semănat pe-obrajii melancolie
Plantând în buze de rebel, – cuminte
Doar graiul limbii care-mi e solie

Și-mbujorat să vi-l cedez cu totul
De teama unei vânători cumplite
Pe care-o simt cum își înalță botul
Să-l pup când stau ca pe-nroșite plite

Că-s lan de maci când roșul lor aderă
Cu grăul înfrățit într-o splendoare
Când pacea din natură-n lut conferă
Doar mierea ei sacrificată-n floare

Încât din mine-un vuiet se degajă
Când sângele îmi fulgeră putere –
Pe mărăcini de-ar fi să stau la plajă
Și tot îmi simte pielea doar plăcere

Destin regal

Eu vă primesc în unghiul-mi și vă scuz
Căci laturile-i răspândesc lumină
Când sfârăie infernu-n cer confuz,
Iar raiul nu e căptușit cu vină

Și vă-nfloresc cu macii-n lan de grâu

Migrându-mi gândul limba elegantă –
Când curg o limpezime de pârau
Și nu vă las înțepeniți în pantă

Vă spal cu versuri sufletul bolnav
Și mângâi cu obrajii trandafirii –
Sorbind din libertate mai hulpav
Îmi plimb prin buze primăvara firii

Încât la toți vă-mpart un rol egal –
Nimeni să nu mai fie șahăr-mahăr
Dar visători la un destin regal
Noi să vânăm sălbăticiuni cu zahăr

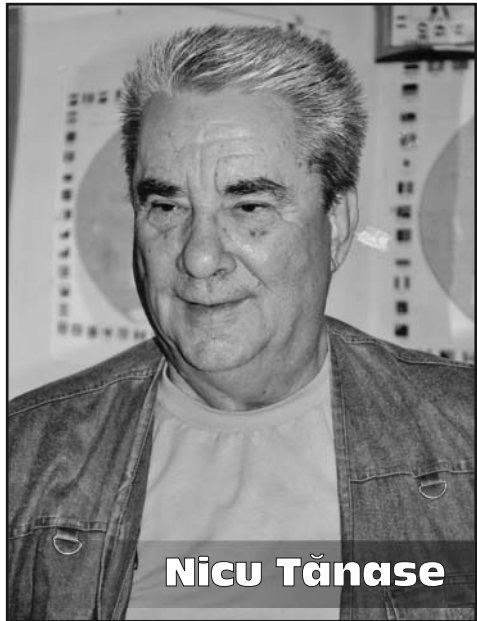
Pe frunze de amurg

Stă prăbușit un aisberg pe mine
Strângându-mă în menghina de gheață
Dar tot dansează-n liniște rubine
Sub pleoapa de copil clipind isteață

Când încă țin realitatea-n cușca
Unde lumina se prelinge-n sânge
Căci nu mai vreau să se descarge pușca
În căprioara cărnii care plânge

Pe frunze de amurg când paradisul
Descuie uși ce-s zăvorâte încă
Adâncul somn să ne descrie visul
Ca bunătatea să ne fie stâncă

Să-nvingem ura-n propria ei fiere
Și să păzim ca pe-o comoară puștii –
Îngeri cumiinți stând într-un rai de miere
Nemaisimțind acum ghimpzii biciuștii

Nicu Tănase

Nicu Tănase

Să juri că n-ai să mă omori

Am fost cu tine în altă lume,
Am stat în ploaie amândoi,
Ploua frumos, adânc, cu spume,
Și nu era pic de noroi.
Ți-am mângâiat pletele ude,
Ce fericiți am fost atunci,
Ca doi copii fără de rude,
Uitați de datini și porunci.
Am fost în altă viață,noi,
Și prin istorii ne-am jucat,
Am stat în soare și în ploi,
Mamuți și miere am mâncat.
Ce lume am pierdut, fugind
Spre iluzoria izbândă!
De-atunci sperăm trăind
Mereu cu sufletul la pândă.
Eu te iubesc și acum din greu,
Hai să fugim în acea lume
În care plouă mai mereu
Frumos, adânc, cu calde spume,
Iar când, în soare, uneori,
Mamuți și miere vom mânca,
Să juri că n-ai să mă omori
De primitiv te-oi săruta.

DIDONA

Anastaslu Vasile

I. „Magule, mă știi de mică, tu mi-ești tatăl cerebral,
Tu m-ai dus primul de mână la statuia lui Baal
Și mi-ai spus așa în taină, cum văd oamenii pe zei
După chip și asemănare, tot așa, cum sunt și ei.
Învățat-am de la tine scrierea cuneiformă,
Că nimica nu se pierde și că totul se transformă,
Că Pământul nu-i o tobă, e un corp ceresc rotund
Nici că Raiul stă deasupra sau că ladul stă la fund.
Despre Soare, că-i mai mare, mult mai mult decât Pământul
Și de alte opt planete, care-i dau ocol de-a rândul.
Tu mai învățat bătrâne, să citeasc în hieroglife
De pe suluri de papirus cu înscrieri apocrife.
Cum s-au ridicat din piatră tainicile piramide,
Despre arta-mbălsămării a mumiiilor rigide.
Sau de Hapi roditorul ce-l învață a ara
Pe felahul din câmpie, stând sub nemilosul Ra.
Și-alte taine-ascunse-n pietre sau în semnele oculte,
I le-ai spus Didonei tale, fiindcă știe să te-asculte.

Magule ce știi de toate și în stele cititor,
Poți să-mi spui dar nu acuma, ce m-așteaptă-n viitor ?
Tatăl meu ce mi-a dat viață, prea puternicul Didon
Din Fenicia ferice și stăpân peste Sidon,
Mi-a dat să-nțeleg odată, c-am să fiu la tron urmașă,
Stăpână pe-ntinsul mării și pe-averea-i uriașă.

Toate bune, dar aseară au venit niște atlanți
Să mă ceară de la tata, pentru două mii talanți.
Știi ceva de ei bătrâne, sau pe unde-i țara lor ?
Nu vreu să le fiu regină ! mai degrabă mă omor !! ”

„Niște mincinoși fetițo, niște bețivani sadea,
Vinu-l beau în loc de apă, apa, când se-neacă-n ea !
Neamul nostru, fată dragă, e făcut din negustori,
Ce-au călătorit pe mare, mai departe de strămtori.
Noi am fost, decând e lumea, cei mai buni corăbieri
Și pirați și hoți de mare și vestiți bijutieri.
Știu ceva, dar nu sunt sigur, din legende fata mea
Despre oameni, ce-n vorbire, bălbăiau pe: „tle, tli, tla”,

„Coatl, peti” și-alte strâmbe. Despre un vestit „Atlan”,
Ce-ar fi stăpânit pământuri, dincolo de ocean.
Munți și câmpuri roditoare ce s-au prăbușit în mare
Lăsând secolii și milenii, să le treacă în uitare.

Toate astea fată dragă, au ajuns acum povești,
Adunate de la oameni care duc prin lume vești
Uneori destul de proaste ca să-ți schimbe viitorul;
Să te pregătești Didona, că la noapte ne luăm zborul.
Tatăl tău, zgârcit din fire, tare dornic de talanți,
Te va vinde pentru aur, ăstora ce-ș zic atlanți.
Pierzi un tată, câștigi altul, primului nu-i ești datoare,
Căci din vina lui prințesă ești la noapte călătoare.
Zece corăbieri destoinici, tineri, liberi și isteți,
Vor întinde pânza bine și vor trage la lopeți
Despărțidu-ne de locuri prea-ndrăgite până ieri,
Luând calea pribegiei, pe cărări de corăbieri.”

Briza clatină pe valuri corăbioara noastră mică,
Țărmul a rămas departe iară noaptea ni-i amică.
Mare, vânt și întuneric, ce-am mai scump e pe felucă !
Trei felii s-au scurs din viață, ultima e o nălucă,
Ce-o trăiesc pentru Didona. Întuneric, vânt și mare,
Noapte bună, iară mâine, din nou răsărit de soare !

II. Mulți de ieri, de azi de mâine, între dimineți și seară,
Răsărituri și apusuri, noaptea, steaua cea polară
Ne-au fost singurii prieteni, ce-au ascuns a noastră urmă.
Simt în schimb, cum se-nfiripă, o pornire ce mă curmă:
Mi-e și frică, mă cutremur, că încep s-o văd femeie
Pe copila ce-am crescut-o. Unde să fug Astartee ?!?
Unde să fug Astartee, de stăpâna celor zece,
Împreună cu-a lor inimi și cu mine unsprezece ?
O privesc cum stă pe punte încercând vântul c-o mână,
Vântul care umflă pânza și corabia o mână;
Toate valurile mării la picioare i se sparg,
Se transformă toate-n spumă și vin altele din larg.
Are părul cum e smoala, ochii, ca albastrul cer
Cum se vede dimineața când pe boltă stele pier.
Îi ghicesc sub pânza albă, cum o-mpung rotunzii săni,
Mijlocelul de albină, strâns de ochii mei hapsâni.
Două mii talanți din aur, pe Didona din Sidon ?!
Nici de zece ori pe-atâta ! Doar regină-n Babilon !!

Va urma

GOLGOTA POEMELOR

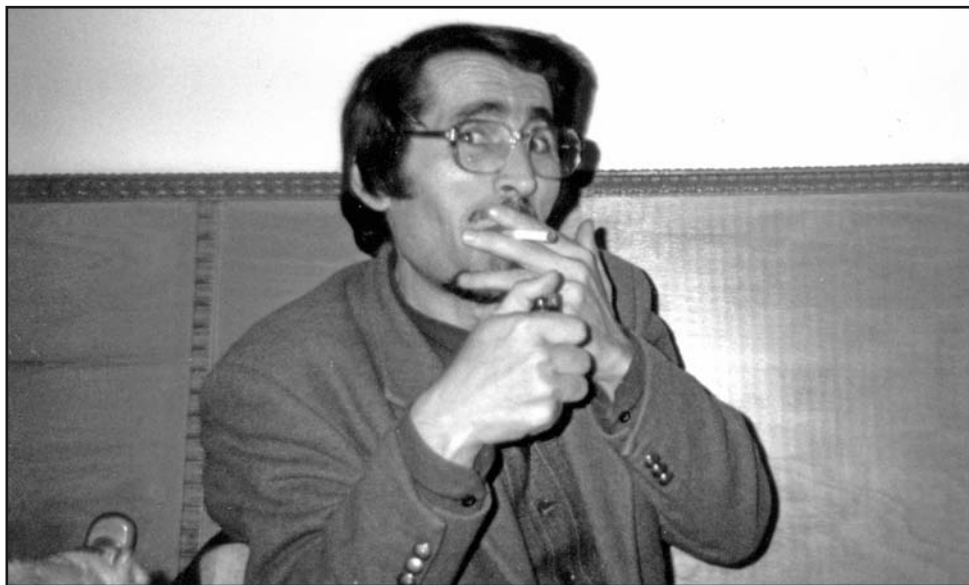
POEMUL VENIND-PLECÂND: PRE APE CĂLCÂND!

(Spirit-Mie = Țintirime IONEL EFTIMIE, și PalleoGeei și Ție!)

Gandy-Romulus R. Georgescu

I. Doamne =Palleoiubito, iată-Mă, mă iată parcă preVăd/ cum astăzi mă Văd-întreVăd./ Vaie = Heia- Hei/ Enghidu cu Ghilgameș la luptă cu Lei/ legământ-de-Prieteșug/ de 6000-ani pe-al Terrei Rug!/ de cari suflete-iască fug!-fug!:/ așadar Acum cu POEMUL meu/ (Ce mai de: Derbedeu!)/ mă Văd-întreVăd:/ Ca un întuneric văzut de-O altă Lumină/ (Vaie, mamă: Nemaibenignă!)/ FecundO Gee./ PierdutO prin Algele Mării EGee!/ Vai-de Vai/ și de lad și de Rai!/ Vezi-O pe partea de Lumină-nemaialină/ cum iat-O de sânge S-Anină/ mai Reha Alta și Alta/ cum la împărțea de Țări cu Țări de la Ialta/ mereu Alta și Altă/ decât Acea Nouă dată/ pe la Izvod/ printr-al Luminii Năvod/=Rod= Nă-Rod!

II. Și dacă pietre şușotesc-vorbesc despre NOI/ (ca despre două GeeOlogii fără de-Altoi!)/ iată, cum de-ndată:/ Se crapă adâncă de Moarte/ ca stinse viersuri de dintr-a LUI EMINESCU de Carte!, Și tot mai călărind pe Umbra de Praf și de ape, toată Visarea colbă-romantică în Noi va încape oho,și ce Limpede-Oglindă suntem așa Eminescizați/ asemenea ca Stele- Gemene-Frați/ așa și iarăși așa/ ca o „ Călărire-în Zori” p-un Cal fără de Șa! Așa și Numai Așa:/ Privind la NeSfârșit unul într-Altul/ din Vârfuri-de-Ceriu Preaînaltul/

heia-hei/ Floarea-Neamului-de-Tei!/ cum i s-ar întâmpla Luminii numai de Bine/ Dac s-ar fi să se vadă Lumina Numai pre Sine/ ca să vină-deVină apoi/ din Noi și numa din Noi:/ Marile Tăceri/ din eterni-efemer/ întâi ne-am Rupt/ de Sus și deSupt, ca de la fâța pe cari o am Supt/ spre a le cunoaște în ceasul de pe Urmă-Rodind/ Doamne= Poemule, pe-al

Terrei biet efemerind-Colind/=Vai, Doamne=Poemule,/= Singurele Noastre de-Averi/=Aceste și Albe și Negre=Tăceri/ Vaie, Vecinicile Noastre de Mângâieri:/ Peline-Mieri!...

III. Cum de la Mine pân la Tine/ Numai

pre Miere-Ceară-de - Albine!/ și cel Drum de-Viespe-lască/ ce tot stă ca să ne Pască!/ Și de-Aceea,/ Palleo-de Gee!/ TIMPUL trage de POEMUL meu (semn-de-Răi de la Dumnezeu!)/ precum acela-îmbătrân/ Mitic-Prometeic Stăpân!/ înhămat la Carul Luminii/ Muica-Maica GENEZIMII/ pân de iară și iar/ re-devine întru Limpide-Clar (ca Floarea Pură-de-Cleștar!)/: că nici de-mi mai știu/ ca Emirul spre Mecca Lui rătăcit prin Pustiu!/ hei-Tei/ dacă Noi suntem Poemul-Totemul/ Noi/ cei de la Facere=Doi!/ ori dacă El este Noi/ ca de la Des-Facere: Doi minus Doi!/ vai,/ când fără de Cai!/ pleacă

EL=POEMUL mereu și mereu: (Doamne, cel mai Nemuritor Te-Zeu?!)/ călcând pre Ape/ (divine-senine Hârtoape?!)/ ca FIUL-FIU-de-DUMNEZEU:/ Ape pre Ape Călcând (asemenea și pre Moarte cu Moarte călcând!)/ din LUMINE=TABORINE/ Clar-de Clar den IZVOrând!...

P.S. AșaDar/ Limpide-Clar:/Tot pre Ape POEMUL s-a fost și Venit/ o, și l-ați iubit(!) pân l-ați hulit(!)/ Palleoiubito: Suflet Trist de Eremit/ Așa (dintâi) ni-a fost Toc-Mit!/? cum Pre-Uriașă Carte/ (Sfântă Parte carele întru cu iubire se-preîmparte!)/ astăzi Ți-am adus de s-a împlinit/ vai-vai,/ alai-alai:/ de Zgârieturi preFața unui Mit/ și-un Pui de Dor-Dor la Sân de POEM: ador-Mit! (Măre Doamne, Măritule= Mărit!)= adică: Menit de-a fi Ador-Mit=ReSorbit,/ o, vai-hai după cât Te-am iubit?!...

Nota Redacției: În noua sa carte: „ NE-MAI IUBITO , iubire mea terestru-celeastă” (400 de pagini, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2009), poetul Gandy-Romulus R. Georgescu, publică și 6 (șase) poeme din volumul „Golgota Poemelor” ca semnal Editorial . De remarcat faptul că toate aceste poeme au apărut întâi în Revista Climate Literare - și autorul menționează într-o notă specială (la începutul cărții!) pentru cititorii săi fideli această realitate, itoriografică.

Corneliu Florea

Despre Corneliu Florea și opera sa

„Când m-am hotărât să redactez, editez și să răspândesc, de unul singur, această mică și originală revistă de critică socială JURNAL LIBER, am luat exemplul acelor români din străinătate, sosiți înaintea mea, care s-au dedicat voluntar cu energia vieții lor, cu mult suflet și minte, României și Românității. A fost în primăvara anului 1991“

Corneliu FLOREA

Ca un scop de „eliberare” personală și documentare pentru alții, care vor fi nevoiți, la rândul lor, să se confrunte cu aceleași încercări (n.n. referire la exil) își scrie doctorul bistrițean Dumitru Padeanu (sub pseudonimul Corneliu Florea) Jurnalul său de „lagăr liber”. Cartea este o mărturisire de conștiință și o radiografie a psihologiei „de trecere”. Ea consemnează, cu o anumită scrupulozitate, evenimentele zilnice, care se derulează într-o alertă inconfortabilă pentru protagonist: amintiri vii și prezente, efortul continuu de adaptare, bucuria cuvântului liber ca o revanșă față de vechile îngrădiri, analize lucide de situații, reconstituirea unor întâmplări semnificative, reflecții asupra deontologiei medicale, punerea sub întrebare a unor comportamente, considerații asupra libertății ca principiu vital, sindromul afecțiunii familiale, implicațiile responsabilității, veridicitatea convingerilor patriotice...

Cartea lui Corneliu Florea conține o filosofie practică a îngemănării trecutului cu viitorul. Este radiografia unei experiențe și

experiența unei radiografii. Călătorul a devenit filosof și filosoful l-a născut pe literat...

Titu POPESCU

„Semnale semenilor mei” este o carte de eseuri laudative și critice, în care compasiunea atitudinea, analiza și diagnoza fenomenelor politice și sociale din România, dau naștere unor reflecții și sugestii pertinente. Eseuri despre exilul românesc și personalități din lumea acestui exil, despre anii de tristă amintire, trăiți de români sub „zodia stalinismului” ocupă peste două sute de pagini. Majoritatea acestor eseuri au fost publicate în presa românească din exil, înainte de revoluția din 1989, și se caracterizează printr-o notă comună, de critică severă la adresa regimului dictatorial din România comunistă. Capitolul al treilea al cărții, este o amplă și documentată pledoarie pentru Constituția de la 23 Februarie, 1923, văzută de autor ca unic model al unei noi constituții, care ar putea propulsa România de azi pe calea adevăratei democrații. Prin valoarea documentară și viziunea ideatică ce o conține, cartea „Semnale semenilor mei” confirmă un autor sincer și viguros, un roman cu o conștiință formată la școala istoriei naționale. Iată de ce cred că premiul pe anul 1999, oferit autorului Corneliu Florea, pentru aceasta carte, de către Asociația Internațională a Scriitorilor și Artiștilor Români LITER-ART este meritat cu prisosință.

George BĂJENARU

Doctorul Dumitru Pădeanu, cunoscut ca scriitor sub pseudonimul Corneliu Florea, este un alt reprezentant al creatorilor cu debuturi literare târzii. Mulți din ei, prizonieri de conștiință au practicat o perioadă „literatură de sertar”. Se pare că scrisul la Corneliu Florea ar fi rămas undeva umbrit de formația sa profesională, dacă nu ar fi ales calea exilului.

Aici talentul s-a descătușat, având prin conjunctura libertatea de exprimare asigurată, așa cum chiar scriitorul menționează: „Umbrela sub care scriu este, United Nations Universal Declaration of Human Rights – 1948”

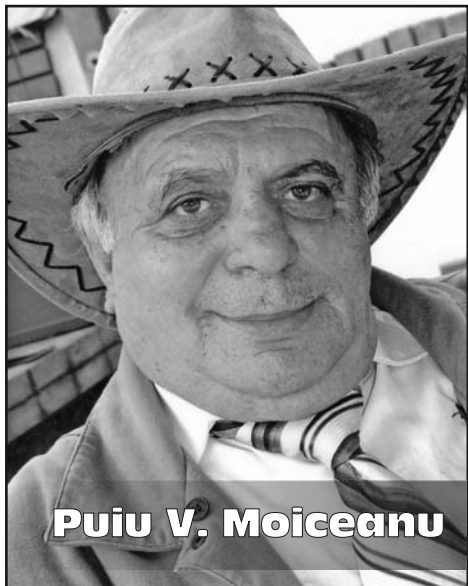
Condeii lui disecă precum un bisturiu, subiectul spre analiză. Este neiertător cu răul care macină România și românismul. Referindu-se la revista de critică socială „Jurnal liber” editorul mărturisește: „Este omagiul și considerația mea față de conaționalii mei, care în decursul vieții lor simt în intinsecul ființei lor că trebuie să dăruiască ceva bun frumos și valoros ființei naționale”.

Dincolo de scrisul său, de multe ori incisiv și de privirea sa uneori încruntată, se întrevăde seninul ca răsplătă a curajului, a libertății, a adevărului, și chiar mai mult, speranța într-un viitor mai bun.

Cărțile lui sunt și vor rămâne repere nu numai pentru creația exilului, dar și pentru cea națională.

Alexandru TOMESCU

Epigrama noastră cea de toate zilele

Puiu V. Moiceanu

Lui MIHAI ANTONESCU

Romancier purtat de val
Atunci când scrie poezie
Unii spun că-i genial
Alții numai mareșal

Lui VICTOR STEROM

Pana ta este acidă
Cum să pot scăpa de ea
O tratez cu sulfamidă
Și cu apă de cișmea

Lui RODIAN DRĂGOI

Vecin cu spitalul de glumeți
Adresă număr nouă cunoscută
Maeștri și distinși poeți
Toți Ave Cezar îl salută

Lui ION IANCU VALE

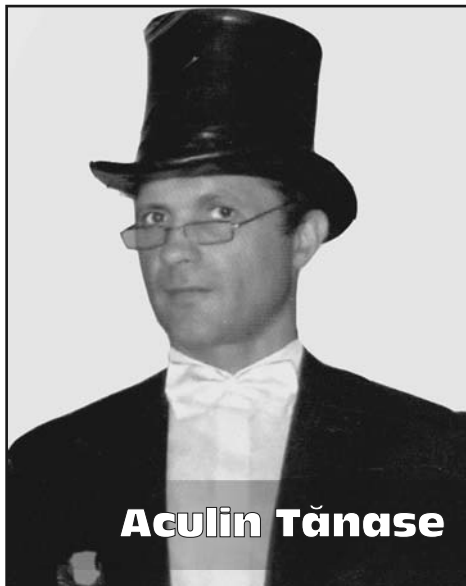
Conu Iancu Ion Vale
Nu vede luna de vale
De mutăm luna pe deal
Îl vede pe Decebal

Lui ACULIN TĂNASE

Acum m-am convins deplin
Epigrama nu e fantezie
E scrisă cu Acu-Lin
E curată ironie

Lui GEORGE DARAGIU

Stimatul George Daragiu
E profesor fustangiu
La brunete le dă zece
La blonde nouă să nu plece

Aculin Tănase

Lui MIRCEA DINESCU

La o agapă prelungită cu vinu lu Dinescu
E drept că o mai faci de oaie,
Dar eu, ca semn că te iubesc,
Ți-am construit vreo trei butoaie
Din doagele care-ți lipsesc.

Lui TRAIAN BĂSESCU

În campanie electorală
Rivalii lui ne-au dovedit
Că au SOLUȚII... (de lipit),
Pe când Băsescu doar c-un vânt
I-a dat cu fundul de pământ!

Lui C. V. TUDOR

Tu pe mulți îi cucerești
Cu discursul tău dibaci
Și ne place cum gândești...
Mai ales , atunci când taci!

Lui MIRON COZMA,

„prințul” minerladelor
Cozma seamănă furtună,
Iliescu-i cântă-n strună
Și, încetul cu încetul,
Vor băga în ȘUT...parchetul!

Lui MUGUR ISĂRESCU,

Guvernatorul BNR
Mugur e legendă vie
În elitele bancare:
Când semnează o hârtie...
Ea își pierde din valoare!

Lui ION SOLCANU

Poza ta, sfidând firescu,
Insistent îmi cearcă muza:
Vrei să amintești de Cuza,
Dar miroși a ... Iliescu!

Pontonul de la Sulina

Nicolae Stelea

Cu ceva vreme în urmă scriam despre „Omul din vis” ce mă invitase la o ciorbă de potroace pe pontonul de la Sulina. Sau cum s-ar spune, un nebun aruncă o piatră în mare și o sută de sănătoși sar s-o scoată. Ar trebui să mă explic. Dar nu eu am scris aceasta. Și eu citesc și povestesc asemeni vouă.

Ciorba de potroace se face din tacâmuri de pasăre. Dar de ce nu borș de pește pe pontonul de la Sulina? Poate pentru că pe aici veneau molimele din lume. Ciurma, holera, scorbutul, gripa... Poate pentru că aici a existat într-o vreme un nod al lepădăturilor lumii, un nod al năvodului în care se zbate lumea. Stau mărturie pietrele cimitirului casele, ruinele, pontonul...

Basmul este învelitoarea cu care prinzi ca într-un năvod o purtătoare de basma. Ea. purtătoarea este la început cu părul revărsat. Este nălucă năucitoare. Îi rostești basme, îi compui poeme. Îi cânti. Fără să vrei zămislești un basm. În purtătoarea de după nuntă a basmalei. Ea este fericită până înțelege ce s-a întâmplat. Când află. vrea să descifreze basmul, să-l mai asculte. Basmul acela era numai ei dedicat. Căutarea dă cel mult alt basm și alt rod. Când înțelege este prea târziu. Povestitorul este obosit de rosturi, de căutarea purtătoarei de basm. Ară și însă-mânțează toată viața. Află că fusese doar povestit de cineva...

*
* *

Clipocit molatec de apă dulce. Clipocit de gâră. De lac fără întindere. Flic. Flac... Peștele bătrân atârând mîlos deasupra fundului apei. Să stai în aer la o juma' de metru și să asculți poveștile ălor de deasupra... de pe ponton.

Să te caute prin solzi apele obosite ale fluviului nenumit. Să te darwinești, să molfăi universitar, să fii deasupra fundului apei. Dar să ai deasupra un ponton cu lemn putred, lemn doldora de scurgeri, memorând zbaterea semenilor, a peștilor ridicăți „deasupra”, pentru a coborî în nimic. Ei toți au lăsat zbaterea ce va cere tribut altă zbatere: molima. Nesătulului i se aduce ligheanul cu molimă. Întâi un fulg de pasăre. Un fulg scuturat de o călătoare în căutarea noii axe magnetice a pontonului. A-ți pierde cumpătul, firea... A fi dezaxat...

Scriitorul este un povestitor ce-și scrie

sieși scrisori. Scrisorile sunt găsite de alții care le povestesc, le comentează, le îmbogățesc. Nu se mai știe dacă a fost, este sau va fi. Ei spun și ascultătorii doresc să afle. Aflarea îi află în sine. Peste o vreme, unul pricepe. Acela care sta sub ponton, între sus și jos, deasupra și dedesubt. Corăbiile sau vapoarele sau bărcile, habar nu au de el.

A fost odată ca niciodată, că de n-ar fi nu s-ar povesti. Aici sunt tainele. A fost. Dar dacă n-ar fi (acum), nu s-ar povesti. Neastâmpărul povestitorului este întrecut de foamea ascultătorului. Scrisul împruținează, este un desen. Înăuntru este totul. Nu se poate afla doar citind. Peștele nu citește, nu desenează. Nu... Peștele se gătește pentru borșul domnilor cu demnitate, cu plâns, cu frică de Dumnezeu. Pescarul tremură pentru fiecare bucată scoasă din marea apă. „El știe ce va urma... Povestea. Să ajungi de poveste. Să urmezi a fi pentru a se povesti. Adică să ieși din rîndul lumii? Păi lumea trăiește cu povești? Cine face pâinea? Grei și Fur. Adică furnica are ceva de „fur” în nume. Iar ușuraticul greier are în nume greutate? Ce-i asta?

Pe la Sulina intră și ies. Este o stare pe care n-o pot descrie. Întrebați-i pe cei ce-au trecut pe acolo. Aia da poveste. Era normal ca tinerii îndrăgostiți să dorească s-o afle. Să fie răzbunați. Să arate ei lumii de ce sunt în stare. Să se războiască, să lupte. Bărbați apărând poveștile cu arma, cu prețui vieții. Războiul perceput ca o tranșee, ca un glonț, ca un gaz paralizant. Războiul redus la așteptare. Apoi în mijlocul așteptării o bombă, un proiectil.

Văd într-o zi călugărul din vis. Era pe televiziunea națională. Vorbea din mijlocul unei poieni înverzite. Trăia? O bucurie imensă mă inunda. Am plâns. După încetarea rostirii am citit pe ecran: „a trecut la Domnul...”

Așadar se putea povesti. Și dacă în locul hulitului „deci”, un bucătar isteț n-ar fi adus tot cu televizorul pe „așadar” poate nu erau nici cutremure, nici uragane, nici gripa aviara, nici războaie... Poate am fi avut poieni cu părinți drept povestitori căci de AȘA DAR aș fi dorit să avem parte.

Dragii mei pictori, zugravi, tipăritori de litere. Grijă mare cum le așezați. Poți da drumul la o poveste ce nu mai are de cine fi povestită. Iar eu cer iertare pentru îndrăzneală. ONU ar putea găsi „pontul” la români: PONTONU’.

Dimitrie Grama

Dimitrie Grama
Gibraltar

Ideia de a provoca o discuție privitoare la condiția de scriitor și mai ales la condiția de cititor, de consumator de literatură, nu mi-a venit brusc, instantaneu, ca o revelație cerebrală, ci a fost mai curând rezultatul, concluzia unui proces mai îndelungat, în care o „realitate” veche, binecunoscută, la care mă adaptasem demult și în care funcționam, începuse să fie devorată, înlocuită de o „nouă realitate”.

Prinzonier fiind în propriile nedumeriri, mi-am împărtășit atunci gândurile și frământările prietenului și colaboratorului meu apropiat, Artur Silvestri, emițând conceptul de „roman minimalist”.

Noua realitate, reprezintă pentru mine, la timpul respectiv, condiția umană în general, dar mai ales condiția intelectualului, forțat de cerințele „modernismului”, să facă corp comun, să fie parte integrantă a celui conglomerat pe care l-am numit: „Om-Mașină-Timp” și care în viziunea societăților moderne reprezintă condiția absolut necesară pentru asigurarea succesului de orice natură.

Observând ceea ce se întâmplă în jurul meu, atât în lumea științifică, cât și în cea cotidiană, mi-am dat seama că omul actual, în multe privințe, s-a schimbat radical de omul generațiilor trecute. Eu eram, din multe puncte de vedere complet diferit de tatăl meu, care cu plăcere avea răbdarea dumnezeiescă să se aprofundeze în cititul unei lucrări filozofice sau al unui roman, săpătămâni la rând, subliniind anumite pasaje, memorând idei și comentând totul dintr-o poziție de entuziast dar și de genuin cunoscător.

Îmi aduceam bine aminte că așa eram și eu în urma cu 25-30 de ani, când cu toate că, practic, aveam mult mai multe de făcut decât acum, găseam puterea de concentrare necesară în „plăcerea de a studia”, în plăcerea de a mă pierde total în imensitatea și diversitatea cuvântului scris. Abia după îndelungi dialoguri interioare puteam să-mi formez o impresie personală despre ceea ce am citit sau studiat. Acest proces era câteodată îngrozitor de anevoios, dar în același timp fascinant, deoarece la un moment dat ajungeam să fiu „colaborator” cu autorul, încercând chiar să-mi imaginez, să anticipez ceea ce avea să spună autorul.

Introducerea masivă a computerelor personale și mai ales dezvoltarea rapidă a surselor de informație electronice, cum ar de exemplu: Google, Wikipedia etc., pe lângă beneficiile de cercetare rapidă a diverselor surse de documentație, a dus însă și la o nouă formă de rutină intelectuală, în care studiul aprofundat și serios a fost înlocuit cu acel „surfing” rapid și superficial prin informatica de tip „internet”.

L-am destăinuit atunci lui Artur că nu mai

Romanul minimalist

aveam răbdarea de dinainte să citesc capitole lungi, descriptive și nici toleranța de dinainte față de lungimea unui text, așa că am ajuns să citesc „pe sărite” și chiar să abandonez ușor o carte sau un manuscris, doar după primul capitol. Aveam impresia că, ori autorul nu putea să mă stimuleze să-l citesc, ori că eu nu mai aveam darul de a descoperi un mister în ceea ce ce citeam. Am devenit un pretențios și un arogant tratând efortul altora ca fiind niște încercări banale de pierdere de timp prin folosirea cuvântului scris!

Dar observându-l pe fiul meu, care la șaisprezece ani vorbește fluent șase limbi străine și este un elev eminent, mi-am dat seama că literatura pe care eu la vârsta lui o găseam fascinantă, Dostoievski, Tolstoi, Jules Verne, Cervantes sau Cezar Petrescu, pe el nu-l interesează, la fel cum nu prea îl interesează scriitorii de actualitate. El, totuși mai citește câte ceva, dar colegii lui nu citesc nimic și deci ceva s-a schimbat, atât cu mine față de generația tatălui meu, cât și cu generația fiului meu față de mine.

Frustrat fiind de faptul că nu puteam înțelege, decât în mică măsură, fenomenul de schimbare destul de radicală a rutinelor intelectuale personale și mai ales observând răspândirea și generalizarea unui alt mod de funcționare intelectuală la generația care venea din urmă, m-am gândit să provoc alți intelectuali, mai ales alți autori, la un dialog.

Am scris atunci un text extrem de scurt, pe care intenționat l-am numit „roman minimalist” și l-am trimis lui Artur Silvestri, care cu limpezimea lui caracteristică a înțeles direct despre ce este vorba și a făcut posibilă o directă comunicare între mine și alți câțiva intelectuali români care au avut răbdarea și timpul să citească explicațiile mele cu privire la introducerea conceptului de „roman minimalist”.

Trebuie să mărturisesc că am fost plăcut surprins că așa de multe personalități culturale s-au angajat în polemica provocată de, în fond, o denumire nouă, aș putea spune „o denumire în timp” a ceva care ne pare cumva cunoscut și l-am dat deja un nume sau încă nu știm dacă vrem să-i dăm nume sau nu.

În orice caz, un dialog, zic eu interesant, a avut loc un scurt timp, dialog în care pro și contra, mai ales contra argumente despre numele și soarta romanului minimalist au fost expuse și care dialog până la urmă, a pierit într-un murmur timid al lucrurilor neclarificate și neterminate. Poate că toți, mai ales eu am obosit sau m-am ferit să mai continui ceva care ar fi putut să mă angajeze serios și profund și m-am reîntors la „internet” sa trec repede prin titluri și sumare, o rutină de zi de zi, care mi-a îngăduit să uit repede proiectul intelectual al scrierilor scurte.

Mai mult din întâmplare, zilele acestea, am dat peste un articol publicat în revista „Atlantic” numărul July/August 2008, intitulat: „Is Google Making Us Stupid?”, semnat Nicholas Carr. (Cartea lui N. Carr: The Big Switch: Rewiring The World, From Edison To Google a fost publicată la începutul lui 2008).

Lectura articolului m-a surprins, deoarece m-a făcut să înțeleg că nu eram singur în dilema înțelegerii unui fenomen intelectual și m-a făcut să revin la discuția „romanului minimalist”, nu pentru ambiția de a aproba nediscriminant un fel de scris sau altul, ci mai curând pentru expunerea și elucidarea unor fenomene la care eu nu m-am gândit. Este vorba despre relația dintre diversele expuneri și folosințe tehnice, infor-

mative și dezvoltarea sau alterarea procesului gândirii umane.

Articolul sau cartea lui N. Carr merită să fie citite și de aceea eu mă rezum doar la câteva concluzii personale, bazate pe lectura articolului mai sus numit.

Chiar la începutul articolului, Nicholas Carr recunoaște că nu mai este în stare, că înainte cu câțiva ani în urmă, să citească un roman sau să mai facă o analiză profundă a vreunui eseu mai lung, ci preferă sa „surfeze” cu viteza luminii prin „super-linkurile” internetului. Discutând această schimbare, acest nou mod de lucru pentru un scribent ca el, cu alți colegi și alți intelectuali, N. Carr descoperă că și aceștia la rândul lor se luptă cu aceleași himere, cu același mod fugar și superficial de trecere în revistă a unor informații electronice și, cel mult se rezumă la cititul unor concluzii sau a unor sumare concentrate. Toți sunt conștienți de apariția unei atitudini noi în practica scrisului și cea a cititului.

Scott Karp, care ține un editorial despre „online media”, mărturisește că el a încetat să mai citească cărți. „Am fost un student eminent și în timpul facultății devoram carte după carte”, marturisește Karr. Și tot el se întreaba: „Ce s-a întâmplat? Nu s-ar putea oare că acum citesc doar ceea ce apare în textele electronice, web, nu pentru că felul în care eu citesc s-a schimbat, deci nu din conveniență, ci din cauză că felul în care EU GÂNDESC s-a schimbat?”

Bruce Friedman, scrie regulat despre folosința computerelor în medicina și își împărtășește neliniștea, descriind felul în care, pe nesimțite, Internetul i-a alterat obiceiurile mentale: „Acum am pierdut aproape total abilitatea de a citi și absorbi un articol mai lung, indiferent dacă acesta este scris în presa web sau cea obișnuită”.

Friedman, doctor patolog la University of Michigan Medical School, mărturisește că gândirea lui s-a acomodat la un fel de calitate „staccato”, reflectând adecvat felul în care el, în mod rapid „scanează” pasaje scurte de text din mai multe surse online, sarind de la unul la altul.

„Nu mai pot citi Razboi si Pace”, spune el. „Mi-am pierdut abilitatea de a mai putea face așa ceva. Chiar și un text electronic mai lung de trei-patru paragrafe, este prea mult. Trec rapid prin el”.

Un studiu amplu condus de University College London, despre felul în care internetul este folosit pentru cercetări, conchide că s-ar putea foarte bine să ne aflăm acum în mijlocul unor schimbări radicale cu privire la modul în care citim și gândim.

„Este clar că studenții nu citesc online în forma tradițională, ci într-o nouă formă de trecere orizontală prin titluri și sumare, urmărind câștiguri directe și rapide. Se pare că ei (studenții) studiază online tocmai pentru că vor să evite cititul și studiul tradițional”.

Eu mă întreb dacă acest fenomen este reprezentativ doar studenților sau așa cum bănuiesc, încet-încet, ne-a „cucerit” pe toți, oferindu-ne „cunoaștere și documentare” monentană, fără efort. Un articol științific, o analiză literară etc., pot fi scrise acum în timp record având la dispoziție prin intermediul internetului, sute sau chiar mii de lucrări anterioare, din care putem să ne „inspirăm”.

„Nu suntem ceea ce citim”, spune Maryanne Wolf, psiholog cercetător la Tufts University, autoarea cărții „Proust and the Squid: The Story and Science of the Reading Brain”.

„Suntem Cum Citim”.

M. Wolf este îngrijorată de faptul că stilul promovat de Internet, stil care pune „eficiența” și „imediatul” mai presus decât orice, poate să slăbească capacitatea noastră de „citire profundă”, citire promovată de tehnologiile anterioare, mai ales presa obișnuită, care a făcut posibilă redactarea de lucrări în proze lungi și complexe.

„Cititul”, explică Wolf, „nu este o calitate instinctivă a ființei umane, nefiind reprezentat în informația noastră genetică, așa cum este vorbitul. Noi, oamenii trebuie să ne antrenăm creierul să traducă caracterele simbolice care reprezintă în scris limba pe care o vorbim, dezvoltând în acest fel diverse circuite complicate de neuroni”.

Se știe de asemenea că cititorii de ideograme, cum sunt chinezii, dezvoltă un circuit mental, neural, foarte diferit de circuitele celor care folosesc un alfabet. Aceste variații și diferențe se extind în mai multe regiuni ale creierului, făcând parte din funcțiile cognitive esențiale, cum sunt memoria sau interpretările vizuale sau auditive.

Ne putem deci aștepta ca circuitele neurale dezvoltate ca o consecință a folosirii excesive a Internetului să fie diferite de cele dezvoltate prin citirea tradițională de cărți, deoarece creierul uman este aproape infinit de flexibil.

Nu demult, lumea gândea că evoluția noastră mentală cu imensitatea de conexii formată de cele peste 100 de miliarde de neuroni, reprezintă un produs finit și stabil atunci când omul ajunge la maturitate, dar descoperiri științifice recente dezvăluie o, cu

Sonetele robilor în alb

Dan Gițu

1. La nunta mea s-au spart trei felinare
Și lăutarii n-au mai vrut să cânte;
Doar cordul stins al unei vechi ghitare
M-a petrecut spre zorile cărunte...
Acele semne încă mă domină
Și-n sânul meu se-adăpostește, încă,
Un pui de superstiție haină
Ce simt cum tinerețea mi-o mănâncă.
– Stăncuță cu ochi verzi și glas duios,
Mai lasă-mă, o clipă, cu băieții;
O clipă, doar, atât, te rog frumos,
Cât să închin o ultimă cinzeacă,
Pe buza vânăată a dimineții,
În cinstea morții ce-o aștept să treacă!

2. Și cad pe drum, înaintând spre mine,
Toți solii vieții ce mi-a mai rămas,
Și-ntregul ritual al unei crime
Mă bântuie cu fiecare ceas.
Din depărtări se-apropie cohorte
De călăreți sălbateci, sângeroși,
Ducând de lanț, prin tină, sub escortă,
Treizeci de robi în alb, cu ochii scoși.
E ca un vis întreaga scenă care,
Prin fața mea, se derulează-ncet;
Și simt cum robii-acea, fiecare,
Strivesc în ei un suflet de poet:
Poetul vagabond bătut de soartă
Cu biciul Nemuririi deja moartă.

3. Cuvintele mi s-au topit ca boarea,
Turnate sunt, deja, în forme goale,
Și îngropate-adânc, în depărtarea
Sintetică, a lumii virtuale.
Și zac acolo, nghesuite, toate,
Cenușă grea, impersonală masă,
În așteptarea altor vremuri, poate,
Când bietul tata, cel plecat de-acasă,
Se va întoarce de pe front, ca ieri,
Duhnind a evadare nefirească,
Cu gândul la beții și la muieri,
A doua oară să mă zămislească.
Și-atunci, din nou, cuvintele-mi-cenușe
Vor prinde colț în glasuri de păpușe.

Aurel Udeanu – un alt liric erotic târgoviștean

Corin Bianu

După un autor liric ce abordează sacrul cu mijloacele sexologului neînhibat, reușind o poezie-experiment interesantă pe arealul actual al Târgoviștei (l-am numit pe interesantul neastâmpărat Sebastian Drăgan), Gaudeamus – târgul de carte bucureștean 2008, prin intermediul editurii timișorene Brumar, scoate la iveală un al doilea dâmbovițean obsedat de liricizarea actului procreator, luându-și ca bază de plecare aparatul de multiplicat al partenerei. Acesta este Aurel Udeanu, prin noua sa carte, **„Femeia din creierul flecărui”**. Aș putea spune, parapsihologic, că o vibrație de un anume fel atrage alte vibrații similare, dar nu spun, pentru ca să nu mai apară încă un sexolog beletrist pe aceste meleaguri vechi și tipic românești, în această contemporaneitate artistică invadată de creatori libertini până în pânzele fără pânze dezvăluind și ce nu trebuie scos chiar în întregime la vedere, nici măcar cu ajutorul limbajului...

Lângă pasaje tributare din belșug modei de ultimă oră, care coboară mult pe grila estetică, întâlnim versuri de o senzualitate și prospețime a imaginii poetice impresionante, o plastică frustă a expresiei lirice, care atrag ochiul și inima și plac în aceeași măsură.

Citez fragmentar dintr-una din poeziile pe care scontează creatorul ei, simptomatice pentru domeniul liric predilect, ca și, mai ales, pentru limitele lui actuale, cu convingerea că n-aș fi apucat calea aceasta dacă n-aș crede în posibilitățile lui de evoluție: Sexul tău nu se află între coapsele tale/ se află în creierul/ meu (...) stă acolo pe cortex între circumvoluțiunile mele/ printre dendrite synapse axoni (iată unde face prozele, Cărtărescu, cel din Orbitor-n.n.) (...) degeaba tu crezi/ că el îți stă între coapse - / roșu pepene crăpat/ (parcă am mai întâlnit la cineva imaginea asta!)... când mi se face mie foame de tine/ eu doar îl scot din alcoolul din (sic!) creierul meu prodigios/ și ți-l

Floriana Turculeanu

E inima mea

Mi-e sufletul un cer necuprins,
Iar ochii, o mare de stele,
Speranța și visul – un cer de atins,
Hoinar gravitând printre ele.

E inima mea, o rampă de raze
Și curcubeu al eternei simțiri
Când în culoarea de roz mă înalță
Cu glasuri de harpe și unduiri...

Din degetele mele ca din steiuri de munte
Țâșnesc zeci și zeci de râuri albastre,
Se oglindește-al meu chip în repezile unde
Și-n toate zările, din ce în ce mai vaste.

Pasărea Phoenix, rod al iubirii de mai înainte
Se-nalță triumfătoare în nori de cuvinte!

Elegie

Mă zbat de dor, precum la țarm se zbate valul,
Mă uit pe cerul negru tot în noaptea nudă
Să te zăresc, măcar o geană de lumină crudă,
Mă sparg în mii de lacrimi și mă înghite malul.

Precum în lume este și-un cer întunecat,
Așa aș vrea la rândul-mi pe umbra ta să mor,
Să-ți potențez triumful cu tulburele-mi dor,
În viața ta ajunsă, fie și prin păcat...

așez ție cu privirea între coapse/ ți-l potrivesc cu grijă în mijlocul vegetației aleia luxuriante/ (să nu uit la plecare să-ți dau aparatul meu de ras! - o veche și răsuflată poantă – n.n.)...(mai face și dragoste cu el însuși – medicina denumeste actul respectiv cu o expresie derivând din numele unui personaj biblic, însă, aici e invocat expres Cărtărescu, nu doar tacit - n.n.) așa că coboară cu picioarele alea interminabile pe pământ/ (scuză-mi cacofonia)/ căci sexul tău(...) se află doar în creierul meu discreționar omnipotent/ na pune-ți la loc cârpuțele pe tine/ poate în felul acesta/ am și eu/ libidoul!

Am citit la Geo Bogza poezii atât de naturalist-senzuale și atât de frumoase încât încearcă mulți să redescopere azi America lui de acum vreo 75 de ani, dar nici una nu este la el trivială, cum (asemene multora) reușește poetul analizat aici în trei locuri dintr-o singură piesă! Dar să vedem câteva versuri pentru care “pornograful” Bogza a făcut câteva luni de pușcărie la Văcărești: “Fecioară galbenă, rudă cu toate dezastrele dragostei,/ cânt sânii tăi, care mă dor prin vis până la sinucidere,/ genunchii ca o țară legendară, ca o țară de flăcări,/ Pulpele ca lumina marilor bulevarde, ca un joc violent de artificii;/ și sunt pe trupul tău locuri la care când ma gândesc, respirația îmi dis-truge plămânii.”

Cele trei alunecări anapoda pe poteceaua unei singure poezii sunt: expresia cu pepenele crăpat, pe care încercă s-o dea la dres comitentul, apoi cea cu aparatul de ras și chestia cu libidoul din cârpuțe până în final, fără a mai pune la socoteală și cacofonia, scuzată și ea parțial prin asumare, când putea fi scuzată de tot prin eliminare! În plus, ca să fie tacămul complet, cum se spune în termeni de jargon, potrivit aici, poezia este ratată! Ea trebuia să se termine cu „creierul meu discreționar omnipotent”!

Și totuși, această poezie este reprezentativă pentru poet, care, repet, este unul promițător, în care eu cred, altfel nu mi-aș fi

Revelație

Încarcerat pe viață, sufletul meu,
Înlănțuit în temnița trupului greu...

Înalț priviri rugătoare spre cer
Aștept o minune, cât încă nu pier;

Însângerată e inima mea, care plânge,
Cu lacrimi de dor, cu lacrimi de sânge!

Iar revelația mi se arată-n lumină:
Tu – a temniței mele cheie divină...

În zori

Auzu-mi se-ncântă de sunet divin,
Privind peste zare, doar umbre rețin...

Sub nostalgică ademenitoare-adiere,
Petalele-mi scutur, parfumul lor pier.

Mă-nlănțuie umbra, puterile-mi seacă
Ești Zburător, ești Năluca – ce dacă?!...

Din zori cu rouă, din tainică stea,
În mine sălășluiește-acum dragostea...

Afect

Aș vrea să mă preschimb în floare

pierdut timpul lecturându-l și comentându-l, pentru că ea, poezia citată, începe frumos, surprinde din start, continuă așa și așa, cuprinzând însă și versuri ce transfigurează artistic natura și le stă bine, precum: dacă humei mele nu i-ar fi uneori poftă de humă ta/ tu ai sta așa în univers inutilă ție însăși/ ai sta ai tot sta un sac plin cu oase/ în vreme ce viermii niciunul/ nu ți-ar mai înălța/ imnuri de slavă.

Să vedem și Cântarea Cântărilor din Cartea Cărților, Biblia, Vechiul Testament, pentru comparație cu un text liric de aceeași natură, a sentimentului de iubire față de femeie: Ce frumoasă și ce plăcută ești tu, iubito, în mijlocul dezmiardărilor!/ Părul tău este ca o turmă de capre/ poposită pe coama muntelui Galaad,/ Dinții tăi sunt ca o turmă de oi tunse/ Statura ta este ca finicul/ Și țâțele tale ca niște struguri/ Îmi zic: mă sui în finic și-i voi apuca crăcile/ Atunci țâțele tale vor fi ca strugurii din vie,/ Mirosul suflării tale, ca al merelor/ Și gura ta toarnă un vin ales/ care curge lin ca răspuns la dezmiardările mele... Nu se suportă comparația, distanța este chiar ca de la pământ la cer...

Aproape toată placheta este asamblată din produse lirice de acest calibru, nelimpzite liric, aș zice eu și este foarte greu, dacă nu imposibil, să găsești o piesă-două complet finisate.

Așa cum procedez de obicei, după ce am citit poeziile din volumul cu pricina, am fost curios să aflu ce au spus alții, mai înainte... Am luat cunoștință din paginile de la sfârșit despre câteva opinii autorizate. Cărțile Cobaiului existenței, recenzată favorabil de Cristian Crăciun, 2006, Războiul nevăzut, comentată elogios de Dan Stanca, 2007, „Când Dumnezeu se exilează-n tine”, receptată entuziast de Ion Zubăscu, 2008, Din mantaua lui Cioran, analizată cu exclamații de prețuire (neargumentate – dar ce să așteptăm de la un așa “critic”!) de către Ștefan Ion Ghilimescu, 2006, plus o cronică în care Alex Ștefănescu își declară admirativ

Și ție să mă dăruiesc,
Să-ți mângâi sufletul când doare,
De patimă să-l lecuiesc!
Floralul leac, eu dacă-ș fi,
La orice rană să mă pui,
În lumea mea de zi cu zi,
E năzuința mea dintâi...

O floare de-o primești ofrandă
Te bucuri de al ei parfum
Iar când se ofilește, fadă,
O-arunci nefericită-n drum...

Aș vrea să aflu calea dreaptă
Prin lumea mea de-acum, confuză,
Să știu cuminte ce mă-așteaptă,
Când mi te-arăți drept călăuză...

Tot ce-i trecător

Nenumărate ode s-au scris despre natură
Și despre al ei soare, de lună și de stele,
Și nu știu ce-ar mai spune a mea gură,
Cântând iubirea mea cea mare pentru ele.

Voi scrie-acuma doar de dragoste și dor
Doar despre rostul meu, acea de zi cu zi...
De îndrăgesc un om ca mine, trecător,
Nici în mormânt iubirea-mi nu va mai pieri

amuzamentul (2006) ce l-a cuprins deco-dând plăcerea secretă cu care autoarele “evocă – sub pretextul că dezaprobă – erecția, actul sexual, sexul femeii etc.”, îmi sunt necunoscute, spre ignoranța mea. Ar rezulta că eu singur sunt cam împotriva curentului, însă fiind vorba acum despre cu totul altă carte, mă mai liniștesc și glăsuiesc că mă poziționez de această dată în partea cea mai ascuțită a lancei, cea care, cu delicatețea metalului bine ascuțit, taie drumuri drepte fără prea multe sentimentalisme, drumuri ce vor fi călcate și de alții.

Și tot eu, care dovedesc o exigență prozaică în receptarea frumosului estetic și o maliție notorie în a-mi exprima opiniile la obiect, îi invit, încă o dată pe eventualii cititori cîrtitori, să-mi aplice aceeași procedură în privința producțiilor mele și, după această propunere tranșantă, îl invit pe acest poet dotat, la exercițiul... poetic cenaclier, în care te vezi cel mai bine cu ochiul confratelui; păi nu?!

Un Richard al III-lea...

continuare din pagina 6

Generalul Dorobanțu are tupeul nu doar să promită că se va bate în calitate de militar român neînfricat, urmând a dezvălui public fărădelegile Liderului, ale anurajului său. Aceasta e doar prima formă de exprimare a ambiției sale scutite de luciditate. El va veni „în teren” la o vânătoare, în privința specificului căreia a fost dezinformat intenționat. Dorobanțul nostru uită că trebuia să rămână doar un doboranț și cată a se comporta ca un general. De aceea este de o dobitocie absolută, așa cum Aglaia din Enigma Otiliei era, cum inspirat o definea creatorul ei, o babă absolută.

Generalul, am văzut, e nul, idiot, lichea, dar și paranoic. Și totuși, deși nu se poate vorbi de vreo premeditare la el, dimpotrivă doar de inconștiență, el este un conu Leonida, care dincolo de toată impotența sa intelectuală, profesională, morală, iese din ocrotitorul spațiu conjugal, se expune, fiind de acord să se așeze în capul unor răzvrățiți, iar mai apoi, ceea ce e mai important, are curajul să rămână la vânătoare, în ciuda avertizărilor soției, riscând a se afla în bătaia puștii.

Numai eroii au curajul de a ieși pe câmpul de luptă, fără a fi obligați de nimeni și nimic, decât de propria lor ambiție.

Dar Ică Gorun? Numele ar fi emblematic, anunțând o apariție hieratic-blagiană. Prenumele însă atrage atenția că ne aflăm în fața unui țâști-bâști! Într-adevăr, așa și este tânărul elegant, cultivat, chipeș, cu alură de actor american, dar unul care, observă acid scriitorul, a rămas prizonierul zămbetului său, dintr-un film în care a avut pe vremuri succes. Iar Gorun se va dovedi în ultimă instanță, cea mai strictă întrupare a ideii de slugă, fiind un individ capabil doar a sluji un stăpân. Prin toate datele sale, Ică Gorun nu poate depăși condiția unui Buckingham din celebra tragedie shakespeareană. Până la urmă Ică Gorun pare mai puțin simpatic în raport cu generalul, oricât acela e imposibil să nu cadă în ridicol făcând-o pe eroul, el fiind un zero (ca să utilizez un joc de cuvinte arhicunoscut din limba franceză într-un context aparte). Generalul, în imbecilitatea sa incomprehensivă se consideră un disident, fără a fi niciodată un disident real, dacă va fi cazul și când va fi cazul se prefigurează a fi potențial scriitorul Coriolan, cum semnalizează acesta extrem de succint în carte, printr-o întrebare formulată parcă în treacăt. Ică Gorun, în schimb, este un carierist cu ifose, având o pantomimă de dezident, pentru a atrage astfel atenția Stăpânului, pe care să îl servească.

Andrei Vartic a plecat la Zalmoxis

Melania Cuc

„Am ajuns la Sarmizegetusa Regia după o ninsoare. Totul era acoperit de zăpadă groasă, înafară de Platra Altarului . Sunt sigur că dacă aş fi pus mâna, piatra ala ar fi fost caldă. În spaţiul virgîn al poienii am văzut paşii, câţiva paşi porniţi din chiar centrul cercului sacru. Urmele paşilor porneau , apoi dispăreau pur şi simplu... Unde?“

Povestea asta, poate într-un stil un pic mai altminteri redată, este o confesiune pe care mi-a făcut-o cândva scriitorul Andrei Vartic. Parcă îl vad în faţa mea, cu mâinile aşezate pe masă, un poet, actor şi om de ştiinţă,- un Om conştient de propria-i forţă. Îmi vorbeşte despre o lume pierdută în negura propriei noastre fiinţe. Andrei e viu şi gata să-mi demonstreze cu probe ştiinţifice şi culturale, că civilizaţia vechii Dacii nu este un mit, este o conştiinţă de sine fără de care, ca popor, suntem Nimeni.

Acum, îmi revin în minte amintirile, văd paşii lui cum dispar în zăpada petelor...

Vestea că , în ziua de 2 Iunie 2009, orele 22:50, la Chişinău, scriitorul ANDREI VARTIC a trecut în nemurire, m-a luat pe neaşteptate

Personalitate culturală complexă, a fost de-a lungul anilor deputat în Parlamentul Republicii Moldova(1990), consilier prezidenţial, regizor de teatru, actor, publicist, scriitor, cercetător ştiinţific, editor, filozof şi promotor al culturii româneşti de pe ambele maluri ale Prutului, unul dintre cei mai neobosiţi artizani ai mişcării de

eliberare naţională din Republica Moldova. A fondat portalul VoceaBasarabiei.com. dar mai presus de toate acestea, Anei Vartic a fost Om cum, după prietnul său d ei-dealuri, poetul Grigore Vieru, puţini au mai rămas printre noi.

Grigore Vieru - Melania Cuc - Andrei Vartic

L-am cunoscut pe Andrei în toamna anului 2007, la Bucureşti, în preajma decernării Premiilor anuale ale Asociaţiei Române pentru Patrimoniu, prin intermediul unui alt gigant al culturii române, scriitorul Arthur Silvestri.

Am luat masa împreună la un restaurant modest dintr-un cartier ridicat de vechii boieri ai unui Bucureşti demult apus.

Andrei Vartic m-a fascinat prin modestia şi modul superb în care îşi expunea fră-

mântările de basarabean îngrijorat pentru soarta Patriei, pe care o visa reîntregită. Nu se lamneta, aducea doar argumente culturale şi istorice, făcea paralele între un trecut românesc glorios şi clipa prezentă. Ca om de ştiinţă se folosea cu inteligenţă ra-

risimă de date şi locuri, de punctele de interferenţă care ţin încă, pe verticală conştiinţa naţională.Unul dintre frumoşii „nebuni„ ai Secolului 21, fascinaţi până la uitarea de sine de glia străbună şi restituirea aşa cum a fost a Istoriei Daciei Felix, Andrei venea şi cu pilde care se cufundau în legendă.

Bărbat în puterea vârstei, unul dintre ultimii stejari majestoşi din codrii spirituali ai Cosminului cultivat de Marele Ştefan, în-

drăgostit ca puţini dintre noi de Mioriţa, Meşterul Manole şi mai presus de toate de Eminescu cel mereu curgător prin Istoria Literaturii Române, Andrei devenea ingenuu, un copil uimit de neputinţa românilor dinlăuntrul Ţării, românii care uitam că, dincolo de Prut, sunt fraţii noştri de sânge.

În seara aceeaşi zile, la ceremonia de premiere, mi-a făcut cunoştinţă cu Grigore Vieru. Am immortalizat clipa printr-o folografie. Acum ei sunt Sus, eu am mai rămas să privesc un timp în ţărână...

Am corespondat din când în când pe Net. Îi urmăream activitatea publicistică şi de cercetare cu interes. Îl invidiam ca pe un frate mai deştept decât mine, mai bun, care se bătea cu morile de vânt pentru o Idee. Printre multe alte puncte „nevralgice“, încerca să desluşească într-o scriere din Secolul 14, o mostră dintr-un posibil alfabet geto-dacic. Unii l-am crezut, alţii am fost scepticii, cei mai mulţi am rîs de posibilitatea de-a găsi filiaţii lingvistice în Codex Rohonkzy.

Acum, Andrei Vartic a descifrat toate misterele care l-au fascinat pe când era pe pământ.

Zalmoxis să te primească cum se cuvine, Andrei Vartic, acolo în Cogaionul pe care l-ai iubit mai înainte de a-l fi cunoscut.

Cu Grigore Vieru, cu Artur Silvestri... la umbră, din Pomul Cunoaşterii, veţi continua, cred, să „puneţi Ţara la cale“ acolo, de-a dreapta lui Dumnezeu Atoatefăcătorul, pentru că... precum e în Cer, aşa şi pe Pământ!

Ţărâna Românlei să-şi fle uşoară.

Asasinarea poetului Nicolae Neagu

George Anca

Găeşti, 20 iunie, 2009. Ne-am strâns de dimineată, la casa cu nr. 7 de pe strada Şerban Cioculescu, unde era depus cadavrul lui Nicolae Neagu, înaintea înmormântării, care a avut loc la ora 12 în Cimitirul Eroilor de pe Strada Nicolae Bălcescu. Poetul a fost înmormântat lângă soţia sa, Ana-Reli. Mai degrabă discret, apăruseră la vreo zece coroane din partea unor organizaţii şi persoane precum Societatea Scriitorilor Târgovişteni, Cenaclul literar al Medicilor, Laura şi Lucian Blaga. Convoiul de la Casa Poetului, pe şoseaua Bucureşti-Piteşti, cu opriri şi aruncări de monede, a excelat şi el prin discreţie, dacă nu autocenzurată stupefacţie şi mocnită revoltă. După slujba religioasă şi discursul preotului, subsemnatul (rupând involuntar vreo omerta?) a citit câteva pasaje din opera scriitorului:

“(- Ce este viaţa? întrebă îngerul. - Un răspuns puchinos, ticălos, păgubos, dar frumos între două tăceri, răspunde Oarecarele. - Atât? - Păi, nu-i de ajuns?)

...”În traseul prin viaţa mea cu ocolişuri, cheanţuri ori drum desfundat, de la naşterea cu ţipăt până la secunda prezentă.”

“Astfel zăcând, fără suflare, 'adio' vă zic, de aceea, vouă, neprietenii mei dintotdeauna şi de pretutindeni, amin!”

*Impenitent neantul mă sugrumă
şi mă sfinţeşte (public!) cu noroi
de vreme ce pe carnea mea postumă
mai ofileşte firul de trifoi.*

*Victimă sunt doar că mă doare gura
să ţip în piaţa rudă c-un bazar.*

*Eu sunt gradatul ce-a-ntrecut măsura
la jugănit asini în Zanzibar.*

„Dar priveşte şi decide rănile în care

Ah! am iubit

*Mă ia cu scârţ de două zile pline
şi tot de-atâtea mă ciucesc la geam.
Cine încearcă-asa să ştie bine:
ce de haram a fost s-a dus haram.*

*E o lentoare-n gest, ba chiar şi-n faptă,
atâta cât să par rob de somn;
cu toate astea mai ucid, prea-coaptă,
clătită rezervată pentru domn.*

*Că domnul îşi conduce berăria
cu mâini de fier din seară până-n zori...
Ah! Am iubit fenmei de clasa-ntăia,
dar nu mai mult de patru sau cinci ori.*

*Mă simt sătul? Doar la un colţ de masă,
iar masa lungă, s-o priveşti din prag.
Călătoreşte diva cea ţâfnoasă
Ce-o ştiu de mult şi de-aia mă mai bag.*

*Aştept, de-aceea, să-nterupă statul
în depărtata urbe Zanzibar,
că o păzeşte straşnic ipistatul
şi n-o slăbeşte un minut măcar.*

*...Şi mi-e urât în mijlocul de noapte
şi m-aş tot duce fără să mă duc,
cum e trecut demult de ora şapte,
mi-e silă că se lasă cu bucluc.*

vrei şi tăişurile-avide, ochiul frunţii de ulei scămoşează pericardul (lângă cine sceptic lupt?) ticăirea, cagulardul..”

Hamlet la Găeşti? Fizicienii? A murit la trei zile după comemorarea a 120 de ani

de la uciderea lui Mihai Eminescu. A treia zi de Paşte, dimineaţa, Nicolae Neagu fusese bătut în cap şi desfigurat până la nerecunoaştere şi comă (din care n-a mai

Uneori

*Uneori, prin noapte, bat în geam cu deştul
(geamul dinspre stradă care-nseamnă „stop”)
am defecte multe măsurate-n lestul
peste care domn e ochiul meu miop*

*Eu scrutând pendula coborând în hăuri
printre stele-nalte cât să cazi din stol,
ah! ce tristă-i sala-n care mor tangouri
pe motiv că n-avem bonuri de control;*

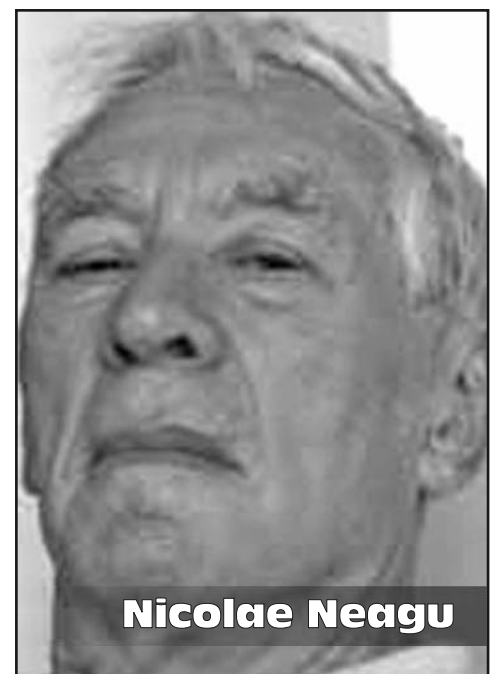
*şi spre noi intruşii năvălesc cu pietre
(pietre de-ncercare, pietre de bazalt!)
din atâtea vreascuri câte-au ars pe vetre
umbrele se-înalţă gata de asalt.*

*Stau cu ele-alături fără să-mi dau seama
ca şi când din grâne ar lipsi un sfert,
jindui după oala-n care fierbe zeama
şi fiind duhovnic, mă căznesc să iert*

*pentru că se spune: „din răbdări prăjite
iese la iveală aura de sfânt”.
Nu cunosc în viaţă vorbe mai smintite
decât îndoiala faptului că sânt.*

Poeme de Nicolae Neagu

ieşit niciodată) de doi inşi (ori de unul, celălalt stând afară să “ţină de şase”). Lunile de inconştienţă premormântală le-a petrecut la Spitalul Floreasca. Documentele de la Institutul Medico- Legal nu sunt (încă)

Nicolae Neagu

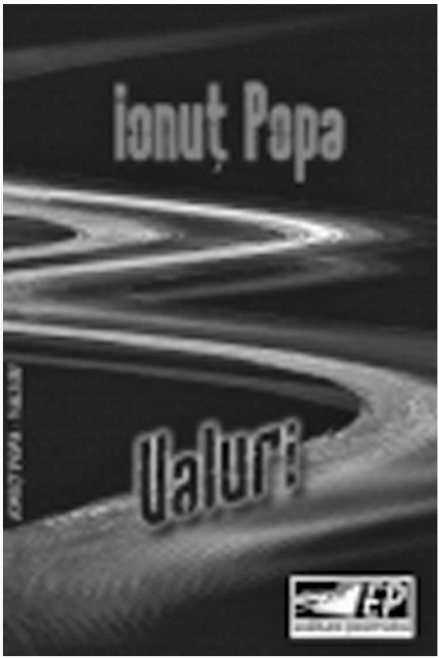
ştiute de familie.

Nimeni nu ştie nimic, decât că poetul a fost asasinat. Pentru bani? Intelligence? Femei? Carradine? Gura lumii slobodă? Abia şușoteli terifiante şi un mobil care înregistrează spre altar.

Nu ne mai prea cunoaştem între noi. Ba mă reconstituie şi pe mine fostul profesor de sport. Un coleg de liceu al asasinatului, domnul Stancu, îşi aduce aminte şi de părinţii mei. Se pot, totuşi, găsi subiecte, ca între oameni, ca la mort.

Nicolae Neagu s-a născut la 18 iulie, în satul Ghergheşti, Dâmboviţa. A fost medic şi scriitor (poezie, roman, teatru). Moartea violentă o împărtăşeşte cu Labiş, Preda, Ulici. În Găeşti, cu ani în urmă, o crimă şi o sinucidere erau legate de fotbalistul Linţoiu. Probabil, atunci, miliţia va fi raportat pe undeva ce se întâmplase.

Să fi venit ucigaşii din Casablanca?

Daniel Lăcătuș

Volum deloc rău, cu momente de mare rafinament. Autorul reușește să surprindă prin exprimarea frustră a stărilor și abordarea ludică, cu remanență în sufletul cititorului.

“Tăișul minții/a despicaț lumini, /una mai puternică decât cealaltă, /împungând norii cenușii/spre a lăsa razele/să curgă prin mine./Și-am strâns sclipiri/din apele

Daniel Lăcătuș

Metaforă de sex feminin

Nu încape nicio îndoială
metafora este de sex feminin

Eroticul stă la baza multor imagini în mișcare
în procesul de creare

Multe dintre lucrările semnate de femei
mai departe de corpul lor
în ultima zonă de rezistență
caută o altă dimensiunea mult mai expresivă

Acest simplu fapt incită neuronii multor bărbați

Dictatura tăcerii

Prin deșertul Gobi
plutea moartea.

Dictatura tăcerii

îmi iscodea condeiul.
În tăcerea tainică
stâncile au zămislit
în fața unei zeițe-
mi-am irosit viața

Poezie tânără prin simbol, dar matură prin mesaj

„Valuri“, Ionuț Popa ● Editura Promotal 2008

văzduhului, / într-un ocean de nemuriri./Trag din cer diamantele/cele mai de preț/ale acestei lumi,/udându-mi goliciunea/cu apele învolburate/din grottele azure./Și cu-n surâs pierdut/ aprind în mine/luminile trecutului.”

Fiorul, taina, deziluzia, îl însoțesc pe autor ca un destin implacabil. De remarcat verticalitatea discursului liric. Poezia lui Ionuț Popa plonjează în locuri pline de tărie existențială: „Să te afunzi treptat în cenușa existenței atroce,/și să răsari apoi precum o stea plâpândă/c-o pană tremurând într-o enigmă furibundă/de praful ce a curs pe tine mistuit,/anevoios și sacru totem neprihănit,/nu îi lăsa, în patimi, elanul să-ți sufoce./Deschide poarta-n lume și lasă-ți aripa să bată/peste oceanele de mângă, otravă și noroi/cuprinsă-n tot trecutul de-același mușuroi,/în tine galaxii

pătrund ca o minune/gesticulând, umile, o vagă plecăciune/dar tu lași moartea-n urmă precoce și curată/.Iar când te vor întinde, la loc, pe al tău giulgiu/cu pliscul de cristal să bați în poarta mare./să te prelingi în zori ca roua-n felinare/senină, cum ai fost, și gingașă fecioară/împrăstie mi-resme de flori de primăvară/și-o flacăra de aur s-o porți ca un prestigiu.” Ionuț Popa trăiește poezia ca pe un profund act existențial. Se dovedește un dibaci mănitor al cuvintelor. Arhitectura poemelor sale ține de o ordonare bine gândită a imaginilor și de profunzimea lor: “Într-un context am reunit himere cavernoase/ce mi-au pătruns prin stern ejaculând lumină pură./încolăcindu-mi venele-ntr-o altă corcitură/prin stepele de aur, malefice,/ stufoase./Erecta clorofilă împrăștie miros pe noi/și ies aburi din mine în ronduri de

miasme/purtând parfumuri rare din dulcile orgasme/spre-un rai de nemurire-ntr-un maldăr/ de gunoi./Aceleași fenomene stârnesc emoții în cavou./rugă, bocete și lumânări nu-și mai găsesc menirea,/doar câte-un semn pierdut golește-n taină mântuirea/cadavrului de sfânt ce zace-as-cuns/ în bibelou./Păcatul strânge rădăcini iar noi le înmulțim./ereditar se spune că-l moștenim din veacuri/cu sânge, cu sudoare, cu alte multe fleacuri/ce țin de-un cor casabil, anemic/ și nostim./Impardonabile concepte plutesc prin univers,/se-ață de-o sclipire cu unghii literare/dar unghiile lor în agonie, trecătoare,/n-au scris și nici nu vor mai scrie/un adevăr pervers...” Am descoperit în “Valuri” un volum plin de pitoresc și de substanță.

Dincolo de cuvânt

Joc divin
sub pomii înfloriți
în lumina lui Iisus
dincolo de cuvânt
ce poate să însemne?

Fluturi de nisip

Fluturi de nisip
cotropesc edenul
surprins de flăcări
ce izbucnesc din privirea
unui înger bezmetic

Întâmplător

Am auzit
întâmplător
lacrimi zornăind
pe asfalt.
Ferestrele dormeau-
lume străină
indiferentă

Marele cititor de gânduri

Îl recunoști

după hainele negre,
mersul legănat, ușor aplecat,
cu o privire hipnotizantă
care literalmente te arde
și care cată prin tine, prin maică-ta
și...prin peretele din spatele tău

Înțeleptul care cizelează
dobitoacele întunericului,
gardianul cel mai de temut al moralității,
ultimul avanpost al justiției
într-o lume dominată de corupție,
ultima persoană care ar
accepta vreodată mita

În piața agroalimentară

M-am săturat de melancolie,
stări maladive....
Prea mult negru au văzut ochii mei.
Astăzi,
în piața agroalimentară
din orașul Călan,
o țărancă m-a întrebat:
"nu cumperi nimic, fericitule?"

Vânzătorul de metafore

Am fost o vreme sclav
la curtea împăratului,
n-am suportat tirania,
am plecat.

Astăzi vând metafore
în Piața Presei Libere,
nu cumpărați?
doar zece lei bucata!

Corigența la iubire

Mii de fiori
îmi măcinau corpul,
cu ea m-am simțit fantastic.
La un moment dat
se apleacă spre mine.

Am luat-o în brațe
și i-am sărutat tâmpla.
Un sărut lung,
fierbinte, pasional...
Pe nesimțite
patima mea a crescut.

Mi-am dat corigența la iubire.

Parteneriat educațional

Manuela Dragoș, Crinel Pîrlea

Între Casa Corpului Didactic Dâmbovița, reprezentat de bibliotecar Dragoș Manuela și Școala cu clasele I-VIII Racovița – Bucșani, prin domnul profesor Pîrlea Crinel, precum și directorii acestor instituții s-a desfășurat un parteneriat educațional ce a vizat diferite activități. Cu ocazia Zilei Internaționale a Bibliotecii Școlare Dragoș Manuela a organizat o manifestare amplă la care au fost invitați: universitari de marcă ai urbei, cadre didactice și elevi. Manifestarea, s-a bucurat de participarea unor scriitori și oameni de presă din județul nostru. Ideea de bază a manifestării a fost aceea că lectura - cartea în general - trebuie să reprezinte și astăzi mijlocul de educare și culturalizare de bază, chiar dacă

Internet-ul, calculatorul, DVD-ul sau alte mijloace informatice moderne câștigă tot mai mult teren. Lectura, creația literară - deși sunt activități „nerentabile”, „necomerciale” animă însă inima și spiritul unor oameni sensibili, romantici „incurabili”. Elevele Nistor Andreea și Băncilă Andreea de la Școala Racovița, coordonate de domnul profesor Pîrlea Crinel, au realizat prioectul cu tema: „Rolul bibliotecii școlare în cadrul procesului instructiv-educativ al elevilor”. Manifestarea s-a desfășurat în Sala de Consiliu a CCD Dâmbovița. A fost invitată și presa locală.

Cu ocazia sărbătorilor de iarnă, în ziua de 11 decembrie 2008, elevii școlii din Racovița, conduși de domnul profesor Pîrlea Crinel au prezentat un moment artistic ce a cuprins colinde tradiționale. Domnul profesor Pîrlea Crinel a prezentat un fragment din monografia satului Racovița, realizată de domnia sa, din care spicuim: „Satul Racovița a fost atestat documentar în 1450. Se învecinează cu așezările: Băleni, Comișani, Ilfoveni, Hăbeni. Biserica din sat este construită în 1804 de către arendașul Hagilane Anas-

tesescu, iar biserica nouă a fost sfințită în anul 2006. Școala funcționează în sat din anul 1840. Inițial a funcționat în Casa Sfatului (clădirea actuală a Primăriei).”

În ziua de 16 ianuarie, cu prilejul aniversării poetului nepereche - Mihai Eminescu, doamna Dragoș Manuela împreună cu bibliotecarii școlari din județ, cadrele didactice și elevii Școlii cu clasele I-VIII din Racovița, Școlii „Vasile Cârlova” din Târgoviște și ai Liceului de Arte „Bălașa Doamna” din Târgoviște a organizat acțiunea „Mihai Eminescu - legenda sufletului românesc”. Elevii școlii din Racovița, conduși de domnul profesor Pîrlea Crinel au prezentat materialul cu tema: „Mihai Eminescu - poet național și universal” și au recitat versuri din creația eminesciană. De asemenea, elevii au participat la un concurs privind creația eminesciană: să recunoască poezia căreia aparțin anumite versuri, să continue versurile unor poezii, să identifice titlul altor creații eminesciene. La sfârșitul activității participanții au primit diplome și premii. La eveniment au participat și reprezentanți ai presei locale.

Cu ocazia sărbătorii Pascale, s-au desfășurat următoarele activități: Organizarea unei expoziții cu desene și icoane pe sticlă realizate de elevii de la Școala din Racovița, conduși de domnul profesor Pîrlea Crinel, Realizarea de ouă încondeiate, Referatul cu tema: „Învierea - speranță și credință”, Prezentarea semnificației Învierii Domnului” în context religios și cultural. Doamna Manuela Dragoș a realizat o prezentare a unui material pe suport electronic privind Învierea Mântuitorului Iisus Hristos.

Cu ocazia Zilei Europei 9.05.2009, elevii Școlii Racovița au susținut următoarele activități, împreună cu reprezentanții Casei Corpului Didactic Dâmbovița: Prezentarea simbolurilor europene, Istoricul Uniunii Europene, Instituțiile reprezentative ale Uniunii Europene, Carta Europeană a Drepturilor Omului, Principiile reprezentativității și proporționalității care guvernează Uniunea Europeană, Drepturile și obligațiile cetățenilor europeni și a țărilor membre ale Uniunii Europene, Sistemul economic și legislativ al Uniunii.

De vorbă cu prof. dr. Adrian Silvan Ionescu (2)

MM: Noi am identificat cauza răului cu el... peste tot erau numai el, acum ne dăm seama că el era efectul, nu cauza, pentru că „pupincuriștii” și „sicofanții” au rămas și perpetuează sistemul. Sau tocmai sistemul l-a înghițit și pe el și, de fapt, el nu mai stăpâneau, nu mai controlau, atunci, sistemul?

ASI: Nu o să trăim noi să aflăm adevărul despre Revoluție, deși s-au publicat atâtea cărți... nu, cred că nici o sută de ani de-acum încolo nu se va ști ce-a fost, plus că, din tot ce a urmat, este evident că s-a voit să apară o Revoluție sângeroasă, de către cei ce doreau să ia puterea sau au și luat-o și puneau pe socoteala ciracilor lui Ceaușescu și represiunea... eu bănuiesc că ei au fost primii care au depus armele și și-au zis că „la ce bun să ne periclităm noi situația?”.

MM: Tot legat de iertare și compasiune, întreb: acum l-am iertat noi pe Ceaușescu și Ceaușeasca?

ASI: Eu cred că da... și asta a intrat în același con de indiferență generală.

MM: Ca și marile teme și probleme ori întrebări nerezolvate la care normal istoria ar trebui să răspundă?

ASI: Cineva de la Muzeul Național de Istorie îmi spunea cum au făcut ei un site despre comunism și câte sute de fotografii au.

MM: Pe ce site?

ASI: Nu știu, o să-l lanseze odată cu un volum de cercetări... și parcă am înțeles că vor să scoată și o carte cu Ceaușescu în toate felurile: și la vânatoare, și în vizită de lucru, și la masă ori la congres.

MM: Dar ce poate să aducă asta nou?

ASI: Nimic nou, este un reflex, adică reprezintă poate și acest fapt, că a fost iertat. Dealtfel, îmi spunea o colegă, Reli Mocanu, că studenții nici nu vor să mai audă de Ceaușescu: „dom'le, nu ne interesează, nu cunoaștem nimic, voi toți ați fost niște comuniști, n-ați avut curajul să luați o poziție în această privință, noi am început de la anul 2000!” – așa răspund, fără să știe care a fost situația reală la data respectivă.

MM: Oare ei sunt pregătiți să facă față unor situații... să prela ștafeta?

ASI: Ce ștăfetă, nu există nicio ștăfetă! Pentru că la noi au fost întotdeauna niște generații care s-au succedat fără să-și transmită foarte mult. Generația care a transmis ceva de la una la alta a fost cea a secolului al XIX-lea până la primul război mondial. Ei chiar au voit să facă ceva și chiar au făcut, de la 1821, până la 1881, când s-a făcut Regatul, fiecare dintre respectivii care erau în vigoare la 1881 a contribuit la realizarea unui ideal și la constituirea unei țări adevărate. Păi da, Ion Ghica, Brătienii, C. A. Rosetti, toți aceștia au fost niște elemente extrem de active în viața politică și în modelarea țării, de la două țări feudale, cu structură absolut anacronică de la 1821, au reușit să ajungă în 60 de ani la o monarhie constituțională, asta e ceva formidabil.

MM: Totuși, noi suntem o națiune tânără.

ASI: Foarte tânără, care nu avem idee de democrație, nici de tradiții, nici de o moralitate politică și economică, care să dea încredere unui popor, așa că de aceea este indiferent poporul.

MM: Și, atunci, va avea loc oare împăcarea și iertarea creștinului de către creș-

Monica Mureșan

tin, ceea ce e echivalent cu iertarea românului de către român?

ASI: Nu. Cel puțin generația noastră și a celor în jur de 30 de ani care au prins... nu!, în continuare vom avea, de fapt avem inoculat un virus. Dacă nu te detașezi, așa cum fac eu și trăiesc mai mult în vis, într-un secol trecut, și ești foarte ancorat de realități, te alienezi. Citești ziarele, ascuți știrile la TV și înnebunești de tot ce se întâmplă.

MM: Eu scriu acum un eseu și plec de la ideea că prima dată a apărut alienarea, apoi globalizarea și în prezent – globalizarea alienării.

ASI: Da, cam așa e. Și cu atât mai mult, această globalizare duce la foarte temeinică urmărire a deznaționalizării, la uitarea rădăcinilor și tradițiilor și a conștiinței apartenenței de un neam, de o cultură, de o... bucatărie, un tip de agricultură și celelalte.

MM: Adică ștergerea memoriei colective...

ASI: Da, da, ceea ce se întâmplă acum e ceea ce încerca – de fapt, imposibil de realizat – la timpul lui, Napoleon I. A vrut o Europă unită, unde s-ar fi vorbit numai limba franceză, s-ar fi mâncat numai mâncare franțuzească și ar fi fost întocmit Codul lui Napoleon – de legi, și celelalte. Ei, acum nu mai suntem în perioada respectivă, limba universală este însă engleza și ne ghidăm după regulamente, după impoziții americane!

MM: Dar noi, cine suntem noi? – au răspuns de-a lungul timpului la întrebarea asta foarte mulți, dar noi, cel din anul 2009, ne dăm seama? Dar elitele noastre? Dvs, care faceți parte din acestea, ce ziceți: din ce am plecat și spre ce ne îndreptăm?

ASI: Astea sunt întrebări general valabile și care nu au găsit niciodată răspuns!

MM: Sunt retorice? Numai istoria va răspunde?

ASI: Nici măcar! E greu de spus și e foarte abstractă întrebarea cine suntem. De ce trebuie neapărat să fim cineva? – suntem un grup de oameni sub soare.

MM: Eu pot să răspund, filosofic, prin: suntem cel ce nu am avut niciodată un premiu Nobel.

ASI: A, nu asta-i important!

MM: ... suntem cel care niciodată nu am contat la împărțirea lumii, ca să zic așa!

Adrian Silvan Ionescu

ASI: Asta-i adevărat, dar nu se putea și nu suntem singuri, nici bulgarii, nici albanezii nu au contat, poate nici grecii.

MM: Bine, este cam toată zona asta a Balcanilor!

ASI: ... turcii au făcut-o pentru că erau țară puternică... imperiu.

MM: Deci condițiile actuale nu ne dau suficiente elemente ca să ne dăm seama ce e cu noi în clipa de față...

ASI: Nu.

MM: E un semn de îngrijorare, suntem în bătaia vântului?!

ASI: Nu, de ce să fie? Și da, suntem în voia timpurilor și așa am fost întotdeauna și așa suntem și acum. E foarte evident acest lucru din tot ce se întâmplă, dacă America vrea ceva de la noi – are imediat, dacă Europa eventual vrea ceva de la noi, are... nimeni nu pune o stavilă și nici nu spune: stai, dom'le, noi suntem totuși români, vrem lucrul cutare! – dar nici nu mergem să-l cerem, acel lucru.

MM: Dar oare s-a pomenit sau ați auzit că cineva să fi spus că totuși avem o demnitate, se pomeneste, se folosește acest cuvânt, demnitate?

ASI: Hm, poate pe la 1848 să fi existat.

MM: Acum s-a tocit?

ASI: Nu...

MM: ... epulzat, volatilizat?

ASI: Exact, nu avem conștiința acestei demnități.

MM: Nici a tradiției.

ASI: Nici... și nu poți să vorbești prin ceea ce discutăm adineauri, prin elite, adică una e ce gândesc eu, alta e ceea ce gândesc cei care nu mă văd ca pe unul de-al lor, ci – ca pe un outsider.

MM: Mircea Eliade spunea în Destinul culturii românești, că singura șansă de a supraviețui este prin cultură. Asta prin '29 - 30'.

ASI: Da, dar la ce se raportează, sau, mai degrabă, limitează cunoștințele universale despre cultura românească? La ce? La, eventual, Brâncuși, Eugen Ionesco... Enescu...

MM: Emil Cloran, stilistul...

ASI: Cioran mai puțin, el e cunoscut mai mult în mediile universitare franțuzești – așa și Eliade – în mediile universitare americane și din interesul pentru Istoria religiilor... Coandă – ca un promotor al zborului cu reacție, pentru că așa intră alături de ceilalți pionieri, de Traian

Vuia, în mod special, care e mai cunoscut decât Aurel Vlaicu și Coandă. George Emil Palade – pentru medicină... foarte puțini.

MM: ... lui Paulescu l-a fost „furat” privilegiul.

ASI: Da... iar în sport: strălucirea gimnasticii cu Nadia Comăneci a trecut de mult. În general, omenirea are memoria extrem de scurtă. Atâta timp cât nu este perpetuat și nu ai constant o contribuție într-o anumită zonă, dispari.

MM: Să ne temem sau nu că rămânem provincialii Europei?

ASI: Nu, nu mă tem pentru că este un dat, felul în care este plasată România și condițiile absolut obiective în care s-a dezvoltat cultura, civilizația, ne trimit în această provincie, nu ne lasă să înaintăm spre centru. În fond, acum trebuie să ne și întrebăm unde este centrul: în secolul al XIX-lea era Viena și după aceea Parisul; în secolul XX a fost Berlinul și Parisul, în secolul nostru văd că este Washingtonul.

MM: Obosește memoria omenirii, oare, sau se plitisește?

ASI: Nu, nici măcar, dar la bombardamentul de informații la care suntem supuși zilnic, nu mai poți să extragi acele date care să reprezinte o națiune în anumite forme.

Va urma

Viața ca un poem

Raluca Teodorolu

Încet, încet începi să înțelegi viața.

Lași trecutul în urmă și privești spre viitor. Undeva îți surâde și totodată lasă lacrima înțelepciunii

Să curgă pe fruntea albă încrețită de vreme ce nu iartă

Nici firul ierbii, nici sunetul suav al privighetorii și nici

Culoarea curcubeului.

Totul se petrece întocmai cum bobitele de mărgăritar se

Înșiră rând pe rând pe firul de aur al destinului orânduit

Sublegea proniei divine în fața căreia natura își pleacă

Fruntea, iar omul se închină cu smerenie.

Dacă înțelegi toate acestea, atunci cu siguranță înțelegi și viața cu etapele ei cu tot.

Îi înțelegi aspirațiile, dar și doleanțele. Încerci s-o faci să lumineze la fel cum razele soarelui oglindesc apele cristaline în zilele senine.

Uneori e atât de ușor să iei în mâini bulgărele de aur al vieții, dar alteori Cutia Pandorei se deschide vrând-nevrând aducând cu sine necazurile neputinței.

E ușor să înțelegi viața atâta timp cât îi înțelegi și urcușurile și coborâșurile țesute cu fir de in sub care se mai ascunde și neghina „impurului păcat”.

Totul se poate schimba într-o clipă. Astfel crinul alb devine amintire, iar corbul se transformă în porumbelul ce aduce în al său plisc ramura de măslin ce aduce pace și armonie.

Încerci să vezi dacă totul e vis sau aieva, dar în timp scurt realizezi că asta e viața noastră purtată pe aripi de vânt pribeag prin file de poveste ale cărei rânduri se cern cu nisipul fin al amintirilor.

Un prozator, o carte, patru cronicari (3)

Profil literar - prozatorul George D. Piteș

Vasile Filip

Până recent, n-am citit nici un rând din creația literară a lui George D. Piteș. Dumnealui trăiește în Târgoviște, noi la Cluj. N-au existat prilejuri să ne intersectăm drumurile. Am publicat în reviste diferite, la alte edituri, nu ne-au răsfățat aceleași vitrine. Cărțile care apar la Târgoviște nu se prea găsesc în librăriile clujene și probabil funcționează și reciproc.

Am intrat în posesia a cinci cărți ale autorului, din cele 20 pe care le-a tipărit, cu totul întâmplător. Bănuiam că sunt ultimele apariții. Trecem peste traduceri (zece, până în prezent, romane polițiste și de spionaj), ca să ne oprim la creația originală. Două volume de sonete: "Ce dor mie, înger mic, de tine" (Editura Macarie, 2006) și "Valuri cu ochi de smarald" (Editura Artmontania, 2007); un volum de epigrame: "Solstițiul de iarnă" (Editura Macarie 2006); un volum de proză scurtă: "O viață-n zadar" (Editura Artmontania, 2007). În primul rând trebuie să remarcăm plurivalența artistică a autorului. El și-a conceput grafica la toate copertile cărților, iar volumul de epigrame și l-a ilustrat cu un număr mare de caricaturi, de asemenea creații proprii.

Avem astfel destul material, încât să încercăm un profil literar. Ne oprim însă, deocamdată, asupra prozatorului.

Ne place prozatorul George D. Piteș. Are condei sprinten, are imaginație, are umor. După ce ai prins s-o parcurgi, nu-i mai lași cartea din mână, până nu o termini. Fiecare narațiune are personalitate. Se ține minte. Excelează prin intrigă, mai ales prin desnodământul neașteptat. Se simte că autorul s-a exersat ca autor de romane polițiste. Știe când și cum să creeze un suspans. Personajele, chiar dacă nu sunt adâncite psihologic, trăiesc. Tipizarea lor prin nume, după moda prozei clasice, nu le schematizează. Am zice chiar, că le întregesc conturul. Galeria nu este foarte încărcată, dar cuprinde numai portrete ex-

presive: Don Juani - Nicu Rădescu și Costi Davidescu; palavragii - Aristotel Tufă; tentați - un tovarăș Prim, Bombonel Zăhăreanu, Mielu Tigrescu, Lizica Dovadă, Bivolaru, Corvin Gogoasă, fiecare pe măsura postului pe care îl deține; doi loteriști - în variantă terifiantă ca cea a lui Lefter Popescu, respectiv Nelu Nisipeanu și Gugu; un inginer cu apucături romantice; o nebună pe post de învățătoare - Sonica Măidănescu. Întâmplările sunt câteodată nostime, dar cel mai adesea tind către absurd.

Nicu Rădescu o agață în tren pe frumoasa Suzana Gorneanu, sigur de reușita aventurii, ca, după ce-i plătește taxiul, după buzunarul său, o sumă exorbitantă, și după ce se spetește șapte etaje purtându-i bagajele, să dea nas în nas, la ușa apartamentului, cu soțul acesteia. Femeia și-a mirosit bine clientul și a profitat ingenios de siguranța sa donjuanesca ("Iluzii").

Costi Davidescu este condus de soția sa până la gară, pentru o deplasare în delegație, ca după ora plecării trenului să se întorcă la blocul unde locuia, dar cu câteva etaje mai jos, în brațele înfocatei Amalia. La miezul celei de a doua nopți de plăceri, exasperat de intențiile amantei de a-l divorța, iese numai în pijama, să ducă coșul de gunoi la tomberon și să ia puțin aer, dar când se întoarce, ajunde cu liftul, din obișnuință, la ușa apartamentului său, spre mirarea disperată a soției ("Prețul unei clipe de rătăcire").

Aristotel Tufă fuge prin tren să scape de palmele celui de al doilea soț al femeii, pe care se lăuda, ca un palavragiu sadea ce era, că a posedat-o, imediat după ce aceasta își îngropase primul soț ("Filozoful").

Un tovarăș Prim se dă în stambă în fața cadrelor didactice dintr-un județ, instruiindu-i în legătură cu o nouă metodă, pentru care avea patent, pentru culesul porumbului din CAP - uri ("Metodă nouă").

Mielu Tigrescu, directorul unei între-

prinderi, este un model de "intransigență, exigență, perseverență, complezență, retență", dar, de fapt, toate acestea însumate, echivalează cu un zero mare, ca om și conducător ("Un șef model").

Lizica Dovadă, de la primăria municipiului, responsabilă cu fixarea contribuției în muncă a locatarilor unui bloc, acționează atât de selectiv, că din 25 de apartamente, doar cinci rămân de distribuit în seama șefului de scară, ceilalți fiind piloșii, de toate categoriile, în spiritul vremii ("Comunicările").

Inginerul Anton Ștefan, după ce a ridicat 30.000 lei de la C.A.R., pentru a-și mobila apartamentul, are ideea năstrușnică de a așeza bancnotele într-un covor imaginat pe parchetul proaspăt rașchetat, să-i facă o surpriză soției. Vecinului Partenie Gurău, nimerit într-o vizită intempestivă, i se laudă în glumă, că și-a confecționat o matriță cu care a fabricat bancnotele. Urmează denunțul și, firește, descinderea miliției pentru cercetări ("Matrița").

Ne mai oprim la un singur text, cel mai întins, peste care adie o ușoară boare de parabolă. Se numește "Aparatul". Primarul Corvin Gogoasă conduce o ședință de partid dintr-un sat aparținător comunei. Suntem, firește, înainte de 1989. Se ridică învățătoarea Sonica și, încruntată, îl acuză pe tovarășul Nicolaescu, învățător pensionar și fost director de școală, că o chinuiește, de câte ori se întâlnesc, lansând asupra ei un fascicol de raze X, dintr-un aparat pe care i l-a adus băiatul său din străinătate. Este invitat și șeful de post, pentru a lua declarații, bănuindu-se că fapta are implicații penale. Și secretarul organizației de bază, Ion Pătălă, și șeful de post, își iau rolurile de activiști vigilenți, foarte în serios. Oricât încearcă bietul Virgil Nicolaescu, veteran de război, dascăl emerit, om cu mintea întreagă, să-i lămurească asupra grotescului situației, nu reușește. Doar intervenția din final, a soțului

învățătoarei lămurește lucrurile. Soția sa este schizofrenică. Un aparat cu raze X ar fi fost necesar pentru a descoperi afecțiunile grave din țesuturile uzate ale unei societăți bolnave. Spre această idee bat sensurile adânci ale parabolei.

De altfel, nu suntem siguri că toate prozele, datele 1989, sau chiar mai înainte, au fost scrise atunci, deși atmosfera lor este bine localizată în timp și context. Este posibil să avem de-a face cu un truc al scriitorului. Dacă este așa, trebuie să recunoaștem că i-a reușit de minune. Târgoviște, 1989, înseamnă foarte mult în istoria și literatura românească. Nu vrem să speculăm nimic. Dar parcă volumul "O viață-n zadar", se dorește o probă într-un proces de după proces. Rămâne ca fiecare cititor s-o așeze unde crede că se potrivește mai bine. Pe banca acuzării, sau pe banca acuzaților. Aducem și un argument în plus aserțiunii noastre. În nici una din prozele volumului, autorul nu lasă pur și simplu să funcționeze satira. În aceeași manieră clasică de care vorbeam, introduce personaje care acționează ca instanțe morale. Fie că este vorba de dascăli anonimi ("Metodă nouă"), de Miron Alexandrescu ("Filozoful"), de inginerul Robescu ("Un șef model"), de Iulian Frunză ("Comunicările"), de Virgil Nicolaescu ("Aparatul"). Ei se crucesc de ce văd și de ce aud în jurul lor și înțeleg mai bine ca oricine cum se poate trăi o viață în zadar, dacă ești prost, obedient sau imoral.

În încheiere, trebuie să concluzionăm că scriitorul George D. Piteș are, în primul rând, vocație de narator. Proza sa o dovedește cu prisosință. Deși se exprimă cu aceeași dezinvoltură și aplomb, atât în poezie, cât și în epigrame, considerăm că el poate, merită și trebuie să-și construiască un nume în proza românească, fie că propune cititorilor lucrări originale, fie că le propune traduceri din diverși autori străini.

Vernisaj de pictură la cota 1000, în Bucegi

Ion Iancu Vale

În sălbatică și de import „criză” economică ce afectează până în rărunchi, societatea românească, artele, literatura, cultura în general, sunt cele mai afectate segmente sociale cu repercursiuni incalculabile în timp. Doar frumoasa nebulă a unor mecenati, sprijinitori idealisti, mai fac posibile gesturi de susținere materială a culturii.

Un exemplu în acest sens, este vernisajul care a avut loc, nu de multă vreme, la Cabana LIN-cota1000 (aflată pe vârful Păduschiosu, pe D.N. 71, la granița dintre județele Dâmbovița și Prahova). Aici într-un mirific spațiu carpatin, omul de afaceri Sorin Ioniță, un împătimit iubitor și cunosător de pictură, a făcut din modernul său motel o veritabilă galerie de artă plastică, ce poate fi vizionată non-stop.

Vernisajul amintit, a fost realizat prin expunerea, pe simezele aflate la „cote înalte”, a operelor pictoriței Marinela Măntescu Isac, absolventă a Academiei de Arte „Ni-

colae Grigorescu”, promoția 1979, clasa profesorului Corneliu Baba și Marius Cilivici. Pictorița Măntescu este deja o artistă cunoscută atât în țară cât și peste hotare. Creația sa este o sărbătoare a ochiului și a minții și un relevant mesaj de profunde trăiri umane, susținute de un indiscutabil har artistic.

Pentru acest fapt a primit de-a lungul timpului numeroase distincții, cea mai recentă fiind acordată de fundația „Prințul Paul de România”.

La vernisaj au fost prezenți, artiști, presa locală, oameni de cultură din Târgoviște și din județ, dar și turiști în trecere sau găzduiți în elegantul motel „al pictorilor” de la Cota 1000.

Managerul Sorin Ioniță, care nu este un om al jumătăților de măsură, este hotărât să-și continue benefica și caritabila activitate de mecenat artistic, în continuare preconizându-se a mai găzdui o astfel de manifestare culturală.

Calul, un animal puternic, înțelept și util (4)

Claudiu Dulcă

De secole, calul este indispensabil omului ca partener al său în război, sau pe timp de pace. Un împărat roman chiar a sanctificat calul său favorit, ordonând supușilor săi să îl veneraze ca pe un zeu. Astăzi, calul este foarte apreciat în lumea sporturilor. În cursele și concursurile hipice, el a captivat imaginația lumii moderne, la fel de mult cum a făcut-o și în civilizațiile de odinioară. Se mai spune despre cai că ei aduc chi-ul curajului și puterii. Reputatele bătălii din istorie au adus adesea cu ele celebritatea unor cai, fiind o adevărată mărturie în acest sens.

De la Bucephalus la Kantaka, cei mai renumiți dintre cai de-a lungul vremurilor au fost cei asociați cu personajele religioase și comandanții militari prestigioși. Un exemplu reputat în acest sens l-a constituit existența unui cal care a trăit cu puțin înaintea erei noastre. Numele sau, probabil cunoscut de mulți dintre iubitorii de cai, era **BUCEPHALUS**, ceea ce însemna „cap de oaie” și se referea la fruntea largă și la profilul ușor concav caracteristic sângelui oriental cât și unei culori thesaliene. Acesta i-a aparținut mărețului Alexandru cel Mare (356-323 î.e.n.), fiul lui Filip Macedoneanul, vreme de 30 de ani. Descrier ca fiind cea mai bună linie de creștere thesaliană, Bucephalus avea robă neagră și o stea albă în frunte și era mai mare în comparație cu ceilalți contemporani ai săi. Un scriitor grec spunea că Bucephalus avea un ochi albastru.

Tatal lui Alexandru l-a cumparat în 343 î.e.n. pentru o sumă echivalentă acum cu 20000 lire sterline, iar în acel moment era atât de sălbatic încât nimeni nu-l putea încăleca, dar, Alexandru care la 12 ani își terminase deja serviciul activ de armată a spus că-l va încăleca.

Văzând că Bucephalus se sperie atât de umbra sa cât și de oamenii care încercau să-l îmblânzească, Alexandru l-a întors cu fața spre soare și s-a aruncat pe spatele lui. După ce a alergat suficient cu el a ajuns galopând în fața tatălui său. „Trebuie să cauți și tu un regat mai mare care să ți se potrivească” a spus tatăl său. „Macedonia este prea mică pentru tine”.

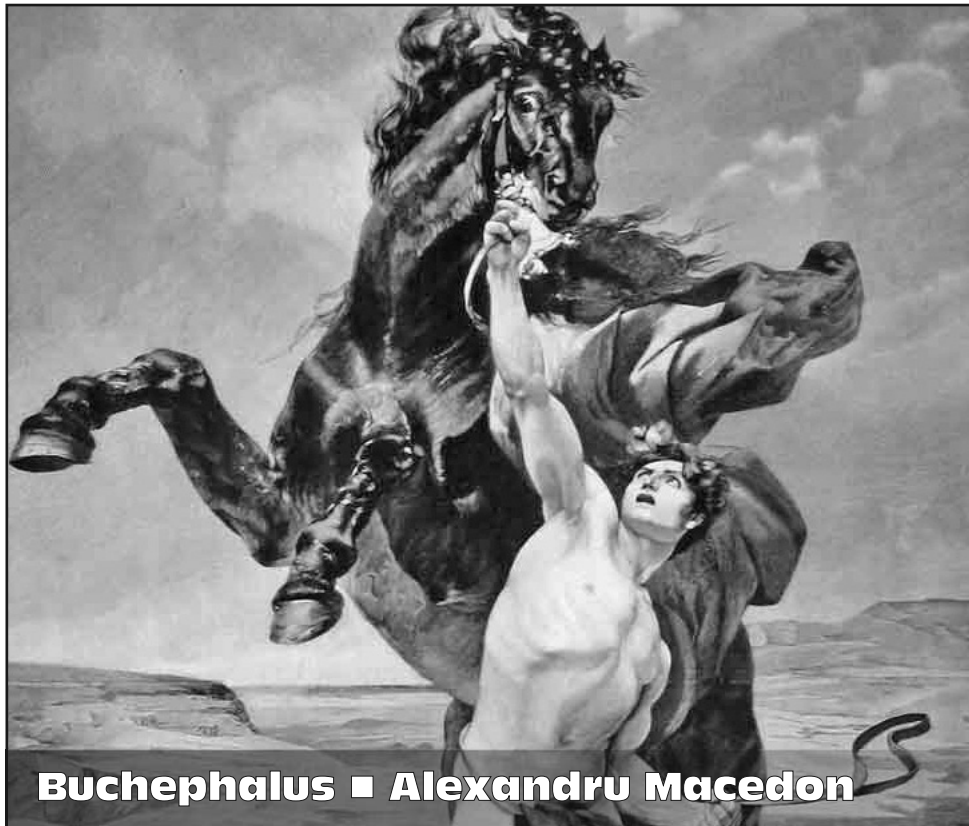
De atunci, Bucephalus accepta un îngrijitor să-l antreneze, dar nu se lăsa încălecat decât de Alexandru, ba chiar se spune că înngenunchea puțin pentru a-i face stăpânului său încălecarea mai ușoară. Alexandru l-a încălecat pe Bucephalus pentru ultima dată în 327 î.e.n. când l-a învins pe regele indian Porus. Bucephalus avea 30 de ani și la sfârșitul zilei a murit din cauza rănilor. A fost înmormântat cu onoruri militare, iar în acel loc Alexandru a fondat cetatea Bucephalia, drept mausoleu.

Un alt cal renumit și rămas în legendă a fost **INCITATUS** al marelui Împărat Roman, Caligula.

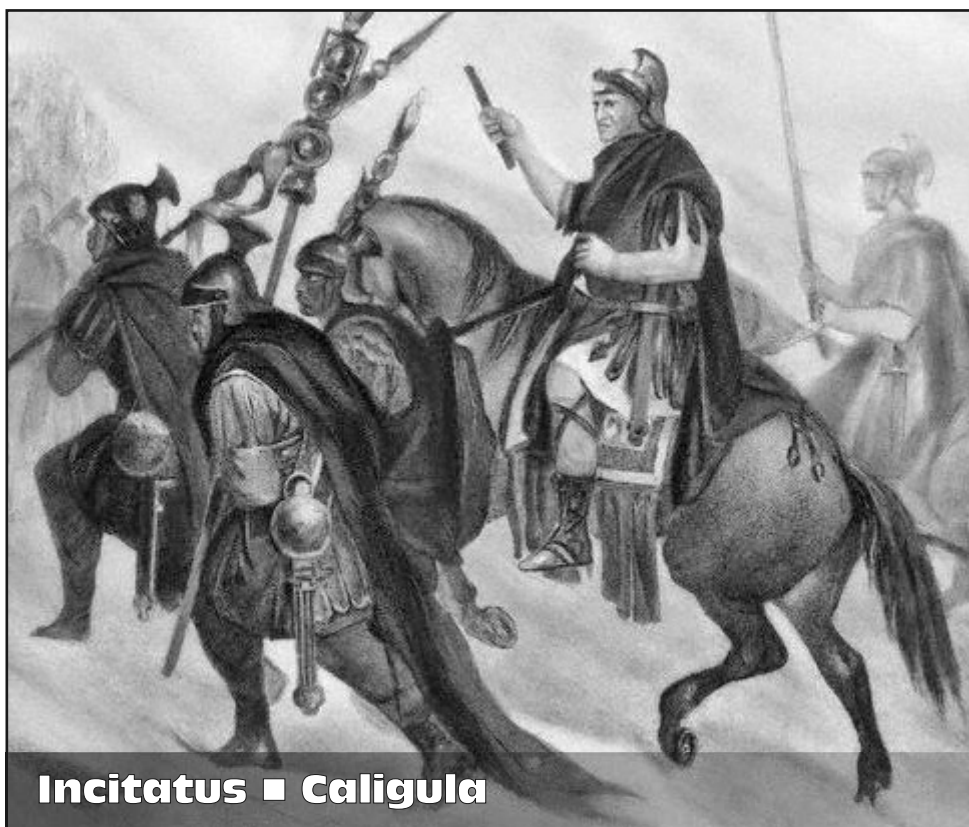
Incitatus, care înseamna întătitatut în latină, i-a fost adus lui Caligula din Spania, pentru a fi pus în grajdurile sale, alături de ceilalți cai de curse.

Caligula era, fără îndoială, vinovat de multe decizii bizare și crude, chiar și pentru standardele romane. El a fost, probabil, victima unei boli mintale, necunoscute în acele vremuri, dar dacă el a iubit vreodată ceva, atunci acela a fost calul sau, Incitatus. Desele sale atenții prostești arătate frumosului armasar alb ar putea fi semnele unei alienații mintale.

Cert este că, oricare ar fi motivul, calul

Bucephalus ■ Alexandru Macedon

Incitatus ■ Caligula

Kantaka ■ Buddha

adorat al lui Caligula a intrat în legendă. Unii spuneau că acest cal era îngrijit de optsprezece servitori și că era hrănit cu ovăz amestecat cu fulgi de aur; după spusele lui Suetonius, Incitatus avea grajd de marmura, cu iesle de fildes, paturi purpurii și o salbă de pietre prețioase la gât.

Suetonius scria, de asemenea, că planul lui Caligula era să-l facă pe Incitatus consul.

Caligula îi găsisese calului chiar și o soție, numita Penelopa. Se spune că Împăratul Caligula pretindea că acest cal al său ar fi o combinație a tuturor zeilor și cerea ca animalul să fie venerat ca atare. Calul putea, de asemenea, să invite demnitarii să ia masa cu el, având în acest scop o casă plină de servitori capabili să întrețină astfel de invitați.

Caligula obișnuia să-l invite pe Incitatus la cină, unde îi servea orz aurit și, în cinstea lui bea vinul din pocale de aur; el a depus jurământ pentru viața și bunăstarea animalului și chiar l-a promis că-l numește consul, promisiune pe care și-ar fi ținut-o cu siguranță dacă ar fi trăit mai mult.

Împăratul l-a iubit pe Incitatus atât de mult încât, după ce a comandat pentru acesta un grajd construit din marmură, plăcat cu fildes, a construit și o casă, cu grădină și servitori, destinată primirii oaspeților, așa încât să nu-i lipsească nimic armăsarlui.

Exista, în acest sens, o legendă conform căreia, înainte de fiecare cursă, Caligula dormea alături de calul său, pentru a se asigura că nimeni nu-i va deranja odihna, amenințând cu tortura sau cu moartea pe oricine ar fi îndrăznit să facă vreun zgomot.

Caligula, ca majoritatea romanilor, avea o mare pasiune pentru cursele de cai. Familia lui deținea majoritatea pământului, iar pe locul pe care se afla acum Catedrala Sf. Petre a poruncit construirea unui hipodrom particular, cunoscut sub denumirea de Arena Vaticanului sau a lui Nero. El a înfrumusețat această arenă punându-i un obelisc în centru. Nemulțumit de hipodromul său, Caligula petrecea mult timp la Arena Massimo, urmărind întrecerile alături de calul său, Incitatus.

Era atât de atașat de acest animal că nicio cheltuială nu era prea mare pentru nevoile calului deși, nu știm dacă Incitatus era, de fapt, fericit să trăiască într-un grajd de marmură ori să mănânce dintr-o iesle de fildes.

Incitatus era acoperit cu țesături fine, bordate cu roșu iar, din aceste detalii, istoricii pretind că Împăratul Caligula desemnase calului său poziția de senator; știm doar că acesta era cel mai bine îmbrăcat cal din Roma

Dar chiar și Buddha, pe vremea când era prinț în regatul său, a avut un cal favorit. Numele său a fost **KANTAKA**. Kantaka a fost cel care l-a cărat pe tânărul prinț afară din palatul fortificat în sălbăticie, când acesta a pornit în căutarea iluminării. Când a ajuns la periferia orașului, Siddhartha l-a abandonat pe Kantaka pentru a merge pe jos, deoarece dorea să urmeze viața unui cerșetor. Legat de un copac ca să nu-l urmărească pe iubitul său stăpân, Kantaka l-a privit pe Siddhartha până când acesta nu s-a mai zărit. Realizând că nu-l va mai vedea niciodată, a murit cu inima frântă și a fost primit de îngeri în rai, unde a așteptat reîntâlnirea cu Siddhartha. Căci, nu degeaba se spune: „Când vin la tine cai, reușita-ți este sigură.” Căci trebuie să fie animale divine, ce servesc o rasă superioară.

O fl are pentru Melania Cuc

Menut Maximilian

Melania Cuc a fost sărbătorită, în cadru festiv, cu ocazia zilei de naștere și a lansării celei de-a 20-a cărți, „Dantela de Babilon”, apărută la Editura Nico din Târgu Mureș. Evenimentul s-a derulat în eleganta sală de conferințe a hotelului Krone, manageriat de Cristina și Florin Sângeorzan. În cuvântul său, editorul romanului, scriitorul Nicolae Băciut, a catalogat cea mai recentă apariție a scriitoarei drept una dintre cele mai bune, atât prin acțiune, cât și prin portretul psihologic al personajelor. La rândul ei, scriitoarea și pictorița Victoria Fătu Nalațiu a vorbit despre semantica subiectului, despre documentarea profundă și despre talentul nativ. Scriitorul Cornel Coțuțiu a comparat-o pe Melania Cuc cu un „titirez seducător”, iar Al. C. Miloș a vorbit despre Orientul Mijlociu, Coran și lumea stelară. Tocmai de la Târgoviște a venit, pentru a fi alături de scriitorii bistrițeni, Ion

Iancu Vale, directorul publicației „Climate literare”, în semn de respect pentru colaborarea bună cu scriitoarea Melania Cuc,

una dintre cele mai apreciate doamne ale literelor din țară. Au opinat Victor Știr, Gavril Moldovan, Grigore Avram, Maria Ol-

teanu, Ana Zegrean, Nicolae Vrăsmaș, Ioan Chintăuan, Livia Moldovan au conturat portretul Melaniei Cuc „acel soi de femeie-bărbat de care te minunezi că este prezentă când lipsește, iar când o ai în preajmă umple cu verva-i nedisimulată goluri imaginabile și dureri abisale”, după cum spunea și unul dintre cititori. Editorul a făcut o surpriză și sportivului Dumitru Cuc, prin prezentarea volumului „Dincolo de aurul secunde”, care prezintă istoria netrucată a unui copil pornit din lumea satului, ajuns campion mondial.

A fost o întâlnire între prieteni, binecântată și prin cântecul doamnei Câmpiei, Cornelia Ardelean Archiudean. Melania Cuc este pentru literatură o floare de colț care strălucește în lumea boemă. Un mărghitar pe care îl privești (citești) iar și iar cu același sentiment al patosului pentru fiecare literă, pentru fiecare poveste scrisă într-un atelier în care eroilor le cresc aripile nemuririi.

La București,

Un moment poetic albano-român sau „Sângele apă nu se face”

Cititorul nostru ar trebui să înțeleagă că sintagma de mai sus (care de altfel este un vechi proverb românesc) nu este deloc o „vorbă” gratuită, o metaforă poetică, sau o găselniță jurnalistică de efect.

tantă afirmația Regelui Carol I al României care spunea, la 1900 că „dacă românii i-ar fi avut alături pe albanezi, ar fi domnit asupra Balcanilor”.

De notat și faptul că fondul lingvistic

În acest context, în luna iunie, s-a derulat la București simpozionul literar intitulat „Un moment poetic albano-român”, organizat de Uniunea Culturală a Albanezilor din România și redacția publicației „Albanezul”, monitorizat de neobositul animator cultural, poetul Baki Ymeri.

S-au rostit în cadrul acestuia alocuțiuni, privind relațiile și legăturile celor două neamuri și s-au recitat poeme din literatura albaneză. Au fost alături de numeroși scriitori și oameni de cultură români, ambasadorul Deshnar Dervishi, consilierul de ambasadă Luan Topciu, președintele fondator al Uniunii Culturale a Albanezilor din România, Gelcu Maksutovici, Gheorghe Micu, ex-ambasador în Albania și președintele Asociației de Prietenie Româno-Albaneză și Gheorghe

Bucura, ex-consilier în biroul de legătură București-Prishtina.

Scriitorii Kurtesh Devaja și Sadedin Prekazi, împreună cu cameramanul Fatmir Hadri, de la RTV Kosova, au reprezentat și prima venire în România a unei televiziuni albaneze.

Nu au lipsit de la această nouă manifestare de minte și suflet, cum era de așteptat, nici membrii grupului Boema, mereu alături de frații albanezi.

În urma întâlnirii, Victoria Milescu, Ana Hâncu, Doina și Gelcu Maksuti, Monica Mureșan, Hajro Hajra și alții, au transmis mesaje de mulțumire mediatorului Baki Ymeri pentru strădania sa în reușita acestei, de acum tradiționale și reprezentative întâlniri.

I.I.V.

Ea este un adevăr, care, oricând, poate fi dovedit științific, istoric... De altfel, mulți dintre înaintașii noștri, oameni importanți de cultură, scriitori, istorici etc., au relevat acest aspect indubitabil. Spre exemplu, la 1901, Bogdan Petriceicu-Hașdeu aprecia că „albanezii sunt frații noștri de același sânge” iar pe la 1938, Nicolae Iorga susținea că „albanezii sunt veri de sânge ai românilor”. De asemenea, este impor-

albano-român deține extrem de numeroase cuvinte identice sau aproape identice.

În ultimul timp, în pofida tuturor problemelor politice, survenite independent de voința celor două popoare surori, au avut loc numeroase acțiuni culturale, care dovedesc cu prisosință cele afirmate mai sus, și anume că „sângele apă nu se face”.

De la Eminescu la NASA

Al. C. Miloș

Mileniul 3 de civilizație cosmică a Oamenilor, de cucerire, prin zborul cu rachete, sateliți, stații interplanetare, a Cosmosului! Epopeea cosmică a terrierilor, continuă, se desfășoară după, pare-se, un plan cosmic extraterestru! Oamenii cosmici se vor reîntoarce în Cosmosul de origine și cărțile sacre ale Umanității, spun că strămoșii oamenilor au venit cu care de foc, care zburătoare din Cer! Adică din Cosmos, din Stele! Ori identitatea cosmică a Oamenilor, de Cetățeni ai Cosmosului, de reintegrare în Marea Familie Cosmică l-a fascinat și obsedat, era firesc, ca o însușire romantică, pe Cetățeanul Cosmosului, purtând numele pământean de Mihai Eminescu!

De ce acest incitant și intrigant „Mihai Eminescu și NASA!”. Ce ar putea avea ei în comun? Răspundem, moștenirea genetică a oamenilor, gena cosmică a lor!

Un geniu, o conștiință parcă extraterestră în infinitul ei, și o agenție de cucerire a Cosmosului, prin zborul cu rachete, își pot da mâini ideatice peste timp, peste milenii?!

Da, fiindcă geniile au calitatea de a fi atemporali, adică nemuritori, deci Cetățeni ai Cosmosului, cu buletin cosmic, cu pașaport cosmic! Deci, Adevărul vă va face liberi, ne spune ISUS!

Ca orice geniu, Eminescu era un liber cugetător!

Eminescu Științificul, esența dintotdeauna a oamenilor, a poezilor, se desconspiră în Caiete! Afirmă poetul, cităm aproximativ: finalitatea poeziilor mele este să descopăr ecuațiile matematice

ale Universului, lumii terestre, continente-lor, țărilor, corpului omenesc, orașelor etc.! Ciudată afirmație, paradoxală, față de unghiul prin care, încă, îi privim noi pe poeți, nu?!

Căci Eminescu prin cosmopoezia sa „Luceafărul”, „La Steaua”, „Dacă treci râul Selenei”, „Memento mori”, „Sărmanul Dionis”, „Miron și frumoasa fără corp” începe să strălucească într-o lumină cosmică, de științe ale Mileniului 3 - fiind contemporan cu noi și de aceea și cu cucerirea de către Oameni, a Cosmosului, cu NASA!

NASA spune prin oamenii săi de știință că Oamenii sunt niște hibrizi între venusieni, extraterestrii de pe planeta Venus și oamenii-maimuțe de pe Terra! E o ipoteză de Mileniul 3 de civilizație a Oamenilor!

De unde știa Eminescu același lucru, acum peste 150 de ani în urmă, fapt cel afirmă, clar, în poemul-geneză al rasei omeneste „Luceafărul”, al cărui story, este extras parcă din comunicatul de știință de la NASA din secolul 21, Mileniul 3, căci și în poem, este vorba de o hibridare între locuitorii venusieni, căci „Luceafărul” este Planeta Venus, iar Cătălina, Cătălin, reprezentanții terrienilor! Eminescu trebuie recitit și comentat, din nou, în programele și manualele școlare și universitare, printr-o grilă de gândire cosmică, de memorie și destin, cosmic, de a-i înțelege Mesajul, prin Timp, ca pe un Eminescu Științificul, și nicidecum, altfel!

Să mergem mai departe cu asociațiile de idei! În „Luceafărul” se prefigurează și celebra de acum lege din teoria relativității a lui Einstein, cu ecuația sa $E=mc^2$ și

anume versurile: „Poni Luceafărul/Creșteau în cer a lui aripe/Și căi de mii de ani treceau/în tot atâtea clipe”!

Apoi în poezia „La Steaua” se pot face asociații iar interesante! Și anume în urmă cu 5000 de ani în Egiptul antic, pe hărțile astronomice ale egiptenilor, de atunci, nu figura „Luceafărul” sau Venusul sau Planeta cea mai strălucitoare ca o Stea, din Sistemul nostru solar! După opinia oamenilor de știință de la NASA, planeta Venus ar fi intrat în urmă doar cu 4000 de ani în Sistemul nostru solar, sub formă de Cometă, producând perturbări! Iată cum ilustrează, ne transmite informația astronomică prin Timp, călătorul prin timp, Mihai Eminescu: „La Steaua care-a răsărit” ș.a.m.d.! Deci, un nou membru cosmic al Sistemului nostru solar! Transmiterea peste secole, a informației științifice, îl interesa pe poet, nu gloria ori bunăstarea! Desăvârșirea sa spirituală, prin științele Universului, fle aceea, el atrage atenția poezilor, de ieri, de azi, de mâine, căci – „E ușor a scrie versuri/când nimic/Nu ai a spune/înșirând cuvinte goale/Ce din coadă dau să sune!”, adică când nu transmiți prin poezie adevăr și informație științifică, arta fiind o amprentă sensibilă a științelor venind dintr-o rădăcină cosmică, comună! Mesajul lui Eminescu devine limpede, asociindu-l cu științele Mileniului 3, cu NASA! Cu cucerirea Cosmosului de către Oameni, esența Mileniului 3 de civilizație al Umanității!

În poezia „Memento mori”, apar arme nucleare, războaie nucleare între jupite-rieni, o ipotetică civilizație extraterestră de pe Jupiter, Foc și carele și razele de foc ale

lui Zamolxis, al pământenilor! Terra este în poezia lui Eminescu, un laborator de experiențe genetice, încrucișări de ADN, extraterestru și pământean - Luceafărul. Ori locul de desfășurare a unor războaie atomice între civilizații ET și titani pământeni! În poezia „Dacă treci râul Selenei”, Eminescu scrie că întâlnim „case cu cerdacuri aurite, suspendate în aer!” Cum am traduce noi, mesajul?! Cam astfel! Dacă zburăm dincolo de Lună, cu rachetele, întâlnim, stații orbitale, sateliți, viitoare orașe spațiale?!

Apoi în poezia „Miron și frumoasa fără corp”, ar fi cel puțin 2 întrebări: cine este frumoasa fără corp, vreo hologramă pe computer și de ce Miron, un cioban are în cap, nu o căciulă, șapcă, pălărie ci o ... ciudată cască, parcă de venerabil cosmonaut de la NASA, de azi?!

Crezând ca și noi, cei de azi, că limbajul matematicii ar fi o posibilă limbă în dialogul cu frații din spații, Eminescu ne transmite importanța să zicem a matematicii probabilistice, a teoriei certitudinii, a jocurilor, a hazardului, a principiului lui Heisenberg, în poezia „Dintre sute de catarge”, a posibilităților și a șanselor de manifestare, a teoriei istoriilor multiple ale Universului. Multiversului. Mesajul poeziei lui Eminescu este că noi Oamenii avem origini extraterestre, suntem Extraterestri! Vă lăsăm pe dumneavoastră să-l recitiți pe cetățeanul Cosmosului Mihai Eminescu și mesajul său poetic-științifico-cosmic într-o cheie Cosmică! De epopee a terrierilor, de cucerire a Cosmosului, ca oameni cosmici nemuritori în zbor cu rachete, cu viteza luminii în stele de origine.

Democrația?... Speranța?...

Nicu Tănase

Chiar așa, care democrație?... cea care nu știm noi că există sau chiar nu există sau care există într-un mod „original”, născută de „protectorii” noștri tradiționali, comuniști-securiști și care se oprește la ușa Guvernului?

Decăderea zeilor, a spus cineva, a început în momentul în care, în templele lor, a intrat tropăind democrația.

Apoi, cu capetele unor zeități la subsoară, a părăsit templele și a plecat, tropăind-mărșăluind, prin lumea de dincolo

de incidentele sacre ale templelor.

A ajuns și pe la noi, victorioasă și fudulă, „democrația socialistă”, tropăind cu cizmele ei căzăcești prin țară, prin suflete, prin justiție, prin istorie, prin crematoriu.

În acel nefericit decembrie 1989, au fost uciși în ritm de cazacioc și de rafale de Kalașnikov urmașii creduli ai celor care nu au fost în stare să deosebească minciuna de adevăr și au fost duși morți și neidentificați în crematorii, unde au fost arși.

Unii dintre ei – cine ne-ar putea spune? – au fost, poate, chiar unii dintre Zeii supraviețuitori ai templelor devastate

de democrație.

Îmi spune, rânjind și rânzându-mi în față, un fost șef de instanță de judecată, ofițer de securitate „acoperit” de roba de judecător: „Ce-ai crezut tu, mă, că voi ajungeți la putere? Noi am făcut totul, mă, atunci, în decembrie 1989, fraierilor, și tot noi vă dăm și capitalism și democrație, cum vrem noi, de o să vă săturați!”

Printre ruinele unor temple – vise frumoase, au fost instalate marmite – urne de vot.

Am mers acolo, la început mulți, apoi din ce în ce mai puțini, să votăm. Și am

ajuns să regretăm că nu am pierit odată cu frumoșii zei ai speranțelor noastre.

Mă bucur că nu mai am mult de trăit în lumea aceasta, în care comuniști-securiști ne dau capitalism și democrație cu polonicul lor otrăvit. Scuipe în marmita din care scot porțiile imputite și le oferă mulțimii prostituate și-mi recit mie, cel care cândva am crezut (recit pentru sufletul meu cătrănit), câteva dintre versurile lui Eșenin: „Nu regret, nu mă jelesc, nu strig./Toate trec ca floarea spulberată/Veștejit de-al toamnei mele frig/Nu voi mai fi tânăr niciodată... Toți suntem vremelnici pentru veci/Rar ning fagii frunzele deșarte/Binecuvântat să fie deci/Că trăiesc și că mă duc spre moarte.”

Dar mai există speranța, nu-i așa? Mai există?...

Adresa redacției principale:
Aleea Arcașilor, bl. 36, sc. B, ap.
23, Târgoviște, România
Telefoane:
0722 702 578, 0741 732 122
E-mail:
ioniancuvale@yahoo.com

Caseta redacțională

Director coordonator: Ion Iancu Vale • Redactor șef: Grigore Grigore

Redacții asociate - România: Bacău, Bistrița, Cluj-Napoca, București, Deva, Focșani, Turnu Severin, Hunedoara, Mangalia, Oradea, Ploiești);
Alte țări: Canada, Danemarca, Franța, Gibraltar, Italia, Republica Moldova, Serbia, S.U.A., Ucraina.

Mecenat principal: Claudiu Duică

Tehnoredactare: **DEVSOFT** 0730 863 602, 0767 657 048 ■ devsoft.ro@gmail.com

Culegere text: Reta Sofronie ■ retasofronie@yahoo.com

Corectură: Manuela-Elena Dragoș ■ manueladragos@yahoo.com

Revistă editată de Societatea cultural istorică „ARM” Târgoviște ■ ISSN 1843-035X

Răspunderea
deontologică a
materialelor
publicate
aparține
exclusiv
semnatarilor